

't Ridderke

Heemkundig tijdschrift van Hoembeka

2012

Dit is ook de straat waar ooit de burgemeester woonde en twee gardes en de onderwijzer, meester Hendrickx. Zijn zoon Karel, leerling piloot, kwam jammerlijk om in Ontario (Canada).

Een belangrijke boerderij was deze van Meuldermans aan het patronaat. Later heeft er "den Beulle" gewoond en bij zijn zestig jaar huwelijk waren er grootse feesten.

Tot de twintiger jaren bleef de oostzijde onbebouwd.

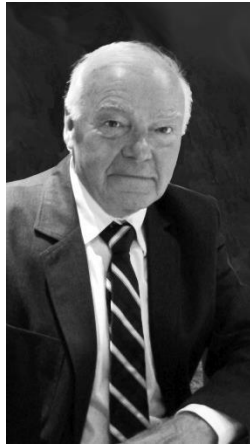
De Bankstraat

Op het kruispunt met de Middenveldweg kwam er handel. Eerst was er de bierstekerij van Van Rompay wat later een beenhouwerij is geworden van Jan Verbrugen en nadien van Louis Slachmuylders.

Aan de heemkundevrienden van Hoembeka,

Met deze derde aflevering over de Bankstraat en haar bewoners werd de historie van deze toch belangrijke straat van Hombeek afgewerkt. Dit "Ridderke" is er volledig aan besteed. Het had eerder moeten verschijnen. De herhaalde vragen van leden waar het boekje van 2012 bleef, was een niet te ontkennen beklag maar tegelijk ook duidelijk een blijk van waardering en een aansporing om door te bijten en het werk, dat 29 jaar met zoveel enthousiasme werd aangepakt, niet te negeren.

We hebben over al die jaren mogen beleven hoe er steeds meer en meer lezers en abonnementen voor de kring bijkwamen. Het was niet mogelijk iedereen altijd zijn zin te geven maar, tussen de bijna 3.500 bladzijden, hebben we getracht een goede mix te brengen van oude geschiedenis, folklore, oorlogsverhalen, volksverhalen, anekdotes en faits divers. In alle geval hebben we overschrijfsels geweerd en er naar gestreefd altijd origineel uit de hoek te komen met op archiefonderzoek gegrond werk.

Menigmaal werden we spontaan en zeer adequaat bijgestaan, meestal door oudere dorpsgenoten die interessante verhalen bovenhaalden uit het diepste van hun memorie of belangrijke belevenissen uit hun leven beschreven. Anderen hebben, na diepgaand opzoekingswerk, heel wat aan het licht gebracht over Hombeekse toestanden, sport en verenigingsleven. Daar zijn we zeer dankbaar om. Bij elk verschijnen was er ook praktische medewerking en werden we bijgesprongen met documenten of foto's die de artikels verluchtten en aantrekkelijker maakten en bovendien was er steeds ook spontane hulp bij orthografische correctie.

Zo zouden we het willen behouden. Evidentie is relatief. Hoe gehecht we ook zijn aan ons dorp en hoe zeer we ook ons tijdschrift **'t Ridderke** koesteren als een kind, we moeten beperking erkennen. Enerzijds blijkt het aanbrengen van bijdragen minder goed te lukken wat een vereenzaamd gevoel bijbrengt en anderzijds zijn bij het vorderen der jaren veel andere dingen primordiaal voor een grijze bompa van 10 kleinkinderen.

In het bestuur is gesproken over een andere vorm van redactie. Nieuwe pistes liggen open waarbij het tijdschrift niet langer eenmanswerk is maar de taak van een team wordt, ook verantwoordelijk voor de eindredactie. Mijn steun en medewerking blijven zonder meer verleend en deze nieuwe frisse wind zal ons verder brengen de volgende jaren. Dat is geen ijdele hoop maar een overtuiging.

Van harte,

Ward De Kempeneer

DE BANKSTRAAT

evolutie van de bewoning (3)

Ward De Kempeneer

medewerking van Louis Buelens (†), Wim De Rooster, Lieve Huysmans, Willem Meuldermans, Maria Saerens, Ludgardis Saerens, Rita, Fonny en Guido Slachmuylders, Theo Slachmuylders, Karel Slachmuylders, Francine Miroux, Gerard Van den Eede (†), (nazicht: Agnes Timmermans, Hilde Nuytkens, Lena Selleslach, Eddy Solie, Firmain Verlinden, Wim Baetens)

INDELING

Bij dit derde en laatste deel van de analyse van huizen en hun bewoning in de Bankstraat zijn we ook weer uitgegaan van het eerste kaartboek van 1712 door Van Acoleyen getekend.

Aan de zuidzijde van de Bankstraat, van de Zemstseweg tot de Kattestraat, lagen in 1712 slechts 12 eigendommen. Nu staan daarop 80 huizen. De versplintering is groot. De eerste vier eigendommen zijn herengoed. Vanaf deel vijf zijn er "hofstedes" of boerderijen. Dat zegt iets over vroege grondverwerving door particuliere ontginning.

Op de kadasterkaart van Popp van 1840 hieronder zijn de 12 percelen van 1712 vet omlijnd. Bij elk der twaalf delen geven we eigenaars (toen en later), de oudste kadasterleggers en ook de huidige huisnummers om enige kans te bieden de weg te vinden in deze vrij ingewikkelde aangelegenheid.

Deel 1 : HERENGROND VAN DE HEER LE COCQ VAN LIEFKENSRODE

Onpare nummers van 31 tot 45 (Van Rompay, Christiaens, Hendrickx)
(kadasternummer B 242, opgesplitst in A 242^a, A 242^b en A 242^c).

Deel 2 : HERENGROND VAN DE GRAAF VAN DER NATH

Onpare huisnummers van 47 tot 63 (hoeve en land van Foets)
(kadasternummer B 243).

Deel 3 : KLOOSTERGOED VAN LELIËNDAAL

Onpare huisnummers van 65 tot 71 (grond van Rettes)
(kadasternummer B 244).

Deel 4 : GOED VAN ROMBOUT BACKX, Mechelen

Onpare huisnummers van 73 tot 89 (rijwoningen)
(kad.nr. B 249 en B 251).

Deel 5 : De hofstede van JAN VAN BEVEREN.

Onpare huisnummers van 91 tot 99 (Gillames, Slachmuylders)
(kad.nr. B 252, B 253, B 254 en B 255)

Deel 6 : De hofstede van REYNIER VERLINDEN.

Onpare nummers 103 tot 107 (Jacobs, Beullens, Virs van de garde)
(kadasternummer B 256)

Deel 7 : EEN INVANG OP DE WEG

later ingepast in achterliggende grond met kadasternummer B 262.
(kadasternummers B 258a, B 260, B 261 en B 263).

Deel 8 : GOED VAN H.GEEST VAN ST.-PIETERS, MECHELEN

Onpare nummers 111 tot 119 (Meuldermans / Beullens)
(kadasternummers B 262).

Deel 9 : De hofstede van ROMBOUT VERLINDEN

Onpare nummers 121 tot 145 (Peeters, Goovaerts, Hendrickx)
(kadasternummers B 264, B 265, B 266, B 267 en B 268).

Deel 10 : De hofstede van JACQUES JACOBS

Oude Bankstraat 1, 3. (Tersago)
(kadasternummers B 269, B 270 en B 271).

Deel 11 : De hofstede van LAUREIS MOLLEMANS

Oude Bankstraat onpare nummers 5 tot 15 (De Mesmaecker)
(kadasternummers B 272, A 273 n A 274).

Deel 12 : De hofstede van JAN DE RAEDT

Oude Bankstraat onpare nummers 17 tot 31
(kadasternummers B 275 en A 445, A 446).

Deel 1.
HERENGROOND VAN DE HEER LE COCQ VAN LIEFKENSRODE
 Kadasternummer B 242, opgesplitst in A 242^a, A 242^b en A 242^c
 Onpare huisnummers van 31 tot 47

De eigenaars van deze grond, de familie Le Cocq van Liefkensrode, bezaten in Hombek het zogenaamde *Hof van Hofstad*, gelegen kort bij de spooroverweg, later bekend onder de naam "*Windsor*". Het waren erfgenamen van de oude familie Schooff en bezaten buiten het hof een dertigtal hectaren grond, vooral gelegen in de omgeving van het Middenveld. Het ging over op de familie Dussart van Mechelen.

In 1848 verkavelt Joanna Maria Dussart, rentenierster in Mechelen, deze grond en verkoopt hem in drie delen onder de kadasternummers 242^a, 242^b en 242^c. Deze gronden werden in de jaren 20-30 bebouwd en zijn ons bekend geworden als de eigendommen van:

- (1) Jef Eug. Van Rompay,
- (2) Albert Christiaens
- (3) Pieter Van Riet opgevolgd door meester Louis Hendrickx.

1. Het hoekhuis Van Rompay (B242^a)

Deze grond van Dussart werd in 1848 gekocht door Willem Van den Eynde uit Mechelen. Hij vererfde die aan zijn dochter Elisabeth en zij verkocht de bouwgrond in 1898 aan Louis Ulser een legerofficier van Gent. Op 5 maart 1920 werd Jef Eug. Van Rompay de nieuwe eigenaar.

Jef Van Rompay (1882) en Pauline Peeters (1887) waren in 1907 getrouwd. Ze woonden verder in de Bankstraat, op de hoek met de Middenveldweg, waar ze een bierstekerij opgezet hadden (zie verder, Bankstraat 99). Daar groeiden de kinderen op, vier zonen en een dochter: Edward (1904), alias '*Lange Warre*', Jan (1908), Pieter Jozef (1911), alias '*Prie*', René (1913) en Yvonne (1914).

In 1931 huwde de oudste zoon Jan met Roos Teughels. Ze waren algemeen bekend als '*Jan Bock*' en '*Roos Bock*'. Ze zijn een handel in cement en bouwgrondstoffen gaan opzetten en maakten betonnen palen en platen voor omheiningen. Dat gebeurde op de grond die vader Jef liggen had op de hoek van de Bankstraat maar hun bedrijf met woonst lag aan de Zemstseweg. Ook Jef Van Rompay dacht stilaan wat ruimer te wonen en de bierstekerij over te brengen naar een nieuwe woning. De grond lag echter een dikke meter boven het niveau van de weg.

Het was nog een duidelijk restant van de zandberg of zandbank waar de 'Bank'-straat haar naam aan verschuldigd was. De woning werd dan maar op die hoogte opgetrokken met een brede toegangstrap en onderaan kwamen er ruime kelderruimtes voor de bierstekerij met garage en laadruimte naast het huis. Vader Van Rompay was bij de zestig toen hij in januari 1934 zijn riante woning mocht betrekken.

Het gezin Jef Van Rompay – Peeters

Jan. Van Rompay (1908) x (1931) Rosalie Teughels

Marcel (°25.10.1931)

Paula (°25.1.1933)

Anna (°8.8.1935)

Pieter Van Rompay (1911) x (1935) Anna Maria Lauwers

Willy Van Rompay (°3.3.1940)

René Van Rompay (1913) x (1935) Josfien Verbruggen

Helena (°2.9.1935)

Pieter (°12.8.1937)

Greta (17.11.1943)

Yvonne (°22.12.1945)

Jeanine (°1947)

Chris (°1950)

Harry (°1953)

Linda (°1955)

Yvonne Van Rompay (1914-1948) x (1939) Louis Teughels

Paula Teughels (1940-2004)

Paul Teughels (1944) x Frieda Neutiens (1944)

Grootvader Jef met kleinkind Linda Van Rompay

In mei 1935 huwde zoon René met Josfien Verbruggen. In augustus van hetzelfde jaar 1935 huwde Pieter met Anna Maria Lauwers. René bouwde een huis in de Bankstraat naast zijn ouders en Pieter (alias Prie) bouwde zijn huis op de ouderlijke grond langs de Zemstse weg.

Yvonne, de jongste, huwde in 1939 met Louis Teughels, alias 'Louis van de Grune', uit het dorp. Ze bleven bij de ouders wonen en hadden twee kinderen: Paula (1940) en Paul (1944).

11 september 1939: huwelijk van Yvonne Van Rompay met Louis Teughels.

Boven staan: René Van Rompay, Josfien Verbruggen, Jef (Prie) Van Rompay, Maria Lauwers, Severien Nuytiens, Virginie Teughels, Louis Van Geel, Maria Teughels, Warre Van Rompay, Roos Teughels, Jan Van Rompay.

Onder zittend: Sooi Teughels, Nie Vervoort, Louis Teughels, Yvonne Van Rompay, Josfien Peeters, Eugene Van Rompay.

In een annex aan het woonhuis stond de transportband voor laden en lossen zowel van vaten als van kratten bier, limonades en water. De eerste jaren waren alle zonen Van Rompay nog bedrijvig in de bierhandel. De tijden waren intussen wel erg veranderd. De brouwerijen gingen meer en meer zelf bottelen en bier in flessen verkopen. Tegen deze concurrentie was de tussenhandel niet opgewassen. Dat hadden de zonen Van Rompay snel door en ze veranderden van beroep. Ze gingen het zoeken in de bouwsector en het transport.

Zoals gezegd was Jan al begonnen met de productie van betonpalen en platen voor afspanning van tuinen. Hij had ook een handel van stenen, cement, zavel en zand. Het witte rijnzand was destijds ook zeer in trek voor het sieren van de voorhoven van huizen waar een feestelijke gebeurtenis plaats greep zoals huwelijken of jubilea. Ook bij de processies werd kwistig met wit zand gestrooid in drie banen over gans het parcours. Jan had een eigen *camion* voor de uitvoer van afgewerkte producten.

René werd transporteur en zijn vrouw Joske hield herberg, eerst in de Statiestraat, dan in het Dorp en later nog vooraan in de Bankstraat net over de bareel. Ze verhuisden in 1966 naar Aarschot.

Na het overlijden van moeder Jوسفien Peeters werd het huis opgedeeld in twee woningen. Op de hoek (nr.31) bleef de vader wonen met dochter Yvonne en schoonzoon Louis, het rechter deel (nr.33) werd bewoond door het gezin van de oudste zoon Jan Van Rompay en Roos Teughels.

Hélène Willems – Van Rompay vertelde over de kleuterjaren en haar grootouders:

“Wij hebben ook nog in het nieuw huis gewoond. De bovenste verdieping, de zolder eigenlijk. Die werd voor ons gezin speciaal ingericht als woonst met keuken en slaapkamers. Groteva en grotemoë woonden beneden. Links van de inkom was de woonplaats, toen al belegd met parket, met daarachter de keuken en rechts vooraan was hun slaapkamer en achteraan de kamer van tante Yvonne en Louis.

Grotemoe was een heel intelligente vrouw. Ze had in de voorplaats haar bureau staan en alle administratie van de zaak werd door haar geregeld. Ze had wel een boekhouder: De Saegher van Mechelen. Grotemoe kon goed om met haar kleinkinderen. Ze was lief en als we wat worteltjes of erwten nodig hadden om 'kokeneten' te spelen, dan mochten we die uit de hof halen. Ze maakte elke middag vanillepap. Al de kinderen die er kwamen, kregen een kommetje pap. Toen haar dochter Yvonne stierf was grotemoe gekraakt. Groteva was krikkelder. Hij was rap gestoord als alles niet naar zijn zin verliep. Hij gromde nogal eens en de kleinkinderen kregen er gemakkelijk van langs.

Naast het woonhuis was de garage en daarnaast een hoger gelegen weide, "den blijk", zoals wij zegden. Na de grote was werd het witte linnen daar te bleken gelegd. Op 'den blijk' heeft mijn vader (René Van Rompay) later gebouwd. Dat was in 1953, denk ik. Ik ben er in 58 uitgetrouwd. Het huis is daarna verkocht aan Frans Lambrechts en later nog aan een beenhouwer. Wie er nu woont, weet ik niet. Op de grond ernaast van Albert Christiaens stond zijn dorsmolen altijd. Het werd bebouwd door zijn dochter Rachel Christiaens. Nu woont er Steven Gouiy

Het gans woonhuis van groteva was onderkelderd. Daar was de bierstekerij. Vooraan was de garage waar de camion stond en achter de garage was een grote deur met de trap naar de kelder. Als kind hebben we daar nog rondgelopen. We vonden het plezant erbij te zijn als ze flessen spoelden en zo. Er was ook een paard en kar. We zijn er nog in veertig op de vlucht mee geweest. Nonkel Jan was er ook bij met zijn gezin, die reed dan met de camion. Ze hadden één vrachtwagen. Zo zijn we tot in Wijnendale geraakt.

Mijn vader schakelde rap over op transport. Hij ging cement halen in Obourg, dat was dan voor nonkel Jan waarschijnlijk. Hij transporteerde kolen. Hij ging die halen op de koolmijnen en leverde die onder andere bij Mandus en Lik van den Bekker (Amandus Goossens-Van Eetvelt, café De Kroon in het dorp) en hij heeft ook nog draf vervoerd voor de boeren, dat stonk zo geweldig. Laatst heeft hij gewerkt voor de firma Smits in Aarschot.

We zijn van de Bankstraat naar de herberg gegaan aan de bareel. Mijn zus Jeannine is er geboren. We hebben er drie jaar gewoond. Daarna hebben we in 't Dorp café gehad. De café tegenover den Haas, waar vroeger Jef Van Hoof gewoond had. (1950-1953). Daar stond een grote klassieke biljart. Verwoede biljartspelers en goede klanten waren de apotheker, Antoine Spitael, en de secretaris, Fideel Colpin, en Jef Pessendorffer. Dat marcheerde heel goed. Dan hebben we in de Bankstraat gewoond, in het nieuw huis".

Ons gezin was wel het grootste van de Van Rompays. Als wij bijeen zijn met alle broers en alle zussen en hun kinderen dan zijn we met 52 man”.

De 8 kinderen van René Van Rompay en Joske Verbruggen.

Bankstraat 31

Van januari 1934 het gezin Eugene Van Rompay (1882) en Jوسفien Peeters (1887). Later het gezin Louis Teughels en Yvonne Van Rompay met haar ouders. Hun zoon Paul Teughels (1944) huwde in 1966 met Frieda Neutiens en verhuisde naar de Statiestraat 34. Hun dochter Paula Teughels (1940) is in deze woning gebleven met haar vader.

Bankstraat 33

Jan Van Rompay (1908) en Rosalia Teughels (1907) met dochter Paula Van Rompay (1933) . Paula huwde Antoon De Mesmaeker (1933-1965)

De woning werd in twee gesplitst. Rechts woonde

Jan Van Rompay 1908) en Roos Teughels (1907)

Na 2000: Henderickx Christine Marie (1966)

Bankstraat 37

René Van Rompay (1913) en Jوسفien Verbruggen (1916) met de kinderen Hélène (1935), Pierre (1937), Greta (1943), Yvonne (1945), Jeannine (1947), Christiane (1950), Harry (1953) en Rosalinde (1954)

Ze verhuisden in 1966 naar Aarschot.

In mei 1963 komen er Frans Lambrechts (1936) en Hilda Polfliet (1936) wonen.

Later na 2000: Van Campenhout Maria Jozef (1918) en De Smedt Joanna Elisa (1920)

Albert Christiaens (1896-1983), een van de markantste figuren van Hombeek, maakte een blitscarrière als zakenman en politicus. Een moeilijke jeugd had hem getekend maar gevormd tot een zwijgzame, kordate man, gesloten maar innovatief, werklustig met een passie voor techniek. In de twintiger jaren zette hij een woning op de gronden hier beschreven (deel 1). Daarın startte hij een elektrohandel. In de zomer ging hij graan dorsen. Bovenal, van 1945 tot 1958 was hij onze burgemeester.

Een moeilijke jeugd

Op 25 februari 1903 is *Fienke* naar Hombeek gekomen. Zevenjarige jongste, van bij de ouders in de Lares naar Hombeek. Haar woonst lag vooraan in de school en ze hield er een herberg¹. Ze trouwde August Christiaens (%Zemst 2.6.1878). Hij kwam Het zoonje werd door huwelijk wettelijk erkend Christiaens. Ze kregen nog twee zoontjes en een dochter (1903), Martha Christiaens (1906) dochterje overleed op twee jaar.

Van kindsbeen af interesseerde Albert zich aan techniek. De oorlog mocht dan al een kwellling geweest zijn maar die laatste maand van de vijandelikheden viel het geschenk figuurlijk en letterlijk uit de hemel. De Duitsers op terugtocht moesten ijlings hun vlieg-basisen uit de frontzone halen en verleggen op een veilige afstand. Nieuwe vliegvelden werden aangelegd. Zo ook één in Hombeek. Van de Houtestraat tot de Bankstraat werd alle grond geëffend en op dit geïnproviseerd noodvliegveld zijn de tweedekkers maar ook de meest geavanceerde types Duitse vliegtuigen geland en opgestegen. De Junker D1, het eerste gevechtsvliegtuig volledige in metaal, werd als het hazenpad gekozen.

Het vliegveld, de tentenhangars en het magazijn in de school werden kort daarop bestormd door de omwonenden. Ieder zag wel gerief dat ergens van pas kon komen. Boeren hadden vooral oog voor de ijzeren staven van de tenten om er hun stallen mee te verbeteren en er de koeien aan vast te leggen. De *bachen* werden nuttig aangewend om hooi, stro en voer af te dekken. Zelfs de lopen van mitrailleurs kregen een nuttige bestemming als piketten om weiden af te spannen of schapen en geiten aan vast te binden. Anderen joegen meer op souvenirs of rariteiten. Vliegtuigschroeven vonden hun weg naar een of andere boerenschuur om er te pronken. Albert Christiaens echter wist beter. Werktuigkasten, sleutels, moeren en bouten, klinknagels, bekabelingen, motoren, dingen waar anderen geen weet mee wisten, kregen bij hem een basisbestemming. Hij wist heel duidelijk dat technische evolutie niet meer te stoppen was en die richting wilde hij uit. Dat gerief zou hem van pas komen. Dat deed het ook.

De bouw van een winkel

Het tweede perceel van Dussart werd gekocht door landbouwer Louis Wouters. In 1872, na deling, werd schoonzoon Frans Eduard Voet-Wouters eigenaar. Hun erfgenaam Jaak Plaskie-Voet verkocht het tenslotte in 1919 aan Albert Christiaens-De Wit, *paswerker* uit Hombeek ⁴. Albert maakt onmiddellijk plannen voor een nieuwbouw. In 1921 ging die open en het succes was verzekerd. Met een ruime blik op de toekomst beseft Albert dat de technische ontwikkelingen die nog voor de oorlog op gang gekomen waren een nieuwe markt open gooiden. De elektrificatie had zijn intrede gedaan.

In februari 1911 kwam er een bericht van de Maatschappij "*Electricité du Nord de Belgique*" op de gemeente Hombeek met de vraag om elektrische kabels te mogen plaatsen *langsheen de groten steenweg van Mechelen naar Kapelle-op-den-Bos*. Dit werd aanvaard en uiteindelijk op 26 januari 1912 lagen de plannen op het gemeentehuis en zijn de werken gestart. Dat was ook een begin van straatverlichting en huisverlichting en nieuwe energie. Kort daarop werd een aanvraag ingediend bij het bestuur door Frans Vleminckx, Victor Van Eetvelt en smid Paul Philips om een elektrische motor te mogen plaatsen. Tien jaar later pas vroeg Edward Lauwers zijn graanmolen elektrisch te mogen bedienen. In 1913 werd een eerste elektriciteitscabine in het dorp geplaatst. Na de oorlog was de vraag naar elektriek in de woningen niet bij te houden.

De winkel van Christiaens was daarop ingesteld. Hij ging nu in de bestaande huizen leidingen plaatsen voor elektrische verlichting en stopcontacten. Lampen en luchters waren bij *Beire van Fienke* in ruime keuze voorhanden maar daarmee hield het

niet op. Men kon er ook de eerste radio's kopen en naaimachines al dan niet elektrisch bediend.

Elektrowinkel Christiaens maar ook fietsenwinkel en verkoop van radio's, naaimachines, landbouwmachines en materiaal.

Albert werkte dag en nacht en verdiende goed zijn brood. Hij zag de opkomst van de auto en dacht verder. Meer en meer passeerden er auto's voor de deur en dus zou er wel iets inzitten om ook benzine te verkopen. Op 7 november 1924 vroeg hij aan de gemeente toelating om een ondergrondse vergaarbak voor 2000 liter benzine te mogen aanleggen voor zijn woning en installatie van een pomp. Na een "*commodo en incommodo*", werd dat goedgekeurd. (In 1928 zette voerder Leemans uit de Bankstraat ook een pomp en als derde volgde Em Van der Haegen uit de Bankstraat in september 1933). In mei 1949 werd het een grotere vergaarbak voor 5000 liter benzine.

Ploegen, melkroommachines, Maaimachines en Pikmachines van het bekende merk "Mc. Cormick" maar de fiets was ook in opgang en *Beire*, reeds elektricien en mecanicien, werd nu ook nog fietsenmaker.

Handel in Landbouwmachines - Rijwielen - Naaimachines

Agentschap der vermaarde
ploegen & Ontroemers
"Melotte"

Maai- & Pijlmachines
"Mc Cormick"
gekend als de beste

Electrische en Mechanische
inrichtingen
— Herstellingen —

320
Albert Christiaens

Werktuigkundige
Bankstraat, 68, HOMBEEK

Hombeek, den 15 oktober 1932

Mr. Denteneer Leon

schuldig voor levering van het volgende, betaalbaar te Hombeek. Vervaldag
aanstaande.

Fritz Remes Vereemmen, Milsenstraat, 11, Meehelen

Klachten worden 8 dagen na de levering niet meer aangenomen.

Eene electrische inrichting bestaande
uit 10 lampen waarvan een is met
dubbel aansluiting, 2 steekcontacten
en een afschuiflamp samen
volgens overeenkomst

2.20 1/10

483 oup.
17 40
800,40

Totdaan 15-10-32
Christiaens

Louis Buelens- Uit: "op mijn schooltocht"

Beire van Finke was elektriker en mekaniker van het dorp. Hij had maar één concurrent: Jefke Matthijs die in het dorp een nieuw huis gebouwd had op de scherpen hoek van de Statiestraat (nu Frans Reyniersstraat).

Bij een groot aantal inwoners uit de regio werd door hen voor het eerst elektriciteit in huis aangelegd. Beire reed met zijn fiets volgeladen met buizen, rollen draad en allerlei vreemde apparaten, van huis tot huis om die nieuwe geheimzinnige kracht aan te sluiten.

De schooljongens zagen in hem een soort Sint Niklaas, en gingen met een zalig uitgestreken gezicht om oude fietsvelgen bedelen. Een velg was veel handiger als reep dan een ijzeren band van een bierton. Maar er werden weinig velgen versleten en de wachtlijst was dus ellenlang. Ik ben nooit aan de beurt gekomen. Naast het werkhuis werd de keuken en berging opgetrokken. Later, als de nodige centen gespaard waren, werd de eetplaats bijgebouwd.

Beire was een van de begenadigden die de geur van zijn beroep met zich meedroeg. De Pikante reuk van nieuwe fietsbanden en *toille isolante* doordrenkte zijn werkpak. Mieke Schelkens uit de Kattestraat omschreef het op haar manier: "die vaint stinkt naar de cachoe en den ellentrik".

Op het einde van onze schoolloopbaan werd de reep verdrongen door de *trottinet*. Beire verloor daardoor wat belangstelling bij de jeugd. Nu moesten we goed staan met de *piossers* die ons wieltjes van de draadleiding op het spoor konden bezorgen. Ook trottinetten werden thuis gemaakt.

Beire vond het nog niet genoeg en kocht een dorsmolen Rausendorf. In de zomer brachten de boeren de gemaaide granen naar de hoeve en lieten het dorsen door Beire van Fienke of door den Doms. Dat waren hectische dagen. Het gebeurde vaak dat tot laat in de nacht doorgewerkt werd om 's anderendaags om 5 à 6 uur weer paraat te staan bij een andere boer. Vooral als er onweer dreigde was de spanning te snijden. De tarwe- en roggekorrels werden in zakken opgevangen en opgeborgen. Het gebundelde stro met koord gebonden, werd gestapeld en afgedekt. Het diende als strooisel in de stallen. Het kaf werd afgevoerd op de mestvaalt. Later kwam de pikdorser die in één beweging maaide en dorste op het veld en de *deusmeulen* werd een museumstuk

De foto's van het dorsen zijn op dezelfde plaats genomen in de jaren veertig. We vermoeden bij 'Lienes'. Beire volgt de werkzaamheden (foto boven bij de motoraandrijving en onder met handen in de heup). Het kaf vliegt via een buisleiding en trechter met zak op een hoop. Het stro komt achter uit de *deusmeulen* en wordt gestapeld. De granen worden vooraan opgevangen in zakken en direct gewogen en dichtgemaakt. De oude bascule staat er ook nog bij.

Politieke Ambities

Er is in de jaren dertig veel commotie ontstaan over het Vlaams gedachtengoed. De oud-strijders van WO1 waren sterk verdeeld in patriotten, aangesloten bij de NSB (Nationale Strijdersbond) en de Vlaamsgezinden aangesloten bij de VOS (Vlaamse Oudstrijders). Hun leuze "*Nooit meer oorlog*" hekelde eigenlijk het vermeende zinloos strijden en sneuvelen voor een '*vaderland*'. Ze dweepten met 'volk' en niet met 'natie'. In 1920 werden in Hombeek een vijftigtal sterk Vlaamsgezinden genoteerd ⁵ onder wie zeker 20 activisten. Die stroming bleef maar groeien. De burgemeester van Hombeek was sinds vele jaren de populaire molenaar van de Plein, Edward Lauwers. Bij de opmaak van de lijsten voor de verkiezingen van 1938 gingen de '*Flaminganten*' geraffineerd te werk en plaatsten zich schrande op de lijst van de burgemeester. De ontredde was enorm en niet enkel bij de patriotten. Er waren niet minder dan 6 lijsten: de meeste scheurlijsten van malcontenten. Albert Christiaens waagde zijn kans. Heel scherpzinnig deed hij zijn intrede in de politiek op de lijst van de burgemeester met de Vlaamsgezinden. Van de 7 zetels haalde zijn partij er 4 en hij was er glansrijk bij. Het koekoeksei was uitgebreed. De Vlaming Louis Keuleers was echter de grootste triomfator en haalde veruit de meeste stemmen. Hij werd dan ook, na de dood van burgemeester Lauwers in 1939, de nieuwe burgemeester en bleef dit ook in de oorlog.

Tussen 1940 en 1944 was er politiek niet veel inspraak mogelijk en Albert bleef veilig en zeer neutraal het verder verloop afwachten. Hij legde zich nog meer toe op de handel en nijverheid. De kinderen waren intussen ook opgegroeid en verlieten het ouderlijk huis. Rachel (1919) trouwde als eerste in 1944 met Alfons Van der Hoeven (1921) van Mechelen. Voor haar werd verbouwd en ze had een appartement naast de winkel. In 1946 huwde de zoon Achiel (1920) met Josephien Nagels uit de Zepstraat. Hij was onderwijzer en deed zijn aanvraag om in de Hombeekse gemeenteschool les te geven ter vervanging van meester Bertens.

Huwelijk van de twee kinderen Christiaens: Rachel in 1944 en Achiel in 1946 toen Albert de Hombeekse burgemeester was.

Na de bevrijding in september 1944 werden de oorlogsburgemeester en de twee schepenen afgeschud en kon gezocht worden naar een waarnemend burgemeester. Dat verliep stroef. De pro-

vinciegouverneur duidde Frans Van Camp aan. Hij gaf in januari 1945 zijn ontslag en wisselde de sjerp met schepenen Jan Verbruggen. Die voelde zich ook niet geroepen om in moeilijke omstandigheden de nek uit te steken. Te veel gevoelige dossiers vroegen dringend behandeld te worden. Hij bracht een doktersattest aan waaruit moest blijken dat zijn fysieke toestand deze zware belastende taak niet toeliet. De arrondissementscommissaris had het rap door dat de enige valabele kracht die nog overbleef de kordate Albert Christiaens was. Zo werd hij op 3 februari 1945 omgord met de sjerp als onze burgervader, zij het *dienstdoend*.

Paths of Glory

Het eerste initiatief van de nieuwe burgemeester was zijn wedde te verhogen. Naar de gevraagde 12.000 frank per jaar kon hij fluiten door verzet van Carlo Philips maar Sus Saerens kwam met het bemiddelend voorstel dat de helft ook al goed zou zijn. Zo werd het jaarloon dan 6.000 frank. De nieuwe beleidsman verdiende zijn sporen door een groot non-conformisme en met een bijna hautaine autoriteit handelde hij de dossiers af. Ook deze die op menselijk vlak erg gevoelig waren, werden ijzig koel maar rechtvaardig aangepakt. Dat ontging de bevolking niet en de verkiezingen van november 1946 kondigden zich dan ook gunstig aan. Op zijn lijst stonden de prominenten als de baron, de dokter, de maalder, de vakbondsecretaris, de oudstrijder en invloedrijke boeren. De Socialisten met Dore Nagels hadden een lijst en Carlo Philips had een eigen lijst.

Zoals algemeen verwacht won Albert Christiaens glansrijk de strijd en haalde acht van de negen zetels. Met deze volstrekte meerderheid kon hij ongehinderd aan de slag. Zo dacht hij althans. Enkel Carlo Philips was oppositielid. Dokter Karel Engelen had na Christiaens de meeste stemmen. Heimelijk had hij gehoopt er de beste uit te komen en zelf burgemeester te worden. Hij werd nu wel eerste schepen maar regelmatig stak hij stokken in de wielen. Wannes Verbruggen kreeg om bewezen diensten de tweede schepenzetel hoewel andere verkozenen heel wat meer voorkeurstemmen hadden dan hij.

Het echte werk kon beginnen. Fideel Colpin werd vast benoemd als secretaris. Het huishouden van een kleine gemeente als Hombeek is in normale tijden niet zo complex. Buiten de administratieve rompslomp is het eigenlijk beleid beperkt tot de twee disciplines, 'onderwijs' en 'openbare werken', met elk zijn schepen. Daar is in die jaren dan het schaarse geld naartoe gegaan. De scholen werden wat vernieuwd, de wedden van het personeel aangepast en de grote moot van inkomsten ging naar herstel en de aanleg van wegen. De volledige vernieuwing van de *Kapellebaan* moest een hoofdvogel zijn maar de boordbelasting zat de boeren dwars. Veel aandacht ging naar creëren van woongelegenheden om de immigratie te bevorderen. Hoe meer inwoners, hoe meer impact en hoe hoger de wedden. De hoeve van 'Boerkes', eigendom van Van Goidsenhoven, werd verkaveld en bebouwd. Sociale woonwijken werden voorbereid, het kerkhof werd naar het *Schalham* verlegd, krotwoningen werden afgebroken en de zogeheten "*sanering van het Dorp*" was hiermee ingezet.

De burgemeester met vrouw *Melle*, dochter Rachel en zoon Achiël op de binnenkoer.

Suske Saerens, schepen van onderwijs, kampte met een overjarig wordend lerarenkorps. Het schoolhoofd *Meester* Bertens, vroeg pensioen aan, en de *meesters* Hellemans en Goovaerts wilden hem opvolgen. Twee afgestudeerden van de normaalschool, Louis Fl. Lau-

wers en Achiël Christiaens postuleerden in maart 1951 voor onderwijzer. De zoon van de burgemeester maakte zich niet te veel zorgen omdat slechts één opposant van vader in de raad zat. Toen moest gestemd worden kreeg Lauwers twee stemmen maar Christiaens ook slechts twee. De andere coalitieleden onthielden zich of stemden ongeldig. Bij een tweede ronde bewoog er niets. Daarop werd besloten de oudste maar te benoemen: Achiël Christiaens dus. Dat bracht voor het eerst aan het licht dat de formatie niet zo coherent was. Dat dokter Engelen dwars lag wist men van in het begin maar de steun van slechts twee van de acht leden deed de wenkbrauwen fronsen.

Zoon Achiël Christiaens mocht het schoolhuis waar *meester* Bertens gewoond had nu betrekken. Dat was sterk getekend door de jaren met veel sleet en gedomoed. Renovatie drong zich op. De burgemeester legde de raad bestekken voor. De kosten voor metselwerk, bezetting, schrijnwerkerij, behang en inkleding zouden volgens zijn documenten oplopen tot een totaal van 205.562 frank. Karel Engelen schreeuwde moord en brand en verliet uit protest de vergaderzaal. Er werd aan gesleuteld en geschrabd en twee weken later aanvaardde de raad de renovatiewerken voor een gereduceerd totaal van 75.995 frank.

De pre-electorale sfeer zat er in 1951 dus al dik in. Christiaens werd er zich meer en meer van bewust dat de verkiezingen van 1952 niet zo gemakkelijk zouden zijn als de vorige. De dissidenten zaten in eigen rangen zoals Karel Engelen en Medard Lauwers. Hoe mooi de realisaties ook waren of hoe fantastisch ook de projecten die op stapel stonden, niet iedereen was daar ondubbelzinnig content mee.

Voor de boeren waren tegen de haren in gestreken. De boordbelasting en de geplande onteigeningen voor woonwijken zat hun dwars. Dat de burgemeester privé initiatief geen kans gegeven had voor een plaatselijke bloemkoolmarkt was ook nog niet verteerd.

En toch op zondag 2 september mochten de drie fanfares nog eens uitrukken bij de plechtige inhuldiging van de *Kapellebaan*. Het werd de eerste betonweg van Hombeek.

Het vorige wegdek dateerde van 1850 en bestond uit afbraak en puin van het kasteel Carmosteyn. Dat was zo erbarmelijk dat de paarden er over strompelden. De zaterdag namiddag werden de feestelijkheden al ingezet met een rolschaatskoers. Alles was feestelijk

versierd en gepaleerd over het hele parcours van 2 kilometer. Om 14 uur die zondag begon het. De Gazet van Mechelen deed volgend verslag:

“Dhr Van Cauwenberg bracht in zijn welkomstwoord hulde aan het gemeentebestuur voor de ijver en de volharding waarmee de werken tot een goed einde werden gebracht ondanks de vele moeilijkheden. Hij drukte de hoop uit, dat er voor een passende verlichting zou gezorgd worden. Burgemeester Christiaens beloofde dat de gemeenteraad het hierbij niet zou laten en verklaarde de baan voor geopend. E. H. Frans Nijs ging over tot de plechtige inwijding. Tussen de overheidspersonen merkte we Dhr Sampermans, provinciaal afgevaardigde, het volledig gemeentebestuur, dhrn Wouters en Scheppers, aannemers, De Smedt, ingenieur-ontwerper der plannen. Ook de 3 plaatselijke muziekmaatschappijen, de K.A. groeperingen De Sportvriend enz. hadden eraan gehouden hun medewerking te verlenen, zodat werkelijk heel Hombeek meefietste. We mogen niet nalaten hulde te brengen aan Dhr Goossens en zijn generale staf die werkelijk mogen fier zijn op het geleverde werk”.

Op dat ogenblik was voor burgemeester Christiaens het kaf van het koren al gescheiden. De lijsten voor de verkiezingen begin oktober waren al lang klaar. Hij kende vriend en vijand maar bleef stoïcijns en koel de onvermijdelijke clash afwachten.

1952: openstelling van de “Kappellebaan”. De burgemeester houdt zich klaar om het lint te knippen. Miel Van Dam, ontevreden boordeigenaar, staat er wat sip bij en kijkt in de andere richting. Hij zette zich op de tegenpartij.

Op 12 oktober werd Hombeek opgeroepen te stemmen. Voor of tegen de burgemeester. Zo simpel was het. Burgemeester Christiaens trok de lijst van de CVP met Albert Auwaerts, syndicalist, als lijstduwer

en Carlo Phlips had er zich ook ingenesteld als vreemde eend in de bijt. De tegenlijst heette **“Kristelijke Eenheid”** met kopman Gustaaf Meuldermans en stemmenkanonnen als dokter Karel Engelen, maalter Medard Lauwers, middenstander Louis Diddens, boeren als Milleke Van Dam en Pieter Teughels. De strijd was verbeterd geweest, bitter zelfs met heen en weer slingeren van verwijten. Vooral **“Den Haas”** (Carlo Phlips) moest het ontgelden omdat hij zich had laten **“stroppen”**.

1	2	3
SP	Kristelijke Eenheid	CVP
Nagels Isidoor ● 86	Meuldermans Gustaaf ● 250	Christiaens Albert ● 425
Brusselmans Hendrik ● 55	Engelen Karel ● 369	Teughels Jules ● 169
Vander Auwera Frans ● 7	Lauwers Medard ● 291	Soli August ● 140
Van Camp Gustaaf ● 8	Slachmuylders Lode ● 135	De Neys Henri ● 143
	Diddens Frans ● 160	Philips Karel ● 232
	Van Dam Emiel ● 213	Behets Constant ● 133
	De Hoef Pauwel J.L. ● 109	Lauwers Emiel ● 59
	Meeus K. Maurice ● 45	De Boelpaep Edmond ● 96
	Moens Karel ● 78	Beulens Alf. Jaak ● 83
	Goovaerts Jaak ● 59	Saerens Frans ● 230
	Teughels Pieter Jozef ● 113	Auwaerts Albert ● 208
4		
De Wit August ● 9		

Triomf ten top

De triomf voor Christiaens is nooit zo groot geweest als bij de bekendmaking van de telling. Hij haalde zes van de elf zetels en **‘Staaf van Muskes’** (Staaf Meuldermans) moest de duimen leggen met vijf zetels. “Hoe heter de strijd, hoe schoner de kroon”: dat moet toen ook Carlo Phlips gedacht hebben. Na de burgemeester haalde hij de meeste stemmen en werd eerste schepen van Openbare Werken. Op de pamflettenstrijd waarin hij de **‘gestropten Haas’** genoemd was, repliceerde hij met een ludiek schimpschrift. Dat heette: **“Den Haas uit de strop !”**

“De palm wordt pas bij de meet uitgedeeld !” Dat was het geval voor Albert Christiaens, burgemeester maar ook voor zijn naamgenoot en petekind die als renner in die jaren de ene zege op de andere haalde.

Petekind Albert Christiaens met de overwinningspalm.

Burgemeester Albert Christiaens ging mee op in het succes van zijn petekind, renner Albert Christiaens.

Het succes van de ene straalde ook af op de andere. Een hele schare supporters trok week na week mee naar alle plaatsen waar “den Beire” aan de startlijn stond. In 1948 won de 16-jarige al het clubkampioenschap van de Hombeekse Supportersclub. In 1949 haalde hij als junior de palm met Hombeek kermis. Als onafhankelijke won hij de ene koers na de andere en dus stapte hij zeer vlug over naar de profs waar hij eveneens furore maakte. In 1955 is hij met het wielrennen gestopt ⁶.

Onstuitbare ommekeer

In die jaren ging alle aandacht naar het dorp en creëren van nieuwe woningen. In geen der twee wereldoorlogen is zoveel tegen de vlakte gegaan dan toen: pastorie en gemeentehuis, de hoeve ‘Boerkens’, hoeve ‘den Bels’ maar ook vele zeer oude woningen die door verkrotting al aangetast waren. Onteigeningen deden vaak pijn zoals bij de hoeve Doms aan de kerk, die gelukkig overeind is gebleven door hardnekkig verzet maar de historisch herberg ‘De Kroon’ moest er aan geloven. De onteigeningen van landbouwgronden om woonwijken te ontwikkelen, joegen de boeren op stang. In deze legislatuur kon een eerste volkswijk aan de Kapellebaan worden ingehuldigd.

Burgemeester Christiaens opent de woonwijk, Kapellebaan.

De wegen naar Zemst en Kapelle-op-den-Bos waren ook aan vernieuwing toe. Toen de nieuwe plannen voor verbreding van de Bankstraat op tafel kwamen, begon het schoentje te wringen. Op 6 november 1957 vroeg de burgemeester dat de gemeente zijn huis zou kopen omdat het bij een straatverbreding bijna tegen de weg zou staan zonder stoep. Een ordentelijke aansluiting op de riolering was onmogelijk. Op zichzelf was de vraag gegrond maar zijn raad had er geen oren naar. Ze zouden onteigenen tot tegen zijn deur. Probleem: daar stond een benzinepomp. Intussen was het 1958, een verkiezingsjaar. Het voorjaar werd vertroebeld door steriele discussies en zelfs procedures over de *naftpomp* of deze al dan niet op gemeenteground stond dan op eigendom van de burgemeester. Men kwam er niet uit en de werken werden stilgelegd. Een slechtere atmosfeer om de verkiezingen in te gaan kon men zich moeilijk voorstellen.

Uit het CVP nest gegoooid

Bij het opmaken van de kieslijsten wou de CVP zich profileren. Ze zocht naar de belangrijkste stemmentrekkers in al haar zuilen: syndicalisten, boeren, middenstanders. Het plaatselijke CVP-bestuur taste het terrein af en kwam snel tot de vaststelling dat de boeren, Staaf Meuldermans in het bijzonder, wel bereid waren maar zeker niet met Christiaens. Die zag de bui al hangen. Indien de burgemeester de CVP-lijst niet mocht trekken, weigerde hij er op te staan. De *deus ex machina* die op het toneel verscheen was baron Bernard de Meester. Die had een comeback al jaren voordien fijntjes voorbereid en aanvaardde de lijst te trekken. Burgemeester Christiaens lag in de touwen. Hij vormde snel met getrouwen een lijst. Zijn CVV kon het onmogelijk opnemen tegen de CVP met alle zwaargewichten. CVV haalde maar twee zetels tegen acht voor CVP en voor het eerst in de geschiedenis kwam een socialist in de raad, Raymond De Decker.

Ontaan van alle invloed en macht heeft *Beire van Fienke* toch niet onvoorwaardelijk gecapituleerd. In januari 1959 liet hij de Shell cy vragen een nieuwe benzinepomp te mogen plaatsen. Dat werd hem geweigerd om veiligheidsredenen. De Bankstraat werd verder afgewerkt maar de 50 m² voor het huis en de pomp bleven onaangeroerd. Zo heeft de weg nog jaren op die plaats een versmalling vertoond. Onderwijzer Achiël Christiaens besloot Hombeek te verlaten toen hij vernam dat het schoolhuis waarin hij woonde zou worden opgezegd. Hij hield het voor bekeken en ging les geven in Kapelle-op-den-Bos. In 1964 is Albert Christiaens nog onverdroten als 68-jarige opgekomen met zijn CVV-lijst en haalde weer twee zetels. In 1967 werd de nieuwe woning naast de winkel gebouwd.

Op 14 februari 1968 waren *Beire* en *Melle* vijftig jaar getrouwd. Ze werden op het gemeentehuis ontvangen en in de bloemetjes gezet. Hij was dan nog actief raadslid reeds 30 jaar, had vijf verkiezingen meege maakt en was 13 jaar Hombeeks burgervader geweest. In Januari 1983 overleed hij, 87 jaar oud. Na zijn dood werd zijn huis toch gekocht en afgebroken. De bouwgronden werden in 1986 door de stad verkocht en de Bankstraat werd op die plaats even breed als over het hele wegdek.

Bankstraat 39

Christiaens Rachel Coleta (1919) en Van Der Hoeven Alfons Anna Emiel (1921) met Van Der Hoeven Eddy Emiel Maria (1950)

47-60 Arthur Veremans en Maria Verhoeven
60-76 Emiel Sarens (1937) en Lisette Nagels (1940) met dochter Wendelin (1966).

Bankstraat 41

Eertijds winkel en woonhuis van Albert Christiaens-De Wit met later ook appartement.
Windelen Géry Pierre (1959) en Jacobs Ingrid (1964)

3. De woning van meester Hendrickx

Dit derde perceel grond van Dussart werd gekocht door Joannes François Somers-Silverants. Hij verkocht het in 1865 aan de Gillis-Kuinders. Begin dertig verkopen de erfgenamen het aan Pieter Jan Van Riet (°1896), staatsbediende van Londerzeel en getrouwd met Joanna Francisca Van Doorselaar (°1893) van Wolvertem. Ze hebben er een woning op gebouwd maar zijn in 1938 verhuisd met twee zonen en drie dochters naar Eeklo. Hun woning verkochten ze aan Lode Hendrickx – Kestemont.

1930: Mester Hendrickx en zijn vrouw op stap in Mechelen

Lode Hendrickx (1900-1963) woonde bij zijn ouders, Tist en Sidonie Hendrickx-Goovaerts, verder in de bocht van de Bankstraat juist voor de Oude Bankstraat (zie deel 9, hoeve *Lienes*).

In 1920 vervoegde Lode het lerarenkorps van de gemeentelijke jongensschool. In 1927 huwde hij Elvire Kestemont, onderwijzeres sedert 1922 in de plaatselijke meisjesschool. Toen de beide ouders van Lode in 1928 overleden waren zocht het koppel een nieuw onderkomen.

Ze kochten dit huis van Janneke Van Riet en gingen er wonen met hun gezin. Hun vier kinderen zijn Godelieve (1928), Karel (1931), Walter (1936) en Magda.

Meester Hendrickx was een populaire figuur en een nauwgezet en gedegen onderwijzer. Meerdere jaren stond hij in voor het vierde leerjaar, vaak ook in combinatie met het vijfde. Hij sloot zich van harte aan bij alle feestelijke gebeurtenissen van Hombeek.

1938: Picknick op de Groeningeweide bij de IJzerbedevaart. Onder: datzelfde jaar in de stoet van "Sooi van Jakkes"

Hij trok mee op in stoeten en optochten die er waren voor huwelijksjubilea maar propageerde bij deze in eerste instantie de Vlaamse gedachte.

Het devies "*Nooit meer Oorlog*" van de IJzertoren was ook voor hem emblematisch. Het Davidsfonds en de IJzerbedevaarten waren een vast gegeven in zijn leven. Zijn overtuiging heeft hem later ook zijn baan gekost en na leraar is hij handelsvertegenwoordiger geworden.

De meesters Hellemans, De Rooster en Hendrickx

Over de leraar Hendrickx is er nooit veel verteld of geschreven geweest. Hij kwam enigszins over als de 'rustige vastheid' naast de wat extravagante experimenterende meester Geeraerts, de krikkele vingertikkende meester Hellemans, de vaderlijk gemoedelijke meester Goovaerts en de verstrooide meester Bertens over wie vele verhalen de richting neigen op te gaan van het legendarische.

De enige geringe beleving die ik mocht meemaken bij meester Hendrickx wil ik hier toch prijsgeven:

“Zelf heb ik nooit bij meester Hendrickx in de klas gezeten. Na Goovaerts stuurden mijn ouders mij naar Mechelen. Toch was er een zeer korte periode, toen de schooldeuren in Mechelen even toegingen na het bombardement van 1 mei 1943, dat we elders ons pakket wijsheid moesten gaan zoeken. Voor een korte tijd kwam ik terug in Hombeek terecht, in het vierde studiejaar, bij meester Hendrickx.

Achteraan de klas stonden, muurhoog en achter glas diverse opgezette dieren maar er waren ook laden met insecten en ‘pepels’ in alle vormen, maten en kleuren. Die eerder naargeestige etalage was me direct opgevallen en nu wou het ook lukken dat in één der eerste lessen ‘den Hendrickx’ daar van alles uithaalde. De les ging over kevers en insecten. De meester, een uiterlijk kalm en rustgevende persoon met doordringend blauwe ogen en een diepe baritonachtige stem, leunde halfbeens op zijn lessenaar en begon het betoog. Die ganse geschiedenis van meikevers kwam weer eens op de proppen over larven die onder de grond leefden, zich ontpopten en als volwassen kevers met honderden uit de grond kropen rond deze dagen in de maand mei. Eigenlijk waren die kevers voor ons levend speelgoed. De meester vroeg ons ‘s anderendaags een blikken doos mee te brengen voor een praktische oefening.

Het voortgezette leerprogramma over “de kever” ging nu over een ander kaliber: de Coloradokever.

Van waar deze kwam, hoe hij de wereld veroverde, hoe gevaarlijk hij was, hoe hij en zijn rode larven er uit zagen, dat werd diepgaand en omstandig uit de doeken gedaan. Na de middag zouden we dan toegepast onderricht en praktische vorming krijgen. We werden in rij gezet en de meester begeleidde zijn kwebbelende meute met de blikken dozen naar een paar huizen verder waar hij woonde. Achter de woning lag een diepe tuin met een aarden pad in het midden. Links en rechts ervan had hij aardappelen geplant. Die zaten vol met Coloradokevers en larven. Iedere jongen kreeg één rij patatten te inspecteren en alle kevers en larven moesten in de blikken doos gezet worden. Mijn doosje van hoestpastilles was direct vol en dan hielp ik maar mijn buur die een grote blikken doos van Ovomaltine mee had. De kevers pakken ging als een fluitje van één cent, maar de vieze rode larven met rode koppen lieten smeugig plaksel over op de vingers, echt vies. Tegen schooleinde trokken we met de dozen terug naar de klas.

De Coloradokever is sinds die dag voor mij een verwensing gebleven en of ‘den Hendrickx’ die nazomer dikke patatten heeft kunnen oogsten, doet niets ter zake.”

Het gezin Hendrickx

In het gezin Hendrickx-Kestemont waren vier kinderen. De oudste Godelieve (1928) huwde in 1953 met Staf Verlinden, de tweede Karel (1931) ging als jongeling van 19 jaar voor een pilotenopleiding naar Canada. In 1952 is hij in Ontario bij een crash om het leven gekomen. Magda (1935). Walter (1936) huwde in 1958 met Godelieve Van de Rijck.

Karel's sportieve jeugd

Karel Hendrickx had een blijmoedige jeugd en sportief en wat avontuurlijk aangelegd, hield hij er van in grote saamenhorigheid op te trekken met de Chirokameraden, vooral op uitstappen of kampen in de bosrijke streek van de Mechelse Kempen.

Zonder echt vlagvoerder te zijn of belust op leiderschap, genoot hij toch van alle gezelschap eerder volgzaam en bescheiden. Hij was er graag bij maar gereserveerd en zwijgzaam.

Sport lag hem en na wat krachtmeting met kameraden bij het koersen, onder meer in de tuinen van kasteel Expoel, had hij ontdekt dat hij beschikte over zekere spurserskwaliteiten en hij kreeg een koersfiets. Met enkele vrienden van zijn leeftijd, o.m. Albert Christiaens, waagde hij zijn kansen bij de liefhebbers. De hoogste toppen scheerde hij niet omdat de kansen om echt uit te blinken in eindspurtten uitbleven.

Met de militaire dienst brak zijn fietsambitie plots af.

1949-1950: Karel Hendrickx als beloftevolle wielrennen bij de junioren.
Boven: samen met junior Albert Christiaens.

Een tragisch gebeuren

Op zijn 19de ging hij meer en meer voelen voor een pilotenopleiding en kandideerde hiervoor als milicien. Op 1 februari 1951 had hij zijn militaire dienst aangevat. In Canada was nabij de stad Centralia (staat Ontario), kort bij de Amerikaanse grens en de stad Detroit, de grootste opleidingsbasis voor piloten. Na de oorlog werd het een basisopleidingsschool voor vliegeniers en radarspecialisten in het kader van de Navo.

Het vliegtuig dat voor de opleiding werd gebruikt was de Amerikaanse Harvard type T6-D.

Een Amerikaanse Harvard T6 - D

Op 26 maart 1952 gebeurde het verschrikkelijke. Het vliegtuig Harvard T6-D crashte en leerling piloot Karel Hendrickx verloor het leven op negentien jaar en half. De juiste omstandigheden zijn in een rapport opgenomen. Hoembeka heeft dit verslag aangevraagd bij ⁷ de Canadese autoriteiten en hopelijk is het ook voorzien van foto's. Er werd bij de repatriëring gesproken dat het zijn eerste solovlucht zou geweest zijn. Elders zegt men dat het een nachtvlucht was of nog, op een andere plaats wordt gemeend dat plots een onweer was opgestoken. Dat alles willen we niet bestrijden maar wellicht is het beter het rapport af te wachten om de juiste toedracht te kennen.

Hombeek was zeer snel op de hoogte van het accident. Op zondag 7 april 1952 om 10 uur werd er in de parochiekerk al een zielen dienst voor Karel opgedragen. Baron Bernard de Meester is kort nadien gaan ijveren om het lichaam van deze piloot naar zijn geboortedorp te laten overbrengen. Hij was

nauw betrokken als voorzitter van de Raad van de Adel bij het Ministerie van Binnenlandse zaken. Het Ministerie onderzocht deze zaak. Karel was begraven op het kerkhof Mount Carmel van het plaatsje Huron. Op 27 augustus 1956 ontving de gemeente Hombeek volgend schrijven van de gemeente Huron (Ontario, Canada):

*Dear Sirs, Permission is hereby granted for the disinterment of the remains of Flt Sergeant **Karel Hendrickx** in Mount Carmel Cemetry, Stephen Township, Country of Huron, Province of Ontario. Yours very truly. (was getekend) R.M.Aldis M.D. of Health, Medical Officer of Health.*

De begrafenisondernemer George E. Logan & Sons uit de stad London (Ontario, Canada) had dus de opdracht gekregen voor het ontgraven van de resten.

Kapitein commandant van het vliegwezen en directeur bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken, **W. Gerard**, bedankte de gemeente in de persoon van baron Bernard de Meester de Ravestein voor de tussenkomst en de snelle repatriëring.

In De Schacht van november 1952 stond volgend bericht:

Op 26 maart 1952, verongelukte te Ontario (Centralia, Canada), een onzer Hombeekse soldaten, ons aller vriend Karel Hendrickx. Zijn stoffelijk overschot wordt naar België overgebracht en zal er waarschijnlijk op 7 november a.s. met militaire eer begraven worden. Op 6 november a.s. heeft er te Antwerpen een ziele dienst plaats voor 21 militairen, allen in Amerika verongelukt of gesneuveld. MILAC biedt aan de beproefde ouders nogmaals zijn innige deelneming aan. Karel, rust in vrede.

Op vrijdag 9 november 1956 was er dan de plechtige uit-

vaart van Karel en werd zijn lichaam op het kerkhof van zijn geboorteplaats te rusten gelegd. Een detachement van de Luchtmacht had post gevat op de Statieplaats en wachtte daar het stoffelijk overschot op. De legerwagen kwam er aan om 10 uur. De dienstplichtige militairen van Hombeek vroegen hun corpscommandant om bij de uitvaart aanwezig te mogen zijn. Vijftien van hen kregen de toelating en vormden de erehaag. Ze droegen ook de kist, met de driekleur getooid, van de kerk naar de legerwagen en begeleidden deze. Het waren Firmain Verlinden, Louis Goovaerts, René Verschueren, Emiel De Hoef, Frans Lambrechts, Fernand Bosmans, Edmond Van Ingelghom, Frans De Valck, Roger Huybrechts,

Emiel Geerts, Jozef Teughels, Kamiel Parys, Jan Meysmans, Jozef Jacobs en Willy Vermeylen.

Het voltallig gemeentebestuur was aanwezig maar ook de leiding van Chiro, KAJ, BJB, en de voorzitter van de KWB met oud-wereldkampioen Miel Van Cauter, een persoonlijke vriend. Verder was er het bestuur van de WSC de Hombeekse sportvrienden, Milac met Louis Van den Heuvel, gewezen onderpastoor Pauwels, Lt.-vliegenier Jan Reyniers en majoor Paternostre de la Maurieau.

Heel Hombeek leefde die dag mee met de treurende ouders en familie en iedereen beseft dat een beloftevolle toekomst fragiel en broos is en op geen tijd verloren kan gaan.

Lode Hendrickx is in 1963 overleden en tien jaar later zijn vrouw Filomeen Kestemont. Het huis was overgegaan op de familie Van der Elst.

Bankstraat 43

Lode Hendrickx (1900-1963) en Filomeen Kestemont (1900-1973) met kinderen Godelieve (1928), Karel (1931) en Walter (1936).

In november 1954 kwamen hier Pieter Van der Elst (1912) en Elisabeth Reyniers (1912) wonen met de kinderen Palmyre Van der Elst (1942) en Jozef Van der Elst (1943). Jozef Van der Elst huwde in 1968 met Micheline Van Osselt Daarna Verbelen Luc (1960) en Van De Velde Linda (1968)

Bankstraat 45

Palmyre Van der Elst (1943) huwde in 1967 met Marcel Verwerft (1944) en verhuisden na zekere tijd van het ouderlijk huis ernaast naar deze nieuwgebouwde woning. Ze woonden er met de kinderen Sonja Verwerft (1970) en Ingrid Verwerft (1971).

Deel 2.

HERENGROOND VAN DE GRAAF VAN DER NATH later hoeve en landbouwgrond van Foets nadien bouwgronden

Onpare huisnummers van 49 tot 63

De eigenaar, graaf Van Der Nath, woonde op het kasteel van Relegghem in Zemst. Hij bezat zeer veel grond in Hombeek en bovendien twee belangrijke gebouwen: Het kasteel Wolputte (nu Baron Van Zon) en de hoeve van Wolputte (St.-Martinusplein, over de kerk). De hoeve was in betere staat dan het “hof”.

Door erfenis is nadien deze grond aan de familie Domis gekomen. Van Carolus Domis is het gegaan op de familie Dommis de Semerpont uit Beigem.

In 1876 en 1896 verdelen de erfgenamen de goederen en in 1899 werd deze grond gekocht door de familie de Meester de Heyndonck.

In 1910 werd de grond geschonken aan Leo de Viron - de Meester uit Brussegem. Hij verkocht het één jaar later aan Jozef Henri Foets-Lauwers, landbouwer uit Hombeek. Hij bouwde er uiteindelijk een hoeve op.⁸

Achterzijde hoeve Foets

Deze hoeve ca. 1918 opgericht werd bewoond door Hendrik J. Foets (1872) die in Hombeek in 1905 gehuwd was met Colette Lauwers (1874). Deze landbouwer was van Eindhout gekomen en zijn vrouw was geboortig van Eppegem.

Uit “op mijn schooltocht” (Louis Buelens):

Een boogscheut verder woonde Jef Foets (1872) en Collete Lauwers (1874) in hun klein boerderijtje. Jef was uit Eindout in Eppegem terecht gekomen, had er Collette opgevest en kwam hier anderhalf hectare grond bewerken.

Langsheen de zijgevel liep het gekende *wegske van Foets* dat, aan de vijfhoek van het middenveld, veranderde in *wegske van de vette*, om daarna in de Bankstraat uit te monden. Achter de doornhaag die de tuin omsloot was het de ideale plaats bij hoogdringendheid aan de natuurwet te voldoen. Regelmatig vond men er een hoopje met een koolblad bovenop dat we dan ‘*ne gendarm*’ noemden, uit ‘respect’ voor die vaderlandse dienaars. Men zat daar veilig uit het zicht van de straat, met een goed overzicht op de rest van de omgeving. Maar waar is men veilig? Het gevaar kwam soms uit een onverwachte hoek. *Wieke* Scheiper kwam daar eens in hoge nood. Legde zijn nieuwe *calpijn* van zijn plechtige communie op een veilige afstand en installeerde zich comfortabel achter de haag. *Wieke* voelde zich zalig en alles scheen naar wens te verlopen. Maar Jef Foets had de voorbereiding met aandacht gevolgd vanuit de staldeur. Met een emmer vol water ging hij behoedzaam naar de plaats van de misdaad en met : “*arrei naa moete ‘t niet meer afkeusse*”, kletste hij het koude nat tegen zijn kont. *Wieke* sprong een gat in de lucht, kwam in aanraking met de doornen en loste een paar zware vloeken. Wat onhandig wrong hij het nat uit zijn hemd en broek, greep zijn boekentas en liep dwars door de bloemkolen richting school. Op een veilige afstand bedacht hij zijn laatste koosnaam en brulde: “*Gij zijt een smerig hoerenjong en als ik groot ben zal ik u ne keer komen trakteren*”. Jef had alle moeite om niet te stikken in de lachbui terwijl het slachtoffer bij elke stap zijn doorweekte broek tegen de benen voelde pletsen. *Wieke* was geveld door onmacht en hunkerde naar wraak maar is de volgende weken langs het groen *wegske* en de Zemststeenweg naar school gegaan om dat *hoerenkot* van Foets te vermijden. Jef heeft er niet wakker van gelegen.

In de winter zat hij in de schuur manden en korven te herstellen voor eigen gebruik en voor de burens. Met open mond stonden we zijn werk te bewonderen, dat lenig vingerspel van de gepeesde handen tussen de wijmen, dat lang scherp puntsel en het snoeimes bracht onze fantasie op hol. Wij wilden later ook een echte mandenmaker worden. Kauwend op een prop tabak gaf hij ons de eerste les in vlechten. Werd het hem teveel dan had hij een probaat middel in huis ons op de nodige gewenste afstand te houden. Met een zwierig boogje spoot hij een klad *chikkesap* vlak voor de voeten, en maakte zijn tweede lading gereed. Die man was nooit kwaad en steeds gereed een poets uit te halen. Maar van zijn leiboom van Durandeauperen die tegen de stalgevel geleid werd moesten we afblijven, dat was zijn diploma van vakmanschap waar hij fier op was en met reden.

Men kan zich afvragen hoe een man uit de Kempen, van Eindhout, in Hombeek is terecht gekomen. Een aanwijzing kan zijn dat Karel Foets (1868), ook geboortig van Eindhout en wellicht zijn broer, huwde met Octavia Peeters (1870). Ze was een verwante aan de burgemeester Peeters en *Mus* Peeters verder in de Bankstraat. (zie deel 9).

Rik Foets en Colette Lauwers hadden drie kinderen:

Jef Foets (°1906)

Marie Foets (°1908)

Karel Foets (°1915)

Rik Foets is in september 1934 overleden, slechts 52 jaar oud, en onder de oorlog, in november 1943, is moeder Colette Lauwers gestorven. Jef en Marie bleven op de boerderij. Karel Foets, de jongste, huwde in 1946 met Angèle Mathijs, dochter van de elektriker uit het Dorp.

Bankstraat 63

De hoeve Foets bleef tot de jaren tachtig bewoond door de ongehuwde broer en zus Jef (1906) en Maria Foets (1908).

Dan ging het huis naar Wyns Josse Antoni (1961).

DE GROND VAN FOETS

Midden vorige eeuw werd de grond verkaveld in meerdere bouwpercelen.

Bankstraat 49

In 1949 zijn hoofdonderwijzer Alfons Mariën (°Lier 1883, † 1963) en zijn vrouw Ida Govaerts (1875 -1957) van de Statieplaats verhuisd naar zijn nieuwgebouwde woning. Met hen verhuisden de vier dochters: Maria (1909 -1952), Rosa (1910 - 2000), Gerarda (1913 - 2005) en Martha (1918 - 2008). De twee zonen werden geestelijke, Louis (1915 - 2010), pater oblaat en Willem (1920 - 2008), priester

Bankstraat 51

Parys Frans (1920) en Van Cauwenbergh Maria (1924)

Parys Tony (1947), Dirk Parys (1948), Marc Parys (1951), Marijke (1953) en Daan (1955)/ Parys.

Bankstraat 55

Louis Van Der Elst (1914) en Amelia

Leopoldina Parys (1916)

Herman Van Der Elst (1946)

en Paul Van Der Elst (1952)

Bankstraat 57

Paul Peeters (1942) en Myriam

Haulotte (1946)

Peeters Cathy (1974)

Bankstraat 59

Wordt momenteel bebouwd door De Backer - Meuldermans

Deel 3.**KLOOSTERGOED VAN LELIËNDAAL****(grond van Rettes)**

kadasternummer B 244).

Onpare huisnummers van tot

Kloostergoederen waren voor de Fransen bij hun bezetting vanaf 1796 een gemakkelijk grijpbare prooi. Enkele jaren later werden de geconfisqueerde gronden verkocht. Hoe dit verliep is nog niet achterhaald maar in 1840 is dit perceel in handen gekomen van de familie Zech⁹. Na erfenis komt de grond terecht bij Cornelius Franciscus Zech, rentenier uit Mechelen.

In 1875 wordt het land gekocht door Jan Bt. Meuldermans en Laurette Goovaerts, uit de bekende boerderij van ‘Rettes’ er tegenover. De erfgenamen hebben deze grond steeds bewerkt. Het bleef familiegoed gedurende zes generaties. Twee nichten, Susanne Jacobs, dochter van Engelbert Jacobs (*Beire van Rettes*) en Irma Goovaerts, en Julia Jacobs, dochter van Eduard Jacobs en Melanie Lauwers, hebben deze bouwgronden geërfd. Het werden vier bouwpercelen. Susanne Jacobs (1949) huwde met Willy Lauwers (1946) en Julia Jacobs (1952) huwde met Pol Dujardin (1951).

Bankstraat 65

Dujardin Pol Willem (1951) en Jacobs Julia Juliana (1952)
En kinderen Dujardin Caroline Julia (1982) / Dujardin Sara (1979)

Bankstraat 71

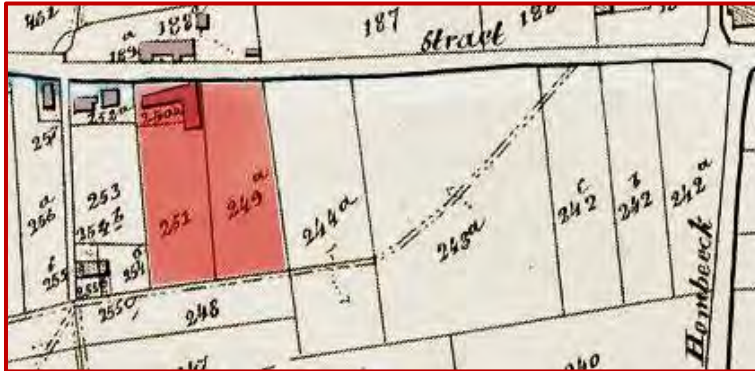
Lauwers Willy Lodewijk (1946) en Jacobs Susanne Constance (1949)
Met dochter Lauwers Elke (1981) en Wim (1976)

Deel 4.**GOED VAN ROMBOUT BACKX, Mechelen**

kadasternummers B 249 en B 250 /B 251

Nu de onpare huisnummers van 73 tot 91

De eigendom van Rombout Backx staat in het kaartboek van Jan Van Acoleyen van 1712 nog opgetekend als één geheel van circa een kwart hectare onbebouwde grond. In de daaropvolgende jaren werd het stuk in twee gesplitst. Het wordt het in de kadasterkaart van Popp beschreven onder de kadasternummers B 249 en B 250.

Het deel B 249 is in 1840 eigendom Jean François Costens-Decrée van Mechelen. Hierop komt in de twintiger jaren de eerste gesloten bebouwing van 5 rijhuizen. Ze staan er nu nog.

Ze volgen hierna onder **4a De rijwoningen.**

Het tweede deel onder nummer B 250 is bebouwd met een behoorlijk grote hoeve die in 1848 aan de dochter van Peter Buelens – Ceulemans behoorde. De hoeve Buelens, vermoedelijk rond 1750 gebouwd, ging over op Guiliam Teughels en werd bekend als '*de hoeve van Gillames*'. Nadien was er de karrenmakerij van Reydam en tenslotte werd het geheel opgedeeld in drie woningen aan de straat en vier achteraan.

Ze volgen hierna onder **4b De boederij Van Gillames.**

4a DE RIJWONINGEN kadasternummer B 249:

Onpare huisnummers van 73 tot 81

Deze grond van de hierboven genoemde Rombout Backx is vererfd of verkocht. Begin 1800 was François Costens-Decrée eigenaar ¹⁰. In 1874 ging dit grondstuk naar Maria Anna Josephina Pansius-Pansius, rentenierster in Hombeek. Ze vererfde dit aan haar dochter Smets-Pansius die toen op Wolputte woonden (nu Baron Van Zon). In 1911 werd verkaveld in twee bouwgronden. Het rechter deel werd verkocht aan Pieter-Jan Van den Eede-Fierens, staatswerkmans uit Hombeek. Hij zette er in 1912 een huis op (nu nr.81). Het huis had rechts een uitweg naar de achtertuin.

Het tweede stuk werd gekocht door de schoonzoon van meester Vleminckx, Joseph Edmond Janssens-Vleminckx, beambte uit Vilvoorde. Hij bouwde in 1919 drie quasi identieke huizen (nr.79, 77 en 75) op deze grond naast Van den Eede. In één ervan woonde zijn moeder Angelica (alias Lik), Vleminckx - Van Eetvelde (nr.79). Het tweede verkocht hij aan de weduwe Meen Jacobs- Moyens. Al deze woningen kregen een achteruitweg naar de Bankstraat. Kort na 1925 is er op het vierde perceel links nog een woning gebouwd door August Frans Gobien – De Nijs (nr.73).

Voor zover kon achterhaald worden ziet de opeenvolgende bewoning van deze vier huizen als volgt uit:

Bankstraat 73

Deze woning werd gebouwd door August Gobien (°Leest 1885) was werkman in het Arsenaal. Hij was getrouwd met Octavie De Nijs (1887), een zuster van 'Sus van Jo'. Zijn vader en moeder hebben er ook nog ingewoond; Pieter Jan Gobien (°Leest 1859-1935) en Isabella Verbruggen (°Leest 1849-1933). Zijn zuster Francisca (Suska) Gobien (1884) was in 1919 in Leest getrouwd met Frans Bradt (°1886) en woonde er naast.

Suske Saerens (1888-1859) en Zerephina Fierens (1889) kochten dit huis in 1930 en woonden er 28 jaar. In april 1958 verliet moeder Serephien als laatste van de familie deze woning. Over de tijd dat deze familie Saerens, die in Hombeek geschiedenis heeft geschreven, er woonde vertelde Maria Saerens iets meer (zie hierna).

Het huis werd gekocht door August Parys (1926) en Louisa De Win (1922). Zij woonden er met hun zoon Willy Parijs (1947). Willy huwde in 1969 met Maria Lemmens en verhuisde naar Mechelen. In 2012 is vader August Parijs er overleden

Bankstraat 75

Frans Bradt (1886-1942) was werkman in het Arsenaal en getrouwd met Siska Gobien (1884-1965). Haar ouders, die tot 1930 bij haar broer in nr. 73 woonden, trokken bij dit koppel in. Moeder Isabella Verbruggen (1849) stierf er in 1933 en twee jaar later ook vader Pieter Jan Gobien (1859). De man van Siska overleed onder de oorlog in 1942 en zij bleef alleen in haar huis tot haar dood in 1965.

Als bewoners zijn nadien geregistreerd: Gust Van den Brande (1922) en Melanie Van den Bergh (1926) en na 1970 Frans De Win (1918) en Maria Joanna Van Dyck (1916). Na 2004 Thierry Spetebroot (1964) en Lesley Vanden Borre (1979)

Bankstraat 77

Huis gekocht en bewoond door Meen Jacobs – Moyens. Ze waren algemeen bekend onder de toenaam "van den Bu". "Meen van den Bu" bezat een huis op de hoek van de Bankstraat en de Middenveldweg maar het was door het geschut in 1914 vernield. Ze kwam hier wonen en hield er winkel. Na de heropbouw van haar eigen huis ging Meen terug wonen tegen de Middenveldweg.

Haar oudste dochter Clementine Jacobs (1895) huwde met Jan Bt. Verbeeck van Kapelle-op-den-Bos (1899). Ze betrokken in september 1933 hun nieuw huis in de Bankstraat nr. 50 (overkant). Haar dochter Mathilde Jacobs (1901) huwde in 1923 met Pieter Van Craen. Ze gingen met hun zoon Urbain Van Craen (1924) in september 1933 ook naar hun nieuw huis in de Bankstraat nr. 52 (overkant¹¹). Haar zoon Armand Jacobs, gehuwd met het buurmeisje Sofie Van den Eede, woonde hier van 1933. Armand "van den Bu" werd veldwachter van Hombeek en bouwde een nieuw huis (zie Bankstraat 89) waar hij in 1939 ging wonen.

Het huis werd dan betrokken door het gezin Frans (Sooi) Van Humbeeck (1900) en Philomeen Mandelings (1897) met de kinderen Maria Van Humbeeck (1930) en Jozef Van Humbeeck (1936). Maria huwde in oktober 1950 met René Plaskie. Het gezin ging in 1950 verder in de Bankstraat wonen. Jozef werd beroepsmilitair en huwde in augustus 1958 met Herta Salzmann (Duitsland 1934) en ging in Duitsland wonen.

Opeenvolgende bewoners zijn: (1975) Jan René (De Schouwer 1902-1973) en Helena Cornelia Jacobs (1905-1990) en (2000) Tomas De Backer (1971) en Karen Nina D'hont (1975).

Uit "op mijn schooltocht" (Louis Buelens):

Tijdens de vlucht in 1914 werden de man en oudste dochter van Meen van de Bu (Jacobs-Moeyens) door de Duitsers dood geschoten. Haar huis was in puin door kanongeschut. Ze verhuisde naar de rijwoningen. Om de eindjes aaneen te knopen begon Meen met een bescheiden buurtwinkeltje. Hier kochten we onze eerste sigaretten, een pakje Superior koste 75 centiem. Geld dat we zuur verdienden met boodschappen doen en karweitjes opknappen.

Beire Reydam's kreeg geregeld zwijggeld van oudere broer of zus. René Van Rompay verkocht de glazen knikkers uit de limonadeflessen, die kapot waren. Uw onderdanige dienaar ging zondagavond post vatten bij tante Wis en trachtte met een paar smekende ogen het hart van de vrijers te bewegen tot broederlijk delen met de minderbedeelden. Den *Tist Zwinko* kreeg tussen door een paar *sollekes* van de onderpastoor. Wij legden samen en rookten achter de haag bij Rettes. Om de rookadem te verdoezelen kochten we bij Marie van Susdom's zwarte spekjes met de overschot van ons budget. Tussendoor moest ons stoelgeld er ook aan geloven. Bij onze Lieve Heer zal het op vijf centen niet aankomen, maar wij moesten stilaan oefenen om een volwaardig roker te worden.

Bankstraat 79

Het vierde huis in deze rij was eerst bewoond door Angelica (Lik) Van Eetvelde (1852), de vrouw van de gewezen hoofdonderwijzer Egied Vleminckx. Ze bleef er tot haar 86ste jaar. In 1938 ging ze bij een zoon in Brussel wonen.

Uit "op mijn schooltocht" (Louis Buelens):

Angelica Van Eetvelde was de weduwe van meester Vleminckx. We hebben hem nooit gekend maar aan zijn vrouw te zien moet hij een achtenswaardig man geweest zijn. De weduwe was ondanks haar hoge leeftijd een rijzige dame die ontzag inboezemde. Toch was ze vriendelijk en we vroegen ons dikwijls af of we voor haar niet onze muts ok klak moesten afnemen.

De oplossing was even simpel als praktisch: met een wijde boog liepen we om haar heen, alsof we ze niet gezien hadden. In uiterste nood verschoven we het hoofddeksel een beetje en keken de andere richting uit. Gelukkig voor ons kwam die dame zelden op straat.

De volgende bewoners waren het gezin van Frans Van Crombruggen tot 1944. Daarna heeft er het echtpaar Pieter-Jan Andries (1914-2002) en Bertha Van Caster (1913-2007) gewoond met de kinderen Hendrik M. Andries (1944) en Maria Ch. Andries (1945). Hendrik huwde in oktober 1967 met Delphine Trippas (1944). Ze verhuisden in 1970 naar O.L.V.-Waver met hun zoon Mark Andries (1969). Maria huwde in november 1969 met Lodewijk Van Buggenhout (1944) en verhuisde naar Londerzeel. Na de dood van haar man in 2002 is Bertha Van Caster er nog 5 jaar gebleven. Ze stierf in 2007.

Thans bewoond door Christiane Michiels.

OVER HET GEZIN SUS SAERENS, BANKSTRAAT 73

Frans (Sus) Saerens (Muizen 1888-1858) huwde in oktober 1912 met Zepherina Fierens (Blaasveld1889). Hij was algemeen bekend onder de naam 'Suske Saerens'. Het gezin woonde aanvankelijk in de Nieuwstraat te Muizen waar de drie oudste zonen geboren waren: Edward (Muizen 1913), Jozef (Muizen 1916) en René (Muizen 1917). Hij was opziener bij de Spoorwegen en zo kwam hij eind februari 1922 naar Hombeek en woonde in een woonst van de Spoorwegen in de Spoorwegstraat. Destijds was daar, achter het Chirolokaal, nog een bewaakte overweg met het bijhorend *ruthuis* voor de bediener van de slagboom. In deze eerder kleine woning huisde het gezin van Sus iets meer dan 10 jaar. Daar werden nog een zoon en een dochter geboren: Gustaaf (°Hombeek 14.11.1925) en Maria (°1.7.1929).

Op 1 mei 1930 kwam het gezin Jef Trogh – Huysmans in het *Ruthuis* wonen en Sus Saerens betrok met zijn gezin het recent gekocht huis van Gobien in de Bankstraat. Daar groeiden de kinderen op en ze beleefden er spannende jeugdijaren. Sus en Zepherina zijn daar bijna dertig jaar gebleven.

De kinderen huwden er uit:

Edward Saerens in augustus 1939 met Maria De Smet en Jef in september 1941 met Maria Bertens. Hij verhuisde in juni 1950 naar het nieuw gebouwd huis in de Diepestraat 25 met de kinderen Hilde (1942) en Ludgardis (1943). Kort na de bevrijding, op 19 september 1944, is René Saerens getrouwd met Fien Coosemans.

Ward Saerens schreef:

In september 1944, bij de trouw van mijn broer René met Josephine Coosemans, ging het er in de grote woonkamer bij de ouders van de bruid gezellig aan toe. We waren pas veertien dagen bevrijd.

Aan eten en drinken was er geen gebrek. Voor het vlees zorgde Roos, de zuster van Josephine, die met een beenhouwer getrouwd was. Een deel der eetwaren kwam uit de geplunderde Duitse leger trein die in het station te Mechelen stond. In de namiddag van de bevrijdingsdag was mijn broer René er met zijn toekomstige schoonbroer Jan Coosemans opnieuw naar toe gegaan. Om de buit te kunnen vervoeren had hij ergens een stootkar geleend. Tussen de gerechten in werd even verpoost en in een nabij gelegen weide werden foto's genomen.

Staf huwde in augustus 1950 met Maria Louisa (Milou) Van de Werf en verhuisde eerst naar de Statieplein 10 en later naar de Diepestraat. Maria huwde in augustus 1950 met Marcel Van Rompaey en bleef er wonen tot 1954 en ging dan naar Kapelle-op-den-bos.

Na het overlijden van Sus in maart 1958 verhuisde de weduwe naar de Diepestraat bij haar zoon Jef.

POLITIEK ENGEAGEMENT

Frans Saerens speelde ook een zeer grote rol in de plaatselijke politiek. Van de eerste dag dat hij in Hombeek woonde in 1922 engageerde hij zich voor het Christen syndicaat. Hij was ook bij de Bond van de Oud-strijders.

Bij de pas gehouden verkiezingen was de verdeeldheid groot. De partij van oud-burgemeester Cools werd in drie gedeeld: de lijst van de burgemeester zelf, een scheurlijst van malcontente boeren uit het Dorp en de lijst van de Hombeekse patriotten of oud-strijders. Ze moesten het opnemen tegen de nieuwkomers met vooral Vlaams Activisten. Deze kwamen als winnaars uit de bus en de vaderlandslievende oud-strijders kregen klop. In zijn eerste poging op het politieke toneel in 1926 mislukte hij echter.

In 1919 was het Christen Syndicaat opgericht in Hombeek en twee jaar later stichtte het Socialistisch vakverbond hier ook een plaatselijke afdeling. De kranten in die jaren staan bol van de meetings die Saerens hield voor zijn syndicaat. Hij trad geregeld op als gastspreker zowel in Hombeek als in de omliggende gemeentes. De socialistische vakbond verweerde zich fel en trachtte ook op den buiten door te dringen. Enkel in het dorp, waar de meeste werklieden woonden, had deze bond aanhang en konden enkele families worden gesensibiliseerd. Om aan het succes van de katholieken en van voorman Saerens degelijk tegenwerk te bieden, belegden socialistische vakbondsleiders (zij noemden zich "onzijdigen") van "Spoor en Telefoon" een meeting in Hombeek.

We konden niet achterhalen waar deze eerste socialistische meeting doorging. In de jaren na de oorlog is

de zaal Forum het lokaal geweest voor hun bijeenkomsten en meetings.

De katholieke gezinde Gazet van Mechelen van 27 december 1922 haalt smalend uit over deze bijeenkomst met volgende wat uitdagende tekst:

Socialistische durf

"Wel wetend dat de propagandisten onzer Christelijke vakbeweging Zondag 11. 24 december verscheidene vergaderingen hadden belegd, hebben de "onzijdigen" van het Nationaal Syndicaat van Spoor, P.T.T. en Z. het aangedurfd hier een socialistische meeting te beleggen. Gelukkig hadden ze hun toehoorders uit Mechelen meegebracht, zo niet had de "grote Maes" voor lege stoelen mogen optreden. De Hombekenaars waren op de vingers te tellen. Al wat zij uit de ellenlange rede van de socialistische leider onthouden hebben, is dat hij erg gebeten is op de heren Saerens en Doms die, naar hij beweerde, hem en de overige voormannen van het Nationale Spoorwegen. erg in de weg loopden.

Maes verklaarde verwonderd te zijn geen tegenstanders te zien opdagen. Hij vergat dat de vergadering uitsluitend voor de leden was belegd. Hij zei ook niet dat het Christen syndicaat voor hem vergaderingen te Tiselt en te Willebroek had belegd lang voordat er van hun bijeenkomst te Hombeek spraak was. Eens te meer bewezen onze Roodjes dat ze erg veel moed hebben als ze weten dat er niemand hen zal komen verontrusten. De Christenen willen hen de gelegenheid geven hun kletspraat van zondag 11. in 't openbaar te komen herhalen.

Zondag e.k. 31 december ten 1 uur 30, belegt het Christen syndicaat een groote openbare vergadering in "De Leeuw van Vlaanderen" bij de kinderen Stroobants nabij de statie. Inkom en woord vrij. We zijn benieuwd of de "onzijdigen" zullen durven verschijnen ?"

Bij de volgende verkiezing van 1926 schaarde Sus zich als syndicalist bij de burgemeester en deze keer lukte het. Hij werd raadslid. In 1933 werd hij schepen. Onder de oorlog moest hij als schepen aftreden door de nieuwe *Verordnung* op de leeftijdsgrens van mandatarissen. Na de oorlog nam hij zijn taak als schepen terug op en is deze blijven vervullen tot zijn dood in 1958. Zijn vriend oud-strijder Jules Teughels volgde hem op.

Schepen Frans SAERENS stierf op 26.3.1958. Hij was ook beheerder van de gemeentelijke bouwmaatschappij. "Het Gelukkig Gezin" en voorzitter van het plaatselijke christen syndicaat

Maria Saerens (1929) vertelde ¹² over de jeugdijaren:

Over de periode dat we nog aan 'de rut' woonden, kan ik niet veel vertellen. We waren er al weg kort na mijn geboorte.

Mijn oudere broers vertelden wel dat zij soms de wissels moesten trekken en dat mijn broer René ooit eens op het nippertje ontsnapte aan een trein. Het huisje was klein en alles speelde zich af in de huiskamer en tegelijkertijd keuken, zitplaats, studeerplaats. De oudere jongens deden hun humaniora en moesten studeren aan een schamele huistafel bij het wiebelende licht van een petrollamp of wat kaarsen. Zulke dingen vertelden ze me, maar echt eigen herinneringen, nee, die heb ik niet.

Mijn vader was bij het spoor en had toezicht op de lijn tussen Mechelen en Londerzeel. Zo is hij naar Hombeek gekomen. Het was een hevige man, zeer gedreven en geëngageerd. Hij was snel ook voorzitter van het syndicaat. Ik weet nog goed als er politieke leiders, soms zelfs ministers, naar Hombeek kwamen ofwel voor een meeting of een inhuldiging, dat ze dan bij ons thuis ontvangen werden. Dikwijls namen ze bij ons ook de maaltijd. Er waren in die tijd nog geen restaurants in de buurt. Ons moeder kookte dan en er werd opgediend in de voorste plaats. Zo zijn er verschillende personen waar ik voor opgediend heb, onder andere ook voor minister De Saegher.

En dan ook repeteren hé. Toneel was iets passioneel voor hem. Hij is begonnen met de oud-strijders. Hun toneelzaal was bij Carlo Philips in het Dorp. Wie was daar allemaal bij? Ja, Zjang Maat (Jan Teughels) en zijn broer Juul Maat (Jules Teughels), Gust Reyniers en wie nog allemaal?

Suske Saerens was een geboren organisator en toneelliefhebber. We zien hem hier op één van de grootse Sint-Niklaasfeesten in 1937 van de NSB in de zaal van Carlo Philips, Hombeek, dorp. Carlo Philips staat bovenaan links met naast hem Jules Teughels. Bij de linkse engelengroep onderscheiden we de gezusters Teughels, Clementine Sijmons, Maria Saerens. Rond de kribbe staand: Maurice Verhasselt, zwarte Piet (?), Jan Reyniers, Sint-Niklaas (?), Phil Van Steen, Sus Saerens. Knielend: Mathilde Van Craen-Jacobs, Hubert Van Craen, Meskens, Nuytiens, Fernande Rosiers. Engelen rechts: Amanda Van Steen, ?, Julienne Sijmons, Elza Peeters, Angel De Kempeneer, Marcella Rosiers, Victoire Philips. Achteraan rechts: Gust Reyniers.

Nadien heeft hij ook een toneelgroep opgericht voor de werkliedenbond. Omdat de zalen niet verwarmd waren, gingen de repetities bij ons door. In de tweede plaats brandde dan de stoof en wij zaten dan in de keuken. We mochten niet horen wat er allemaal verteld werd.

Het syndicaat nam bijna al zijn vrije tijd in beslag. Hij ging ook rond voor de ziekenkas. De doktersbriefjes ging hij bij de leden rondhalen niet enkel in Hombeek maar ook in Battel en Leest. Dat was meestal 's zondags dat hij zijn toer deed, veel met de fiets of te voet. Zo kregen we ook veel volk bij ons over de vloer van mensen die hun briefjes kwamen brengen. Er moest ook een maandelijkse bijdrage betaald worden. Die moest ook opgehaald worden en in passant werden dan ziektebriefjes meegegeven. Hij betaalde ook terugkeringen uit, er waren geen banken. Dat vergde ook een enorme administratie. Alle transacties werden ingeschreven en die boeken werden zorgvuldig bijgehouden. Die lagen in de voorplaats in de schuif, dat weet ik nog. Als er dan iemand belde waren ze kort bij de hand.

Die mensen moesten hard werken om er te komen. Een huis kopen en al uw zonen laten studeren, humaniora laten doen in 't college, dat vroeg een inspanning in die jaren. Ons moeder deed het huishouden maar verdiende ook wat bij. Ze waste en ze streek voor mijnheer Lombaert, een baas van vader. Sporadisch, met de oogst en zo gingen ze ook nog een handje toesteken bij de boeren. Ons vader kon ook schoenen maken en repareren. Hij was daar volledig voor uitgerust: alle alaam en een leest. Hij was dan ook de schoenmaker van heel de familie.

Maria Saerens met haar moeder op de uitweg van hun huis in de Bankstraat.

Het was goed leven in de Bankstraat en we hadden veel contact met de burens. Het kon moeilijk anders want achter het huis was een gemeenschappelijke uitweg – een erfdiensbaarheid – voor de drie aanliggende woningen: dat van Frans en Siska Bradt, dat van Sooi en Meen Van Humbeeck en dat van Jan Andries en Bertha Van Caster. Dan was er een muur. Het huis van Sofie Van den Eede had zelf een uitweg. Onze burens liepen dus geregeld achter ons huis door naar hun achterdeur. Dat was eerder gezellig dan storend. 's Zondags als alles afgeruimd was en de keuken proper gemaakt, het poetsen van de koperen kraan inbegrepen, dan zaten we vaak samen. Suska had een soort afdak. Daar zaten we dan onder. Er was een bank gemaakt en een tafeltje en een lampenkap. Dat was gezellig. Als kind daar blijven rondhangen bij alle dorpsverhalen tot 's avonds laat. Dan mochten we daar in het donker in onze robe nog rondlopen. Zo iets blijft bij, uw hele leven lang. Maria Van Humbeeck was dus mijn naaste buurtvriendin en haar nicht Rosa Pessendorfer uit het dorp was er ook regelmatig.

Maria Saerens met buurmeisje Maria van Humbeeck en Rosa Pessendorfer vermakelijk breiend achter hun woning.

Er waren nog andere vriendinnen in de Bankstraat zoals Paula Selleslagh en Lieve Hendrickx. Samen trokken we veel op en speelden we in de weide van de Goossens in Eglegem. In de maand mei trokken we tot aan de Donck. Daar moesten we de afspanningen overklimmen om in het bos muguetjes te gaan plukken. Waar is de tijd? Nog iets anders: rolschaatsen. Dat was fel in de mode. Ik kreeg ook een paar rolschaatsen die dan vastgeschroefd moesten worden op stevige 'botinnen'. Kunt ge u dat voorstellen; in dien tijd (jaren 1939-1940) was er nergens macadam. Waar rolschaatsen? Dan gingen we met andere vriendinnen zoals Paula Selleslagh van daarover bij Lieve Hendrickx. Ze hadden naast hun huis een weg in 'dals'. Dat was niet ongevaarlijk want die weg liep zo een beetje naar beneden, naar de straat toe. Het was voor ons een heel spektakel.

Bankstraat 81

Zoals gezegd kocht Pieter-Jan Van den Eede (1876) deze grond in 1912 van de familie Pansius en bouwde er zijn huis op. Zijn roots lagen in Londerzeel. Zijn vader en een oudere broer weken uit naar ons dorp.

De Van den Eede's in Hombeek

Enkele jaren na het aanleggen van de spoorlijn Mechelen-Gent in 1836 is er een toestroom geweest van tewerkgestelden bij de Spoorwegen, vooral bareelwachters en werklieden aan het spoor en in het Arsenaal. Zo kwamen er ook twee broers Van den Eede. Peter Jan Van den Eede (1842-1887) nam zijn intrek in café Den Engel in het Dorp. Zijn jongere broer August Van den Eede (1851) woonde eerst in bij Gooskens eveneens een herbergier in het Dorp. Beide broers huwden en vestigden zich in de gemeente.

August Van de Eede vond zijn bruid toch nog in Londerzeel en trouwde er in 1872 met Sofie Van Cauwenberg. Ze vestigden zich uiteindelijk in de kleine herberg juist over de bareel, vooraan in de Bankstraat. Deze was lang zeer bekend als het café van "Peit van de Zwette". Ze hadden vier kinderen:

- (1) Justina (°Londerzeel 1869) (gewettigd) huwde in 1891 met Peter Jan Stevens,
- (2) Peter Jozef (1875-1945) huwde met Marie Seraphien Vekemans (1874)
Kinderen: Sophie (1901) en Maria (1903)
- (3) Peter Jan (1876-1955) huwde in mei 1905 met Maria Francisca Fierens (1877-1966)
Kinderen: Sophie (1906) en Justine (1912)
- (4) Florent (1879-1960) huwde in januari 1905 met Elisabeth Peremans (1880)
Kinderen: Frans (1906) en Louis (1911)

Pieter Jan Van den Eede was in 1905 getrouwd met Mieke Fierens (°Mechelen 1877). Ze hebben eerst in het dorp gewoond naast 'Nie van de Grune' (Teughels-Vervoort). Daar zijn de twee dochters geboren: Sophie in 1906 en Justine in 1912. De bejaarde vader van Mieke, Karel Louis Fierens (°Leest 1844) kwam bij zijn dochter inwonen en stierf er in januari 1914. Kort daarop verhuisde het koppel naar hun nieuwe woning in de Bankstraat en bleven er wonen hun leven lang.

Hun oudste dochter Sophie huwde in 1933 met Herman (Armand) Jacobs (1907, † Buisingen 1942) en woonde in. De kinderen Jan (1936) en René Jacobs (1939) zijn er geboren. In 1939 verhuisden ze naar hun nieuwe woning verder in de Bankstraat (zie Bankstraat nr.89)

De tweede dochter, Justine Van den Eede (1912), huwde in 1940 in Tchikapa (Belgish Congo) met Willem Vervoort (1913), zoon van de stationschef. In Kongo kregen ze twee zonen: Frans Vervoort (°Costermansville 1943) en Jan Vervoort (Elisabehville 1947). Na de oorlog zijn ze weergekeerd. Tot 1953 hebben ze in de Bankstraat gewoond en dan betrokken ze hun nieuwgebouwde woning op de Hombekerkouter.

In 1955 stierf vader Pieter Jan en Sofie bleef nog alleen in haar huis tot 1959. De laatste levensjaren woonde ze bij haar dochter Justine een paar huizen verder waar ze in 1966 overleed. In haar woning is haar kleinzoon, Jan Jacobs (1959), komen wonen.

P.J. Van den Eede en Mieke Fierens.

Achtereenvolgende bewoners zijn:

Jan Jacobs (1936) en Gabriella Smets (1937) met hun kinderen Rudi Jacobs (1959), Vera Jacobs (1961), Marc Jacobs (1965), Sabine Jacobs (1970). Het gezin verhuisde in september 1963 naar de Leliëndaalstraat 20. Vanaf oktober 1967 woonde er Joannes Franciscus Smedts (1904) - Paulina Boon (1911) en hun zoon Marcel Smedts (1951).

In 2000 woonden er Ivo Cammaer (1948) en Smedts Henriette Maria (1950) met de kinderen Veerle Luc Cammaer (1977), Dirk Cecil Cammaer (1979), Tom Mireille Cammaer (1979), Mia Emile Cammaer (1979).

Wim De Rooster (1928) vertelde over zijn jeugdjaren:

Over Jan Van Den Eede en Mieke Fierens heb ik nog een anekdote :

In de oorlogsjaren - in welk jaar het juist was herinner ik me niet meer- gebeurde dit lachwekkend verhaal met onze kater, Gust. Wij woonden naast Jan en Mieke en hadden een kater, een dikke kat, groot en sterk en met zeer lange haren. Wij noemden hem "onze Gust".

Op een zekere voormiddag zien wij onze Gust op ons tuinpad afkomen en hij sleurde een pakje met zich mee. Mijn moeder nam het pakje af, maakt het open en wat zat erin? Een mooi stuk vis, een stuk blinkende kabeljauw. Wat nu gedaan, waar heeft onze Gust dat gepikt. Wij konden toch moeilijk heel de buurt gaan aflopen om te vragen of zij een stuk vis kwijt waren. Het was oorlog en het eten was duur en zeldzaam en mijn moeder besliste dan maar de kabeljauw te koken. We hebben er met zijn allen smakelijk van gegeten.

Maar wat horen wij in de namiddag? Onze buren, Jan en Mieke, maken ruzie. We horen Jan aan Mieke vragen:

- "Waar hebt gij die vis dan gelegd?"

- "Awel op de keukentafel."

- "Dan is die vis zeker gepikt."

Hebt ge dan ons poortje wel vast gedaan?"

- "Ik denk het toch."

Voor Jan en Mieke is het een raadsel gebleven: de kabeljauw die kon vliegen!

Wij hebben hun de waarheid dan veel later toch verteld en zij konden er toch nog mee lachen.

1945 Maria Saerens op de Vlaamse Kermis van SK Hombeek met Danielle Geets, Angeline De Smedt, Angel De Kempeneer en de postmannen: Jan Peemans, Raymond Denteneer, Jef Van Beneden, René Croon, Staf Saerens, De Mesmaecker, ?, Remy Bertens.

Maria Saerens (1929) vertelde ³ over haar jeugdjaren:

Als nakomer met enkel oudere broers was ik nogal een enig kind. Daarom zocht ik mijn verzet in de buurt. Ik heb altijd van handwerken gehouden en dan trok ik regelmatig met een of ander lappeke stof naar mijn buurvrouw naaister, Sofie Van den Eede.

Zij leerden mij handwerken. Sofie en haar zuster Justine waren als naaisters heel bekend in Hombeek maar ook de meisjes van Zwinko, verder in de Bankstraat.

In die jaren waren er geen mode-winkels of kleermagazijnen. Wie een nieuw kleeft of mantel nodig had, moest in die tijd "te noë gaan" (te naaien gaan); zo zegden de mensen dat. De stoffen kochten we zelf in stoffenwinkels in Mechelen. Voor sjiekere gelegenheden gingen we naar Franchomme in Brussel.

Sofie had schoon modeboeken waar die sjieke mannequins allemaal instonden en daar kozen we dan een schoon model uit. Dan moesten we twee keer passen: een eerste - en een tweede pas. We gingen vooral naar de naaisters voor de speciale gelegenheden. Ik deed mijn communie in het eerste oorlogsjaar. Mijn plechtige communiekleeft en het kleeft voor de tweede communiedag dat is bij die van Zwinko gemaakt.

Kort voor het uitbreken van de oorlog was Justine met Willem Vervoort, de zoon van de stationschef, naar Kongo vertrokken, met de laatste boot. Ze is ginder gaan trouwen. Dat vond ik zo triestig en dan heb ik dikwijls geweend. Ja, ge waart zo vertrouwd met die mensen en Kongo, dat was een andere wereld. Armand Jacobs en Sofie Van den Eede hebben op het stuk van Reydams ook hun huis gebouwd. Armand was garde in Hombeek maar voordien schrijnwerker. Hij had een eigen werkhuis aan zijn woning. Hij is onder de oorlog vrij jong gestorven. Als ik getrouwd ben in 1950 dan werd dat in de buurt nog geweldig gevierd met schieten van 'kamerkes' en versieren van het huis en van dat allemaal. Dan werd er ook verwacht dat er voor de buren getrakteerd werd. Dat gebeurde dan in dat werkhuis van Armand. Daar werd dan gedronken, veel gedronken, gezongen, muziek gemaakt en gedanst.

**4 b De boerderij van Gillames, later karrenmakerij Reydam
kadastrummer B 250 en B 251:
Onpare huisnummers van 83 tot 89.**

Een verkoop van het tweede perceel, in 1712 van Rombout Backx, is (nog) niet achterhaald maar de volgende bekende eigenaar is Buelens. Voor 1750 staat er een boerenwoning op deze grond van de familie Buelens. Uitgaande van de schets van het kadasterboek (zie tekening hierboven) is dat een vrij groot gebouw geweest met zeer grote schuur.

In de telling van 1796¹³ wordt Peter Buelens vermeld als daar wonende met zijn vrouw Elisabeth Ceulemans en zijn zes minderjarige kinderen. Hij is dan 41 jaar oud en men zegt dat hij van bij zijn geboorte in de Bankstraat woonde. Dat is interessant en hieruit nemen we aan dat zijn ouders er ook al woonden.

In 1820¹⁴ staat hij nog ingeschreven in deze boerderij maar wat later, in het eerste kadasterboek¹⁵, staat de hoeve op naam van zijn schoonzoon Corneel Van Horenbeeck, gehuwd met Catherina Buelens. In 1831 gaat de hoeve over op Maria Theresia Buelens, zuster van de jong overleden Catherina. Zij was getrouwd met Guiliam Teughels naar wie men dit huis “**de hoeve van Gillames**” is gaan noemen. Hij overleed in 1868.

Er kwam een boedelscheiding tussen de talrijke kinderen en Maria Theresia Selleslagh, de tweede vrouw van Guiliam Teughels, verkocht de hoeve en de achterliggende boomgaard aan de familie Dufour-Van Beneden uit Mechelen¹⁶. Ze bleef er wonen als huurster. In 1878 kwam deze hoeve weer onder de hamer en ze werd gekocht door Frank Gillis. Deze grootgrondbezitter in Hombeek, nam dit er nog maar bij¹⁷. In 1913 zijn de laatste Teughelsen vertrokken uit de boerderij en in 1915 werd ze eigendom van de karrenmaker Reydam.

Jan Frans Reydam heeft er maar 12 jaar zijn karren en wielen gemaakt. Kort na zijn dood in 1927 heeft de weduwe dit goed in meerdere kavels opgedeeld. Het woonhuis met de werkplaats maar ook de oude schuur en de grond werd in stukken en brokken geleidelijk verkocht. Het ging er wat rommelig uitzien omdat de ongelijke bedrijfsgebouwen verbouwd werden tot woonhuizen. Zo kwamen er diverse woonsten op ongelijke lijn temeer omdat een achterliggende schuur ook nog particuliere woning werd en stallen tegen de straat tot twee woonsten werden verbouwd. De achterliggende boomgaard werd ook verkaveld. Niet alleen aan de straatzijde maar in de veldweg achteraan ontstonden nu meer achtergelegen woonsten.

Door nog latere ombouw en nieuwbouw kon er terug een min of meer strakkere lijn gevonden worden en zo staan er nu vier particuliere woningen aan de Bankstraat op dit voormalig gerenommeerd boerenhof.

1. Eerst een boerenbedrijf

Wie bouwde hier eerst een hoeve? Vermoedelijk deed dat het echtpaar Jacob Buelens (1729) en Maria Buelens (1706). Ze woonden er zeker in 1754 van bij hun huwelijk want er wordt geschreven dat hun kinderen daar geboren zijn. De hoeve kan echter ook al door één van beide ouders gebouwd zijn. In dat geval waren dat Jan Buelens en Clara Stevens, de ouders van Maria want haar man, Jacob Buelens, had zeer jong zijn vader verloren en bovendien woonde zijn ouders in het Brabantse Hombeek terwijl de Bankstraat in het Mechelse Hombeek lag.

Peter Buelens is volgens de volkstelling van 1796 op de hoeve geboren in maart 1755. Hij trouwde in januari 1782 met Elisabeth Ceulemans van Zemst en wordt geciteerd als *kaerboer*. In tegenstelling met de *pachter* die zijn hoeve en de gronden moest huren, is de *kaerboer* zelfstandig en eigenaar maar wel op kleinere schaal, met minder labeurgronden. Hoewel een *kaerboer* niet de allure had van de pachters, beschikte hij toch over eigen paard(en) en gespan. Peter Buelens had dienstvolk en een inwonende jonge knecht, de 23-jarige Peter Van Causbroeck, en meid, de zestienjarige Catherina Cnops. In het gezin Peter Buelens-Ceulemans werden acht dochters en één zoon geboren. Buiten het oudste meisje dat erg jong stierf, wist deze boer zijn dochters uit te huwen aan goed bemiddelde boerenzonen.

De kinderen uit dit gezin Peter Buelens (1755-1826) - Elisabeth Ceulemans (1759-1821):

- (1) Maria Theresia (1782). Ze is jong overleden.
- (2) Peter Jozef (1783) huwde in 1809 met **Maria Anna Slachmuylders** (°1784) van Wolvertem. Ze was de dochter van de molenaar Jan Bt. Slachmuylders die in de Franse Tijd naar Hombeek gekomen was. Peter Jozef zat met zijn schoonvader in Franse gemeentebestuur. Ze woonden nadien in Wolvertem.
- (3) Petronella (°6.11.1785) huwde in 1808 met **Jan Lauwers (1769)** en hadden hun hoeve in de Kattesraat.
- (4) Joanna (1788-1865) huwde in 1808 met **Jan Bt. Cnops (1781-1850)**. Ze woonden er tegenover in de Bankstraat op de hoeve achter het Kapelletje (zie ‘ Ridderke 2011, blz 72) en hadden 10 kinderen.
- (5) Anna Maria (1790) huwde met **Jan Dalemans** uit Buggenhout en woonden daar.
- (6) Maria Josepha (1792-1842) huwde in 1815 met **Jan. Bt. Van Beveren**, boer op de Plein en voorouders van de Van Beverens in Hombeek.
- (7) Maria Theresia (1795-1838) huwde in 1825 met **Guilliam Teughels (1790-1867)** (zie verder)
- (8) Jacoba (°22.4.1798)
- (9) Maria Catherina (1801-1831) huwde in juli 1826 met Corneel **Van Horenbeeck (1775-1831)** uit Boortmeerbeek (zie verder)

Boer Buelens heeft meer dan dertig jaar op deze hoeve gewerkt. Zijn kinderen waren nog klein toen de Fransen hier binnenvielen en een nieuw regime installeerden. Zijn zoon zette zich als jongeling aan de kant van de grote pachters om mee het nieuwe bestuur van Hombeek uit te maken. Hij ging later naar Wolvertem. Eens volwassen huwden de dochters uit. In maart 1821 stierf de boerin en haar man bleef over met twee meisjes. Maria Theresia huwde in 1825 met Guilliam Teughels. Toen vader Buelens stierf ¹⁸ midden mei 1826, bleef enkel nog de jongste dochter over op de boerderij samen met knechten. Eén van hen, Corneel Van Horenbeeck, toen al wel 51 jaar oud, huwde ¹⁹ twee maanden nadien met de 25-jarige Maria Catherina en ze namen de bedoening over. In het begin scheen alles prima te verlopen. Ze kregen een zoontje, Philip (°17.10.1827) en vader Corneel trachtte nog gronden bij te huren²⁰. Maar plots sloeg het noodlot toe. Eind maart 1831 overleed Corneel. Zijn vrouw was vier maanden zwanger. Het kindje, Anna Catherina werd in augustus 1831 geboren maar stierf twee weken nadien. Geen veertien dagen later volgde de moeder haar in het graf ²¹. Op minder dan geen tijd was enkel een vierjarig jongetje overgebleven op de boerderij. Op 12 september 1831 werd de inventaris ²² van het sterfhuys opgemaakt. Jan Bt. Van Tillo, een bakker uit Boortmeerbeek werd de vaderlijke voogd van het weesjongetje.

2. De hoeve van Gillames

“Gillames”, komt zoals gezegd van Guilliam Teughels (1790-1865) die eerst gehuwd was met Maria Theresia Buelens (1795-1838) en in tweede instantie met Maria Theresia Selleslagh (1806-1882) ²³. Hij is eigenaar van de hoeve geworden in 1831. In 1837 hypothekeert hij het huis ten behoeve van zijn schoonbroer Jan Bt. Van Beveren ²⁴ van wie hij blijkbaar in oktober 1831 geld geleend had ²⁵. Hij ging een nieuwe lening aan bij bakker Jan Bt. Van Tillo uit Boortmeerbeek, de voogd van zijn neefje Philip Van Horenbeeck

Kinderen uit de gezinnen Guilliam Teughels (1790-1865) met**(1) Maria Theresia Buelens (1795-1838) en met****(2) Maria Theresia Selleslagh (1806-1882):****Ex 1:**

- (1) Peter Jan Teughels (1825- 1844)
- (2) Jozef Teughels (1827-1835)
- (3) Jan Corneel Teughels (1828-1830)
- (4) Joanna Catharina Teughels (1829-1855) ongehuwd
- (5) Jan Corneel Teughels, (1831) huwde in 1866 in Weerde met Joanna Maria De Wilder (1837). Ging in Weerde wonen
- (6) Maria Josepha Teughels, (1832-1867) huwde in 1865 met Jan Frans Verdoodt (1815-1879)
- (7) Anna Maria Teughels, (1834) huwde in 1864 met Philippus Spruyt (1831)

Ex 2:

- (8) Anthanasius Teughels (1840-1883) † aan longontsteking, ongehuwd.
- (9) Peter Benedikt Teughels (1842) ging in 1885 naar Weerde
- (10) Peter Antoon Teughels (1844-1862) ongehuwd.
- (11) Peter Jozef Teughels, (1849-1912) huwde in 1888 met Catharina Spoelders (1852-1915)

Op deze ‘hoeve van Gillames’ hebben twee generaties Teughelsen gedurende 82 jaar gewoond van 1831 tot 1913. De eerste 35 jaar waren ze ook eigenaars en daarna hebben ze de hoeve gehuurd. Guilliam Teughels had uit zijn

eerste huwelijk met Maria Theresia Buelens vier opgroeiende kinderen die de hoeve verlieten. In 1839 overleed moeder Buelens amper 43 jaar oud. Vader Corneel behield het vruchtgebruik van de boerderij en de halve eigendom volgens zijn huwelijkscontract ²⁶. Eén jaar later hertrouwde hij met de bijna 17 jaar jongere Maria Theresia Selleslagh. Ze kregen nog vier zonen. Vader Guiliam Teughels stierf in 1865. Jan Corneel Teughels, zoon uit het eerste huwelijk trouwde het jaar daarna en ging in Weerde wonen. De weduwe bleef op de hoeve met drie zonen: Athanasius, 26 jaar oud, Antoon, 22 jaar oud en Jozef, 17 jaar oud. Door de complexe onverdeeldheid had ieder kind uit het tweede huwelijk slechts 7% van het vaderlijk goed.

In 1868 is de knoop doorgehakt en de hoeve werd verkocht aan Dufour-Van Beneden van Mechelen ⁷. Moeder Maria Theresia Selleslagh bleef er wonen als huurster. In 1878 werd de hoeve weer openbaar verkocht. Ze werd omschreven als '*eene scchoone patrimonieele pachtstede*'. Het stenen gebouw had keuken, kamer, kelderkamer, grote kelder, schuur, zolder en bakhuis. Men spreekt niet van stallen. In de hof met een haag omzoomd stonden volwassen fruitbomen. Men prees de ligging, kort bij Mechelen en bij het station en dus uiterst geschikt om er een mooi buitenverblijf van te maken. Frank Gillis werd de nieuwe eigenaar ⁸.

Na het overlijden in 1882 van moeder Maria Theresia Selleslagh zijn haar jongens er gebleven. In 1883 stierf de oudste Athanasius en in 1885 ging Benedict naar Weerde. Jozef, de jongste, bleef alleen over en huwde in 1888 met Wivina Spoelders. Ze kregen 5 kinderen, allen op de hoeve geboren.

Het gezin Jozef Teughels (1849-1912) en Wivina Spoelders (1852-1915):

- (1) Anna Maria (1888) ongehuwd
- (2) Alfons (1890-1941)
x (1919) Hendrika De Groef (1894-1950)
- (3) Leonie (1892)
x Arthur Louis (1896), bloemist Mechelen
- (4) Frans (1895-1916)
- (5) Frans Louis (1897-1899)

Jef en Wivina besloten uiteindelijk een eigen hoeve te bouwen. Ze hadden akkerland op de Humbeekse steenweg maar ook bosgrond. Om te kunnen bouwen moest dat eerst nog gerooid worden. Jef Teughels beleefde het inhuizen in zijn nieuwe boerderij echter niet. Hij stierf in 1912 aan een longontsteking opgedaan bij het kappen van de bomen. Eén jaar na de verhuis in 1913 brak de oorlog uit. In december 1915 stierf moeder en in december 1916 de 21-jarige Frans aan slechte verzorging wegens de oorlogstijd.

Alfons Teughels was nog een jonge man van 23 jaar toen hij de Bankstraat verliet met moeder, zus en broer. De bouw op de Humbeekse steenweg was niet zonder slag of stoot verlopen. De eerste jaren waren benard, dramatisch zelfs maar in mei 1919 huwde hij met Maria Hendrika De Groef. Alles klaarde op en een nieuwe mooie toekomst lag breed open. Ze werden de voorouders van talrijke nakomelingen en twee dochters huwden met de gebroeders Slachmuylders van wie Jan Slachmuylders en Paula Teughels later terugkwamen naar de Bankstraat in de beenhouwerij twee huizen verder.

PATRIMONIEELE
BUITENWONING
OF
PACHTSTEDE
met schoonen Hof en aangelegen Land
*gestaan en gelegen aan de Bankstraat, tegen den
steenweg naar Cappellen, te Hombeek*
OPENBAARLIJK TE KOOP.

De Notaris **DE KEERSMAECKER**, te Mechelen verblijvende, zal aldaar, ter verkoopzaal van Notarissen, in de Schoolstraat, met winst van palmslag en verdienen openbaarlijk verkoopen :

Eene schoone patrimonieele PACTSTEDE, geheel gebouwd in steen en bestaande in keuken, kamer, kelderkamer, grooten kelder, stallen, schuur, zoldering, goed bakhuis, zeer schoonen hof, beplant met schoone en beste fruitboomen in vollen opbrengst, erve en aangelegen Land, geheel omsloten in hagen, staande en gelegen binnen de gemeente Hombeek, dicht tegen het dorp, aan de Bankstraat of steenweg van Hombeek naar Cappellen-op-den-Bosch, bekend op het kadaster wijk B, n° 250a en 251, groot in 't geheel 30 aren 60 cent.; regnotende gemelde Bankstraat of steenweg naar Cappellen, vrouwe weduwe Pansius en Stevens. In huur en gebruik bij de weduwe Guil. Teughels, zonder schrift.

Dit gebouw en hof zouden bijna zonder kosten kunnen beschikt worden tot een fraai en aangenaam buitengoedje, niet verre van de stad en geheel dicht bij de statie van Hombeek.

De eerste zitting tot de voorafgaande toewijzing is vastgesteld op woensdag 3 juli 1878, en de tweede tot de eindelijke toewijzing op woensdag 17 derzelfde maand, telkens ten 2 uren namiddag, ter verkoopzaal voor Notarissen voormeld.

De verkoopvoorwaarden en titels van eigendom berusten ter studie van voornoemden Notaris **DE KEERSMAECKER**, in de Hazenstraat, n° 10.

3. De karrenmaker Reydams

Toen in 1913 de laatste Teughelsen vertrokken waren uit de boerderij, heeft ze vermoedelijk eerst wat leeg gestaan tot de erfgenamen Gillis besloten dit goed te verkopen. Dat gebeurde in 1915 en Jan Frans (Wannes) Reydams kocht de hoeve.

Wannes was een kleinzoon van Jan Frans Reydams van Zemst die na zijn huwelijk met Theresia Pollaert naar Hombeek gekomen was. Zij was dochter van de karrenmaker in de Kattestraat en Jan Frans had dit ambacht van zijn schoonvader verdergezet. Na hem waren zijn zonen karrenmakers in de Kattestraat, op den Dries en in Zemst.

Wannes (1869-1928) huwde in 1895 met Gertrude Van Beveren (1871-1936) van de Moststraat. De vijf eerste jaren woonden ze in bij de schoonouders. Na een kort intermezzo in het Dorp (Mechelseweg), verhuisden ze in augustus 1901 naar de Bankstraat. Ze hadden er een huis gekocht net voorbij de Middenveldweg (huis B 256). In 1915 verkochten ze dit aan Jan Bt. Buelens – Verspecht en in ruil kochten ze de hoeve van Gillames. De schuur aan de straat werd ingericht tot schrijnwerkerij. Intussen was zijn kroost tot 10 gestegen en de oudste zoon Karel, dan 17 jaar, werd snel mee ingeschakeld in het bedrijf.

De oudste kinderen huwden en verlieten het ouderlijk huis. Drie zonen begonnen elders een karrenmakerij. Toen Wannes in november 1928 stierf, kwam het werkhuis in de Bankstraat leeg te staan.

Het gezin Wannes Reydams (1869-1928) en Gertrude Van Beveren (1871-1936)

- (1) **Fien** (1893),
huwde in 1915 met **Wannes Huybrechts**
en ging op het Heike wonen.
- (2) **Roos** (1896),
huwde in 1925 met **Louis Swinnen**.
- (3) **Karel** (1898),
huwde in juli 1924 met **Leonie Moons**,
wagenmaker en herbergier, Bankstraat.
- (4) **Theresa** (1901),
- (5) **Isidoor** (1904),
huwde in 1927 met Maria **Mathilde Andries**,
wagenmaker, hoefsmid in het Dorp.
- (6) **Jan Frans** (1906),
huwde met **Josfien Huyck** (1914),
wagenmaker, ging naar St.-Amands.
- (7) **Louisa Alberta** (1908),
- (8) **Gabriella** (1910)
huwde (1935) **Pieter Jozef Scheers** (1911),
elektriker en gingen in Mechelen wonen.
- (9) **Louis Jaak** (1912),
- (10) **Albert** (1914).

Uit “op mijn schooltocht” (Louis Buelens):

Het werkhuis van Reydams stond pal tegen de straat, maar het woonhuis lag een tiental meter achteruit. Op het pleintje lagen de boomstammen geduldig hun beurt af te wachten om gezaagd te worden. Wannes Reydams was wagenmaker en schrijnwerker van stiel. Wannes was een rustige vent die licht voorover gebogen, bij iedere bestelling goed luisterde naar de wensen van de klant. Met zijn schrijnwerkerspotlood trok hij vlug een paar lijnen op een stuk plank, en als enige uitleg zei hij: “*komt in orde*”. Commentaar was overbodig, maar de klant mocht gerust zijn, hij kreeg waar voor zijn geld.

Zijn echtgenote Antoinette van Beveren (1871) was door de jeugd best gekend als “*Net Panlat*”. Om een bende van negen onder controle te houden had een mens wel eens een houvast nodig om zich aan op te trekken. Net verkoos een panlat van een meter lang om haar vier meisjes en vijf jongens in de rechte baan te houden. Hoe vaak hadden we den Beire zijn rantsoen zien inkasseren? Waren er klachten binnen gekomen tijdens de schooluren, dan stond Net gewapend gereed de straf onmiddellijk uit te voeren, en liet ons mee genieten van een duchtige rossing op haar jongste telg. Het kaf is er nooit uit geklopt. Het zat te diep.

Wannes trok zich niets aan van die prullen en liet de opvoeding over aan moeder de vrouw. Bij hem vonden zijn leerlingen een begrijpende vader, maar ook een strenge ploegbaas. Het moest juist zijn op de centimeter na. Hij was fier op zijn werk en de klant moest lachend het hof verlaten.

Orde en regelmaat voor alles dat kenmerkte zijn werk, ook buiten de zagerij. Om de twee jaar kregen ze een kind: Fien (1894), Roos (1898) en Karel (1898). En hier moet er iets erg gebeurd zijn, want er was een onderbreking in het programma. Wannes was de cadans kwijt maar herpakte zich en zette zijn tweejarig - programma verder: Isidoor (1904), Frans (1906), Louise (1908), Gabrielle (1910), Louis (1912) en Albert (1914).

Karel startte een eigen bedrijf naast *den Bellevue* met herberg waar het duivenlokaal “*de Blauwe Duiver*” zijn stek vond. Frans, “*Sooike*” in de volksmond, werd kapper, zijn broer Louis technisch tekenaar in het arsenaal. Den Beire, mijn beste klasgenoot, verliet ons dorp om aan de kust patissier te worden.

Net Van Beveren, moeder Reydams.

De weduwe verkocht in 1931: (1) het werkhuis met stal en (2) de achterliggende grond als een dubbele bouwplaats uitgevend op de kerkweg van het Middenveld. Dit werd in de massa gekocht door Clement De Rooster – Van den Ende²⁷. Zij bleef nog enkele jaren in het woonhuis wonen met twee dochters, Gabrielle en Louisa en de zoon Louis, een beeldhouwer die kunstacademie gevolgd had in Mechelen. Wim De Rooster wist te vertellen dat hij Louis Reydams vaak heeft bezig gezien bij het schetsen, tekenen en schilderen achter in de tuin. Hij maakte rustieke schilderijen van het ouderlijke hoevetje. Gabrielle huwde in maart 1935 met Pieter Scheers, een elektriker uit Mechelen.

Na het overlijden van moeder Reydams in maart 1936 ging het snel. Kort daarop zijn het woonhuis en de open koer verkocht. Op 16 september 1936 hebben de laatste gezinsleden de Bankstraat verlaten. Gabrielle ging met haar man naar de Stenenmolenstraat in Mechelen en Louis verhuisde eveneens die dag met zijn ongetrouwde zuster Louisa naar de Kruisveldstraat in Mechelen.

4. De verkaveling in diverse woonhuizen

Het werkhuis met stal werd in 1931 verkocht aan Clement De Rooster en enkele jaren later het woonhuis aan Louis Mertens – Van der Wilt en de naastliggende grond aan Armand Jacobs – Van den Eede. Die bouwden er een huis op. Op de achterliggende grond werden ook huizen gebouwd (zie verder).

Aan de straatzijde werd de oude '*hoeve van Gillames*', later karrenmakerij Reydams, opgedeeld in uiteindelijk drie woonsten:
(1) de familie De Rooster,
(2) de familie Mertens en
(3) de familie Jacobs.

Bankstraat 83, 85

Clement De Rooster (1894-1968) en Maria Louisa (Wiske) Van den Ende (1900-1997) waren in juni 1922 in Hombeek gehuwd. Ze woonden de eerste jaren in Battel op de 'Warande' bij zijn ouders, Victor De Rooster (1855-1918) en Catharina Van Der Poel (1858-1937). Daarna woonden ze in Hombeek (Regulaar). In juli 1931 kochten²⁸ ze dit goed van Reydams: werkhuis, stallen en tuin. Het werkhuis werd een woonhuis en in november 1931 is het gezin naar de Bankstraat al verhuisd.

**Het gezin Clement De Rooster (1894 –1968)
en Maria Louisa Van den Ende (1900 –1997)**

Kinderen:

Louis De Rooster (Battel 1923, † Anderlecht 1985)
gehuwd (1952)

met Germaine Van Den Auweele (1928)

Kinderen: Koen en Elfriede.

Willem De Rooster (°Hombeek 1928)

gehuwd (1957)

met Anny Heremans (°O.L.V.Waver 1936)

Kinderen: Hilde en Yngrid.

Maria De Rooster (°Hombeek 1931)

gehuwd (1953)

met Jozef Geivaerts (1930, † Brecht 1999)

Kinderen: Anne en Jan.

Ons huis in de Bankstraat.

Wim De Rooster
vertelde over
zijn jeugdjaren:

“Ik ben samen met mijn ouders, broer en zus, eind 1931 in de Bankstraat komen wonen, ik was toen 3,5 jaar oud en kan me nog tamelijk veel uit die kinderjaren herinneren. In de Bankstraat was juist het elektriciteitsnet aangelegd en elektrische lampen gingen stilaan de kaarsen en petroleumlampen vervangen.

Onze tuin kwam tot aan de Kerkweg tegen de akkers van het Middenveld en was grotendeels met een haag afgezet. De stallen met de W.C. bleven bestaan maar de schuur was tot een klein laag huis omgebouwd met zolder, twee kamers, een keuken achteraan en vooraan een café die “*In de Witte Kaproen*” heette. Het werd het lokaal van de VOS (Vlaamse Oud Strijdersvereniging), de tegenhanger van de NSB (Nationale Strijders Bond). Het was een volkscafé, niet enkel voor Vlaamsgezinden maar ook de boeren uit de omgeving hadden er hun vaste stek.

Tuinzijde van het oude huis en herberg De Rooster – Van den Ende.

Vader was van Battel en moeder van het Regulaar. Men noemde haar *'Wiske van den Bels'*. Haar vader, Louis Van den Ende, was boer op de gekende boerderij van *'den Bels'*, hoeve van het historisch Hof Ter Most. Hij was volgens mijn moeder streng maar correct, zetelde in de gemeenteraad en was gekend om zijn patriottisme. Hij was wat men noemde, "een echte Belg" en dus *"un Belge"* wat in ons dialect vlug *"den Bels"* is geworden.

Buiten cafébaas voerde vader ook melk uit in Mechelen met paard en kar. Die waren ondergebracht in de stalling naast het huis. We hielden ook een varken dat alle overschotten van bier te verwerken kreeg. Het dier sliep dan ook de ganse dag zonder verpinken.

Clement de Rooster en Wiske Van den Ende.

Richard Van Erp, Wim en Maria de Rooster en en moeder Wiske Van den Ende.

"In de Witte Kaproen"

Na enkele jaren werd het café vergroot. De keuken werd erbij genomen en in de stallen werd een nieuwe keuken gemaakt met trap naar de slaapkamers. Van dan was het café ook het lokaal van het Davidsfonds. De koorleden hielden bij ons repetities en ze plaatsden een piano voor de begeleiding. Wij mochten de piano ook gebruiken en mijn zus en ik moesten dan pianoles volgen bij de pianozuster in de meisjesschool. Dat gebeurde donderdag op de vrije schoolnamiddag. Het koor werd geleid door meester Van Den Bosch en zangers waren Eduard Saerens, Mies Vlasveld een Hollandse vrouw gehuwd met Jan Everaert (alias *'Mies Platte kees'*), Charel Selleslagh (alias *'den Thijs van het Heike'*), en nog andere.

Bij ons was ook een vereniging voor blinden en slechtzienden gevestigd en een hondenvereniging. In de tuin werden honden afgericht. De *'dresseur'* was een Armand Sarens van het dorp, gekend onder zijn bijnaam *'den hulleklont'*. Armand, een sterk en robuust man, was van niets vervaard en gewend om zwaar werk te verrichten. Hij had krachten op overschot. Hij vertelde zelf over zijn werk in de dokken en de loodzware zakken die hij op de schouders kon dragen gevuld met zand, patatten of kolen. Kolen voor de stoof werd *hulle* genoemd en vandaar dat die robuuste man, een klont van een vent, den *'hulleklont'* genoemd werd.

Op de zondagen en de feestdagen tijdens de zomerperiode maakte moeder *"crème glace"*. In het begin moest de ijsklopper met de hand gedraaid worden, later elektrisch. Ze verkocht ijskreeem maar ook lekkere boterwafels die ze zelf bakte. De vrouwen die hun man op café vergezelden, hadden liever een boterwafel dan een stuk chocolade".

De vaste klanten waren *'Heinke van den Beulle'* (Hendrik Beullens), *'den Dizzer Van Craen'* (Desiré Slachmuylders), *'Sander van Paikes'* (Alexander Slachmuylders), *'Zjang van den Beulle'* (Jan Beullens), *'Zwinko'* (Jan Bt Meys), *'den Dikke Lienes'* (Jan Goovaerts), *'Noë van de Vette'* (Benoit De Mesmaeker), *'Zjangske van Klottens'* (Jan Tersago).

Anderen, meestal uit de buurt, kwamen af en toe eens een pintje drinken zoals Bert Schelkens, Beire Tanteleers, *'Gust van Mina'* (August Schaerlaeken), *'Pierke de facteur'* (Pieter Van Praet), Dore Vos, de varkensslachter, Rikske Saint, Rene De Block, Suske Saerens, Fluppe Fonteyn, , meester Hendrickx en natuurlijk ook onze buurman *'Den Brure'* (Louis Mertens), een gekende dorpsfiguur. Van Den Brure werd gezegd dat hij samen met een vriend zich kandidaat had gesteld voor de gemeenteraadsverkiezingen. Bij de telling van de stemmen werd vastgesteld dat ze ieder twee stemmen hadden, die van hun beiden. Ze hadden niet eens op de steun van hun eigen vrouw mogen rekenen.

's Zondags na de Hoogmis was het in ons café vollen bak. Nonkel Miel, de jongste broer van moeder, kwam met zijn vrienden. Armand 'van de Bu' (Armand Jacobs) die nadien onze garde is geworden bracht ook zijn kameraden mee, Marcel De Laet, Louis 'van Mekes' (Louis Beullens), 'den Boskes' (René De Mol) en anderen. Deze jonge mannen hebben ooit een revue gespeeld in het patronaat, het was een kluchtige musical. Omdat die revue in het patronaat werd opgevoerd mocht ik, als klein gastje, er ook gaan naar kijken. Die mannen hebben daar toen een liedje gezongen waarvan enkele zinnestjes sindsdien in mijn geheugen zijn blijven hangen. De tekst was als volgt : *"Den Armand van de Bu, de Marcel, de Lewie, den Boskes , enfin d'heel compagnie"*.

In de winter zaten de boeren rond de warme stoof in het café. Bij die gezellige warmte kwamen de verhalen los. Den 'Dizzer Van Craen' sjiekte. Moeder strooide achter de stoof wit zand om op te spuugen. Dat werd na een tijdje een vuile boel. Moeder dacht hiervoor een oplossing gevonden te hebben en kocht een donkergroen gelakte ronde spuugbak. Ze zette die achter de stoof op de plaats waar 'den Dizzer' altijd sjiekte. Raar maar waar 'den Dizzer' sjiekte ongegeneerd juist naast de spuwbak. Ons vader had dat in de gaten en heel onopvallend verschoof hij met de voet de spuwbak naar de plaats waar den Dizzer altijd sjiekte. Hij speekte er weer naast. Als dat nadien nog eens gebeurde, schoot 'den Dizzer' uit zijn krammen en zei: *"Wiske, als ge die schonen bak niet gaat wegzetten dan speak ik er in, hé"*.

Dikke Lienes die reed met paard en kar naar de Hombeekse markt met zijn bloemkolen zoals vele boeren deden. Op de terugweg kwamen ze bij ons een pint drinken op de goede verkoop. Vaak hadden ze een goeie pint op en als ze te lang bleven plakken gebeurde het dat de paarden met de kar naar huis reden zonder voerman.

Op een dag ging 'Dikke Lienes' een weddenschap aan met andere boeren dat hij gemakkelijk over zijn paard kon springen. Hij was een grote struise vent en zijn paard was een soort witte schimmel. Hij spande zijn paard uit maar vergat er alle getuig af te nemen, nam zijn aanloop, sprong en hij was er over. Wat niet in het scenario stond was dat zijn broek achter een haak van het paardengetuig was blijven hangen en volledig openscheurde. Hij had straffere dingen laten zien dan hij zelf gewild had. Iedereen aan het lachen natuurlijk maar hij had wel zijn weddenschap toch gewonnen.

Çoike Bosmans werkte bij de Eternit in Kapelle o/d Bos. Hij had zijn gestalte niet mee en ze noemden hem 'Klein Tweeke' Hij kwam dagelijks in ons café en kon er uren doorbrengen maar - raar maar waar - dronk nooit bier maar melk. Hij was wat zonderling maar een uitstekend muzikant met een onvoorstelbaar goed muzikaal gehoor, echt geniaal. Mijn broer had een mandoline. Çoike speelde meestal banjo. Hij nam de mandoline en begon er direct op te tokkelen. Er was geen ophouden meer aan, uren aan een stuk. Alle mogelijke deuntjes kwamen vlot uit het hoofd tot iedereen verbazing. Soms kwam zijn vrouw Clementien hem halen. Zij was een dochter van 'Neel van Pelle' (Corneel Van Den Brande) uit het Klein-Gent. Een trouw gezelschap van Çoike was zijn schoonbroer 'Patriciëke' (Emile Janssens uit O.L.V.Waver). Hij was bakker van beroep en woonde ook op het Klein-Gent naast 'Neel van Pelle'. Aan zijn klein huisje had hij een bakoven gebouwd. Hij bakte daar zeer goed boerenbrood en bracht het naar zijn klanten met de mandfiets. 'Patriciëke' dronk echter veel liever bier dan melk en bleef gemakkelijk plakken.

Na de oorlog hebben mijn ouders het café gesloten. Enkele jaren later werd het interieur verbouwd. De achterbuur, Frans Ceuppens, die in een fabriek in Haren werkte, was van een familie van metselaars. Hij deed er de vroege morgenploeg en was al om drie uur thuis. Tijdens de lange zomerdagen verdiende hij wat bij met metselwerken. Frans verbouwde onze café tot een voorplaats gescheiden met een grote gebogen deuropening van de woonkamer en een keuken achteraan. De oude keuken werd washok. De W.C. buiten tegen de muur van de stallen bleef behouden".

Wim de Rooster en Richard Van Erp, met rechts nog de poort van de schuur, die hij afbrak voor zijn huis.

1990: De familie De Rooster verzameld bij de negentigste verjaardag van moeder Wiske De Rooster – Van den Ende

Nieuwbouw van een huis ernaast

De zoon Wim De Rooster is op 7 augustus 1957 in O.L.V.-Waver gehuwd met Anny Heremans. Die maand nog kocht hij ²⁹ van zijn ouders de naastgelegen berging en tuin met fruitbomen voor een totale grootte van 4a 93ca. De afbraak ervan volgde de maand daarop en vakkundig werden de Boomse pannen en stenen gerecupereerd. Volgens de bouwvoorschriften moest het nieuw huis 3 meter dieper liggen op de bouwlijn van de huizen van Leemans – Mertens en van Jacobs – Van Den Eede. Zware vorst die winter en nieuwe riolering van de Bankstraat vertraagden de bouw maar in november 1958 konden Wim en Anny hun nieuw huis betrekken.

Bij een latere verbouwing van het huis van Louisa De Rooster-Van Den Ende werd alles op één lijn gebracht en de nummers 83 en 85 verenigd tot één grotere woonst van Wim De Rooster-Heremans.

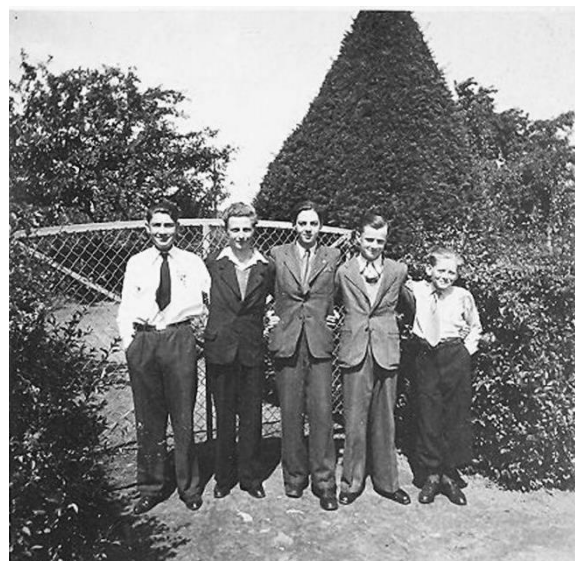
Wim De Rooster vertelde over zijn jeugdjaren:

Kwapoetsen in de jaren dertig

“De omgeving van ‘t kapelleke was een biotoop voor bengels. Buiten de gepaste binnenwegen als het Spoorwegstraatje en de Middenveldweg was de Bankstraat zelf uitgebreid speelgebied. Maximun één à twee auto’s per dag, wat karren die men van ver over de kasseien kon horen komen, maar geruisloze fietsen waren het grootste perikel. We schuimden de omgeving af tot aan de Putten van den Dizzer van Craen in de Zink of speelden rustiger met de *merrebollen* (knikkers) of met *doppen* (tol) of *kletsdoppen*. We hielden repenkoersen op het parcours van bij de biersteker Van Rompay – Middenveldweg – Kerkweg tot Foets - Bankstraat tot aan de eindmeet aan de bierstekerij. De koer van het *Patronaat* was beter

geschikt voor grotere groepsspelen als voetbal of tikkertje.

Mijn vaste speelkameraden waren *Toine van Kemme* (Antoon Vercammen), mijn beste vriend bij wie ik alle dagen aan huis kwam. Hij had een mooie baritonstem en kon zeer goed zingen. *Willy Pits* (Willy Van Campenhout), zoon van *Fons de facteur* (Alfons Van Campenhout) zogenoemd omdat hij altijd in uw armen of benen pitste. Hij woonde in het patronaat. *Den Dré* (André Fierens) zoon van Alfons Fierens, was wel twee jaar jonger en woonde bij zijn ouders aan het Kerkwegske. Daar woonde ook Marcel Lauwers, zoon van Mon en van *Netteke van 't Staal*. *Maine van den Beulle* (Germain Goovaerts), zoon van Leonie Andries, woonden in het huis van *Zjang van den Beulle* naast het winkeltje van *Vir van de Garde*. *Lowie van Sander van Paikes*, (Louis Slachmuylders), zoon van Alexander Slachmuylders, woonde op de boerderij over het *Patronaat*.

Antoon Vercammen, Wim de Rooster, Willy Van Campenhout, Louis Slachmuylders, André Fierens

Buurtkameraden waren Victor Schaerlaecken, zoon van *Gust van Mina* die aan de overkant in de huizen van *den Dizzer* woonde. Fons Van Der Haegen, zoon van *Mille Do* woonde naast het *Patronaat*. Karel Slachmuylders, zoon van *Sander van Paikes*, broer van mijn vriend Louis. Warre Goovaerts, zoon van *Jan, den Dikke Lienes*. François Van Muylder, zoon van *Fikke Petter* uit het Kerkwegse.

De grootste kwapoetsen waren *Willy Pits*, *den Toine van Kemme*, *Louis van Sander* en ikzelf. Soms werden het op 't randje af schelmenstreken maar meestal onschuldige poetsen. Zo vroeg een fietser die van het Dorp kwam “mannekens, langs waar moet ik naar het Heike rijden?” Wij antwoorden: “Oei, Mijnheer, dan ben je al te ver.” Die man reed terug. We verstopten ons en hadden dolle pret toen we hem een poosje later zagen terugkomen.

“Dag, mijnheer De Bok”.

Op een winterse zondagavond stond ons groepje tegen de betonnen muur van het patronaat met ook nog Louis Put. Hij was de zoon van *Delle Put*, smid op de Halfgalg in Mechelen, broer van Jules Put, smid in Hombeek Dorp die bij een explosie in zijn smidse schielijk overleed. *Delle Put* kwam alle zondagen met zijn gezin op bezoek bij zijn schoonvader *Heinke Van Den Beulle*. Louis Put was ook een haantje vooruit die niet uitgedaagd moest worden door te zeggen “dat durft ge niet”, want dan deed hij het zeker. In de verte zagen we meester Bertens per fiets aankomen. In de jongensschool had hij de bijnaam “Den Bok”. We zegden tegen Louis; “Als meester Bertens voorbij fietst, durf je dan zeggen “Goeden avond mijnheer De Bok”. Dat was voor Louis een niemendal. De meester fietste voorbij en de Louis zei: “Goeden avond, mijnheer De Bok”.

Meester Bertens stopte, stapte van zijn fiets en kwam met zijn fiets aan de hand naar ons en vroeg: “Wie heeft dat gezegd?” Niemand van ons reageerde en we bleven heel stil tegen de muur staan. Meester Bertens kwam nog dichter, pal voor de Louis, en gaf hem een paar goei meppen om zijn oren. Wij waren perplex. Dat hadden wij van meester Bertens nooit verwacht. De Louis was een beetje bang dat zijn vader dat zou te weten komen. Dat gebeurde ook en hij heeft een dikke rammeling gekregen.

Een vers pakje *toebak*.

Toine van Kemme zijn vader (Frans Vercammen), rookte gerolde sigaretten. De tabak bewaarde hij in een speciale metalen doos om niet uit te drogen en om de goede geur te behouden. *Toine* had de lege tabaksverpakking gevuld met droog paardenmest. Het proper pakje namaaktabak werd voor het Kapelleke op de fietsweg gelegd. Verdekt opgesteld wachtten we op een mogelijk slachtoffer. Een oudere man fietste voorbij maar had het pakje tabak wel zien liggen. Wat verder stopte hij en keerde enkele stappen terug, de fiets aan de hand, tot bij het pakje tabak. Hij keek links en keek rechts, raapte het vlug op en weg was hij. We voelden intense binnenpret als een visser die een reuzengrote snoek aan de haal geslagen had.

De bareel blokkeert

De Spoorwegstraat, gekasseid tot aan de spooroverweg, kon daar afgesloten worden met een bareel. Eerst was deze op kleine ijzeren wieltjes. Open- en dichtrollen gebeurde op commando van het seinhuis tegenover het spoorwegstation. De latere slagbomen werden ook bediend van het seinhuis met grote bovenramen van waaruit het personeel van op afstand alles goed in de gaten kon houden. Ook de wissels en signalen werden van daaruit bediend. Dat gebeurde mechanisch met metalen kabels die van de slagboom verbonden waren aan grote wielen en hendels van uit het seinhuis. Er waren wieltjes, gemonteerd op ijzeren staven, die op geregelde afstanden van elkaar geplaatst werden op het traject vanaf het seinhuis naar de bareel, naar de wissels en ook naar de signalen. De bediende van het seinhuis kon dus met die mechanische hulpmiddelen de slagbomen, de wissels en de signalen bedienen.

Op een mooie zondag kregen wij met ons groepje deugnieten het idee om de seinwachter eens een poets te bakken. *Willy Pits* stelde voor de slagboom met een koord vast te binden. We wachtten de volgende trein af en eens de slagboom beneden, voerden we snel het plan uit. Eens de trein gepasseerd wilde de seingever de slagbomen omhoog trekken. Dat lukte natuurlijk niet. Wij zagen die man woedend voor het venster van het seinhuis staan. Hij had ons

gezien en wist wat er aan de hand was. Hij stuurde een spoorarbeider die te voet over de sporen tot aan den bareel kwam om de koord los te maken. We maakten ons snel uit de voeten maar waren zo opgetogen over onze gelukte stunt dat we die een tweede- en zelfs een derde keer herhaalden. Dan liep het totaal verkeerd. De snuggere seinman had de *gendarmes* ingeschakeld. Plots stonden we oog in oog met de mannen van de Wet. Alleen *de Pits* hadden ze te pakken en de rest koos het hazenpad. Willy werd thuis afgeleverd en kreeg van zijn vader een dikke rammeling. Ook de anderen zijn niet gespaard gebleven en hebben ook een pandoering gekregen. Na huisbezoek van de *gendarmen* zullen alle deugnieten zoals ik trouwens bij hun vader wel over de knie gegaan zijn. Later vraagt men zich wel af of dat niet de grens over was. Het was eigenlijk geen spel meer maar in ons ogen gevaarloos omdat de overweg toch gesloten bleef. Maar ja, kwajongen en deugdzaamheid zijn tegengestelde begrippen.

Gendarmendief

Wat oudere jongens van de straat zoals François Vercammen, mijn oudere broer Louis, *Oscar* en *Maine van Leonie van den Beulle* (*Oscar* en *Germain Goovaerts*) en onze bende zouden nog eens een van ouds beproefde grap uithalen: een portemonnee aan

een koordje te vinden leggen. Dat deden we op het fietspad en wij verstopten ons achter de hoge dichtgegroeide haag aan het Kapelleke.

Wat niet in het scenario stond was dat de eerstvolgende passanten twee *gendarmes* waren. Ze kwamen te voet afgewandeld, de fiets aan de hand. Enige verwarring maar ontkomen was ijdel. Afwachten en zien wat gebeurd. De *gendarmes* zien de portemonnee liggen. Eén van hen bukt zich maar den *Oscar* rukt aan de koord en de portemonnee zwiept door de haag. Onze ingehouden pret was kort. We moesten er van achter komen en kregen een serieuze uitbrander. *Oscar*, den oudste van de groep moest zeggen waar hij woonde en de *gendarmes* zijn bij hem thuis gegaan. Zijn stiefvader, *Zjang van den Beulle* heeft hem in hun bijzijn een serieuze uitbrander gegeven maar kon er naderhand wel mee lachen. Dit voorval werd nadien bij ons in 't café nog opgehaald.

Bij warm weer durfden de *gendarmes* al eens een pintje pakken bij ons in de herberg. Dan werd het voorval opgehaald dat ze zich door een groepje bengels hadden laten beetnemen.

Den *Oscar* van *Leonie* was zoon van een *gendarm* en is later zelf ook *gendarm* geworden, of ... "Hoe een dubbeltje rollen kan?"

1922: de families De Rooster en Van den Ende verzameld bij het huwelijk van *Clement de Rooster* en *Louisa Van den Ende*

Bankstraat 87

Het oude woonhuis van Reydams werd van 1936 tot 1941 bewoond door het gezin Karel Louis Lauwers (Londerzeel 1908) en Hortance Van Praet (Leest 1914). Dan is er het echtpaar Louis Mertens en Josfien Van der Wilt komen wonen.

Yvonne Mertens, alias
Yvonne van den Brure.

Louis Mertens (1901-1946), beter bekend onder zijn bijnaam "*den Brure*" was blijkbaar de nieuwe eigenaar. Ze hadden twee kinderen: Gerard (1923) en Yvonne (1926). De oudste zoon werd als negentienjarige bij de operatie Barbarossa als vermist genoteerd aan het Oostfront. Vader Louis stierf schielijk in de koude winter van 1946 kort voor kerstmis.

Yvonne was in augustus 1944 gehuwd met Emiel Leemans (1921). Ze verbouwden het huis dat nadien ook een tijd herberg is geweest: "*De Nachtegaal*". Hun dochter Jeanine (1947) huwde in augustus 1968 met Honoré Van Poucke (1946).

Na 1970 is er Lucas Lodewijk Peeters (1950) en Elza Eugène Van Ingelgem (1950) komen wonen met hun zoon Steven (1975).

Bankstraat 89

Naast het oude woonhuis Reydams lag grond die gekocht werd en bebouwd door garde Armand Jacobs (1907, † Buizingen 1942) en Sophie Van den Eede (1906-1986). Ze woonden eerder bij de ouders van Sofie (zie Bankstraat nr.81) en verhuisden in maart 1939 met twee zonen, Jan Jacobs (1936) en René Jacobs (1939), naar het nieuwe huis. In 1942 werd de jongste zoon Herman geboren. Hij werd naar zijn vader genoemd die kort ervoor in Buizingen overleden was.

Jan huwde in 1959 met Gabrielle Smets, René in 1963 met Bertha Nuytiens (1939) en Herman in 1966 met Paula Van Puymbroeck. Moeder Maria Van den Eede-Fierens, alias *Mieke Fierens*, kwam bij haar dochter wonen in 1959 en stierf in 1966. In 1986 overleed Sofie Van den Eede.

Thans wonen er Jozef Frans Van Belle (1937) en Beatrijs Maria Jaspers (1939). Hun kinderen: Wouter, Lieve, Koen en Annemie

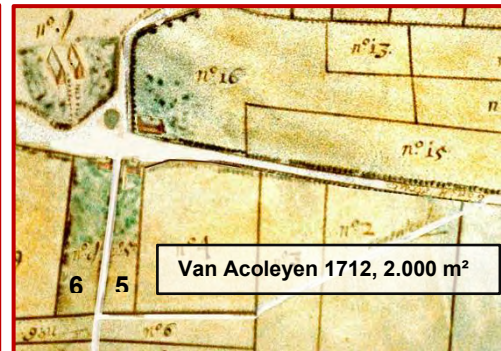
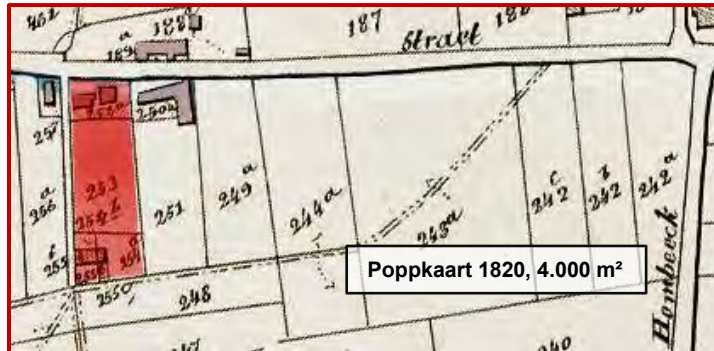

Deel 5.

De “hofstede” van JAN VAN BEVEREN

kadasternummers B 252, B 253, B 254 en B 255

Onpare huisnummers van 91 tot 99

Alle vorige percelen van de Bankstraat die tot hier besproken zijn, waren in 1712 nog onbebouwd. Het waren eigendommen van grootgrondbezitters en wellicht ontstaan uit oud herengoed. Er is een duidelijke tegenstelling met de gronden die nu volgen. Vanaf dit deel 5 tot aan de Kattestraat is er zeer vroeg particulier bezit geweest met dito huizenbouw. Op het kruispunt van de Bankstraat met de Middenveldweg (en Spoorwegstraat) tekende Jan Van Acoleyen in 1712 op iedere hoek al een gebouw. Aan de overzijde lagen de hoeves van “Rettes” (Meuldermans) en van Gilis. Ze werden besproken in 't Ridderke 2011/2. Aan deze zijde van de Bankstraat tekende hij (7de kaartblad) op de hoek met de Middenveldweg, onder nr.5 de “hofstede” van **Jan Van Beveren** met consoorten en onder nr.6 de “hofstede” van **Reynier Verlinden**.

Van Beveren – Symons – Stevens

Of het goed van Jan Van Beveren (nr. 5) door koop of erfenis is overgegaan op Van Benedens of Symonsen is niet zo klaar.

In 1746 huwde **Jan Symons** (1723-1773) met Maria Van Beneden (1720-1800) en zij bewoonden dit huis. Bij de verdeling tussen hun kinderen ging het naar hun zoon **Rombout Symons** en volgens een akte had hij het van zijn moeder geërfd ³⁰. Het is ook opvallend dat het grondstuk in 1712 slechts een oppervlakte had van ca. 2.000 m² waar het in 1820 (kadaster) meer dan 4.000 m² groot is.

Rombout Sijmons (1754-1811) was getrouwd met Peternel Moens (1763-1842) van Battel. Hij werd “*hantwerker*” genoemd en zijn moeder Maria Van Beneden bleef bij hen inwonen ³¹ tot ze stierf in 1800 op 80-jarige leeftijd.

Na de dood van Rombout in 1811 op 57-jarige leeftijd, bleef de weduwe er met de vier jonge dochters: Joanna Maria (1796), Maria Theresia (1797), Anna Catherina (1801) en Maria Josefa (1802). In november 1822 huwde de oudste, Joanna Maria, met **Jan Jozef Stevens** (1788-1856) en deze bleven in de ouderlijke woning.

De familie STEVENS

Jan Jozef Stevens kwam uit een groot gezin van 13 kinderen. Vader Jan Bt. Stevens (1734-1830) was van Humbeek afkomstig maar hier gehuwd met Catharina Moons (1754-1812). Hij was timmerman en woonde eerst op de “*Sempse straete*” (1796) maar verhuisde naar de Mechelse weg (1820). Zijn huis was het eerste gebouw als men uit Mechelen Hombeek binnen kwam. Het viel in 1890 in de nieuwe Zennebedding bij de verlegging van de rivier en werd afgebroken.

Bij de Franse overheersing (1796-1815) ontkwamen zijn oudste zonen niet aan de nieuwe wetten op de dienstplicht. Ze gingen aanvankelijk in het verzet maar drie van hen moesten noodgedwongen met het keizerlijk leger mee optrekken naar verre oorden.

Jan Bt. Stevens (1781) had eerst geweigerd dienst te nemen maar werd later korporaal.

Adriaan Stevens (1783) is van een veldtocht nooit weergekeerd

Jan Jozef Stevens (1788) was wachtmeester van de Artillerie in de legers van Napoleon.

Jan Jozef Stevens, soldaat in het keizerlijke leger van Napoleon, was 27 toen de Fransen in Waterloo verslagen werden. Het jaar daarna, in mei 1816, huwde hij voor de wet met Joanna Maria Sijmons. Amper 14 dagen later werd een eerste kind geboren. Pas zes jaar later, in november 1822, zijn ze voor de kerk getrouwd en in 1825 kochten ze van de gezusters Sijmons het ouderlijk huis. Het domein was vrij groot, bijna een half hectare (4260 m²) met de twee huizen, één in de Bankstraat en één in de Middenveldweg ³². Er werden in dit gezin 10 kinderen geboren van wie er 7 opgroeiden.

Jan Jozef mocht bij de grotere boeren gerekend worden die zelf veel vlas teelde en verkocht ³³. De kinderen huwden uit. In 1849 stierf moeder op slechts 53-jarige leeftijd en zeven jaar later ook de 68-jarige vader. Zoon Peter Jan Stevens bleef op de hoeve met zijn twee jongste zussen; Maria Catherina (1839) en Anna Catherina (1835), beiden ongehuwd. Anna Catherina had een zontje, Victor Stevens (1858), dat inwoonde in dit gezin. In 1868 werd het kind erkend bij het huwelijk van zijn moeder met Jan Bt. Van Rompay. De kleine Victor Stevens Van Rompay werd dan opgenomen in het gezin van de ouders.

Het gezin van Jan Jozef STEVENS (1788-1856) en Joanna Maria SIJMONS (1796-1849):

- (1) **Jan Bt.** (1816-1899)
gehuwd met **Theresia Van Den Hooft** (Kattestraat).
- (2) **Willem** (1820-1851) ongehuwd.
- (3) **Peter Jan** (1818-1903)
gehuwd met **Catherina Goovaerts**
(landbouwer in het Dorp).
- (4) **Ferdinand** (1822, + ante 1858)
gehuwd met **Catherina Walschaert**,
kind Louisa Stevens.
- (5) **Victor** (1824), landbouwer te Leest.
- (6) **Pauline** (1827-1868)
gehuwd met **Frans Janssens** (°Kampenh. 1826).
- (7) **Corneel** (1829-1849) ongehuwd.
- (8) **Anna Catherina** (1831-1832).
- (9) **M. Rosalie** (1833-1744).
- (8) **Anna Catherina** (1835), dienstmeid,
huwde te Laken (1868) **Jan Bt. Adolf Van Rompay**
kind **Victor (Stevens) Van Rompay** (1858)
- (9) **M. Francisca** (1839-1848).
- (10) **Maria Catherina** (1839)

KOOPDAG VAN

MEUBELLEN,

*Landbouwers-Gerieven, 2 Koeyen, 1 Rund,
Verken, droog Vlas, Stroo, Rapen, Wortelen en Patatten, onder Hombeeck.*

Den notaris DE KEERSMAECKER te Mechelen, zal op maendag 29 december 1856, ten 8 uren s morgens, openbaer ten sterfhuyze van Joannes-Josephus STEVEN, in de Bankstraet aen den steenweg binnen de gemeente Hombeeck, verkoopen :

Al de MEUBELLEN, landbouwers-gerieven als : tafels, stoelen, schappraeyen, kisten, horlogie, stoof, beddebakken en beddegoed, koper, tin, koeyketel, marmitten, stan, melkvat, koeykuypen, schuppen, gritsels, karre, twee yzeren eggen, ziften, graenzakken, stroo, toemaet, droog vlas, enz.

2 Koeyen, 1 rund en 1 verken.

Eene groote party patatten, wortelen en rapen, verdeeld in koopen zoo aen het sterfhuys als ook ten velde.

—

Na middag ten 2 uren precies, zal er ook, ten verzoeke van vrouwe wed. VERLINDEN-HORCKMANS, in haren beemd achter den Engel, in 't dorp te Hombeeck, openbaer verkocht worden : eene groote party schaerhout dienstig voor boonhout, als ook zeer zware olmen erwtrys.

De eigendom Stevens is bij twee erfenissen uiteengevallen. Eerst in 1858 toen voor- en achterkant splitste. Dan in 1905 is de voorkant in twee gedeeld. Enerzijds de hoeve (nu woning Robert Moons-De Greef) en anderzijds twee woningen (later bekend onder woning Miroux en de beenhouwerij Slachmuylders).

De eerste verdeling van 1856.

Bij het overlijden van de vader in 1856 kwam een eerste verdeling onder de zeven kinderen. In december werd de inboedel verkocht. Het betrof "al de meubelen, tafels, stoelen schappraeyen, kisten, horlogie, stoof, beddebakken en beddegoed, koper, tin en landbouwers-gerieven als koeyketel, marmitten, stan, melkvat, koeykuypen, schuppen, gritsels, karre, twee ijzeren eggen, ziften, graenzakken; stroo, toemaet, droog vlas, en verder patatten, wortelen en rapen zoo aen het sterfhuys alsook ten velde.

Er werden ook 2 koeien, een rund en een varken verkocht ³⁴. Het jaar daarop werden nog bomen gerooid en ook openbaar te koop gezet ³⁵.

Beide huizen en de tuingrond in de Bankstraat werd in drie kavels verkocht: (1) het woonhuis ging naar Pieter Jan Stevens voor 940 frank, (2) de tuin naar Victor Stevens voor 530 frank en (3) de dubbele woonst tegen de Middenveldweg, die toen verhuurd was aan J. Van den Heuvel en aan Spoelders ³⁶, werd gekocht door Jan Bt. Stevens voor 1.100 frank. In januari 1859 volgde de liquidatie van het sterfhuys ³⁷. Deze huizen in de Middenveldweg blijken nadien verdeeld te zijn tussen hem en zijn zuster Pauline, gehuwd met Frans Janssens. Dit van Jan Bt. werd vererfd aan zijn dochter Clotilde, gehuwd met Frans Labordery.

(zie achterliggende huizen aan de Middenveldweg, blz. 69)

De tweede generatie Stevens

Peter Jan Stevens (1818-1903) en Catherina Goovaerts (°Zemst 1825) bleven op de ouderlijke hoeve en ze kochten de achterliggende tuin (koop 2) terug in. Hij leende hiervoor 555 frank ³⁸. Als onderpand hypothekeerde hij zijn huis en grond. Het heette “*een landbouwerswoning met stal en schuur met een schoonen hof.*” Het goed dat paalde aan de hoeve van Gillames (Teughels) en aan de twee huisjes in de Middenveldweg van zijn broer Jan Baptist van zijn zus Pauline.

Om de 3 jaar werd er een kind geboren in het landbouwersgezin Stevens-Goovaerts en afwisselend meisje, jongen. Na het overlijden van de moeder in 1889 huwden eerst de drie zonen en ze gingen elders hun heil zoeken:

- (1) Willem (alias Gukke Stevens) huwde in 1890 met Joanna Somers en ging in het Dorp wonen, in de toenmalige Statiestraat,
- (2) Peter Jan huwde in 1891 met Justine Van den Eede en ging naar Zemst,
- (3) Victor huwde in 1895 met Clotilde De Mesmaecker en werd biersteker in Mechelen in de Hoogstraat.

Dochter Sidonie was in 1889 in Schaarbeek in dienst en is daar gebleven. De tachtigjarige vader Stevens bleef nog met twee dochters op de hoeve en Frans Van Roy was inwonende knecht.

Het gezin Peter Jan Stevens (1818-1903) en Catherina Goovaerts (°Zemst 1825-1889):

- (1) **Elisabeth** (1854)
huwde (1901) **Pieter Buelens** (°Lippeloo 1850).
- (2) **Willem** (1857-1933)
huwde (april 1890) **Joanna Catherina Somers**
- (3) **Theresia** (1860)
huwde (1905) met **Willem Paulus** (Zemst).
- (4) **Peter Jan** (1863)
huwde (1891) **Justine Van den Eede** (Zemst).
- (5) **Anna Cath. Sidonia** (1866).
- (6) **Victor** (1869-1925)
huwde (juli 1895) **Clotilde De Mesmaecker**,
biersteker te Mechelen

De tweede verdeling van 1905

In 1903 stierf de 75-jarige Pieter Jan Stevens. Uiteindelijk hadden zijn twee overjarige dochters zich nog aan een huwelijk gewaagd. Elisabeth huwde met Pieter Buelens van Lippeloo en Therese met Willem Paulus van Zemst. Ze erfden het goed van vader en splitsten het in twee.

Pieter Buelens en Elisabeth Stevens erfden gebouwen (stal) tegen de straat de achterliggende schuur. De stal werd tot twee woonsten omgebouwd in 1916.

Alles werd eigendom van *Zjang* Beullens en een deel van de schuur werd woning. Het geheel nu eigendo van Robert Moons en Celina De Greef (zie Bankstraat 91).

Dit volgt onder

1. “De hoeve van Zjang van den Beulle” Bankstraat nummers 91, 93 en 95.

Willem Paulus en Theresia Stevens anderzijds erfden de woning op de hoek. Ze verbouwden deze in 1909 tot twee woningen. Bij het uitbreken van WO1 in 1914 werd deze regio zeer zwaar getroffen door afweergeschut. Beide woningen werden in puin geschoten met nog vijf andere gebouwen in de omgeving. In 1916 werden ze weer opgebouwd. Dit werden het huis Miroux en de beenhouwerij Slachmuylders.

Dit volgt onder

2. “Bierstekerij Van Rompay, later beenhouwerij Slachmuylders” Bankstraat 97, 99.

1. DE HOEVE VAN ZJANG VAN DEN BEULLE.

huisnummers 91, 93, 95

Pieter Buelens (1850-1930) en Elisabeth Stevens (1854-1920) hebben een tiental jaren op de hoeve gewoond. Na de dood van zijn vrouw is er veel veranderd. De schuur blijkt verkocht geweest te zijn aan Jan Bt. Beullens, alias ‘Zjang van den Beulle’ en de stalling aan de straat werd omgebouwd tot twee kleine woonsten. Pieter Buelens heeft er gewoond en na hem zijn neef Willem (Jommeke) Stevens (1891) schrijnwerker van Zemst, gehuwd met Flor Van Loock. Ze hadden twee kinderen Frans (1922) en Jan (1925). Frans werd kleermaker in Muizen en Jan huwde met Lea De Greef. In 1937 ging Jommeke Stevens naar Mechelen wonen bij het Vrijbroekpark.

Uit “op mijn schooltocht” (Louis Buelens):

Louis Buelens zeg maar “*Leun van Pierekes*” bewoonde met zijn moeder de lange gevelhoeve naast de rademaker. Toen hij alleen viel verliet hij de boerderij en verbouwde de paardenstal tegen de straat tot een dubbele woonst. Hij betrok er één van en ging dagelijks bij zijn neef helpen in de Boterstraat. Het andere huisje verkocht hij aan Florent Van den Eede en Liske Peremans uit het dorp. Hij was de zoon van *Peit van de Zwette*,

Flor (1879) en Liske (1880) hadden twee zonen : Frans (1906) was spoorwegbediende en huwde Maria Van Erp en een tweede maal met Victorine De Nijs. Louis (1911) ging Meneke Diddens op het Heike zoeken.

In het huisje van *Leun van Pierekes* kwam Jomme Stevens (1891) en Floreke Van Loock wonen. Jomme was een verwoed duivenmelker maar zijn echtgenote moest van *dakschijters* niets hebben. De oplossing lag bij de hand: hij speelde met de duiven van Mus Peeters en beide deelden de winst, of liever het verlies, want die beestjes volgden de theorie van hun baas “*doe het stillekes aan zonder forceren*”. Een boerenduif moet zich niet waar maken op sportief gebied, die vindt overal eten en drinken tot op de mesthoop toe. Frans (1922) de oudste zoon werd kleermaker en kwam in Muizen terecht. Jan (1925) kwam het gezin vergroten en werd bediende. Hij huwde Lea De Greef. Jomme en Flor bouwden naast het Vrijbroekpark op de Hombeekse steenweg.

Bankstraat 95

In dit kleinere huis rechts woonden achtereenvolgens:

Weduwnaar Pieter Buelens (BV1920)

Willem (Jommeke) Stevens en Flor Van Loock (BV 1930)

Victor Tassenoy (Mariekerke 1910) en Martha De Potter (Buggenhout 1912) met de kinderen Carola (1946) en Paul (1951).

Alfons De Greef (1919) en Joanna De Win (1920) met dochter M. Th. De Greef (1943)

P. Van de Vondel en R. Somers van 1951 tot 1956

Gust Parijs en Louisa De Win van 1956 tot 1960

Frans Goris (1934) en Magdalena Verbist (1938) en kinderen Gerda (1958) en Goris (1960).

Jozef M. Potums (1947) en Joanna Silverans (1947) en kinderen Stefanie (1964) en Patrick (1966).

Jan Van Haezendonck en De Decker van 1968 tot 1970.

Jozef Herman Van Der Elst (1946) en Godelieve Huybrechts (1949) van augustus 1970

Bankstraat 93

De grotere woning links woonden Florent Van den Eede (°Mechelen 1879) en Elisabeth Peremans (1880-1935) met de kinderen Frans (1906) en Louis (1910). Hij was bareelwachter en ook nachtbewaker in het Arsenaal te Mechelen. Frans huwde in 1933 met Maria C. Van Erp en Louis in 1940 met Philomeen Diddens.

Na het overlijden van de moeder ging Florent bij zijn zoon wonen en kwam er het gezin Van Beveren – Fierens. Achtereenvolgens woonden er:

Jan René De Schouwer (1902) en Helène Jacobs (1905) tot 1950

Van Humbeeck – Mandelings tot 1958.

Pieter Jan Buelens (1888-1970) wnr Rosalie Van Loock († 1945), zoon Albert Eug. Buelens (1938)

Jules Bosmans en Mariette Buelens (in 1964 verhuist naar nr.91)

Jan Baptist Boey (1901) en Ludovica Verbist (1899)

Bankstraat 91 hoeveschuur

Achter de 2 huizen stond de oude schuur die deel uitmaakte van de boerderij van de familie Stevens. In de jaren dertig was ze eigendom van Jan Bt. Beullens (1890-1944). Zijn vrouw Nathalie Slachmuylders (1888-1930), jongste dochter van ‘Paiken Dis’ was in 1930 overleden. Ze hadden één zoon, Hendrik Beullens (1917).

Zjang was boer en melkboer en woonde wat verder in de Bankstraat (zie Bankstraat 105). In 1933 hertrouwde hij met Leonie Andries (1891) weduwe van Fr. August Goovaets. Zij kwam inwonen met twee zonen uit haar eerste huwelijk met name Oscar Goovaerts (1922) en Germain Goovaerts (1926).

Achtergevel van de omgebouwde schuur van *Zjang van den Beulle* met rechts het nieuw opgerichte woonhuis waarin de weduwe van *Zjang*, Leonie Leemans, en haar beide zonen hebben gewoond. OP de foto Wim De Rooster en zijn buurvriend *Toin* Vercammen.

Zjang Beullens brak een deel van de oude schuur van Stevens af en zette er een woonhuis op. Toen zijn zoon Hendrik Buellens in 1940 huwde met Héléne Andries (1913), zuster van zijn stiefmoeder, ging dit jonge paar daar wonen. In 1944 is *Zjang* overleden. Zijn zoon Hendrik verhuisde dan naar het ouderlijk huis en zijn stiefmoeder kwam met haar twee zonen zijn plaats innemen.

Leonie Leemans trouwde een derde maal met Jacques Leemans (1893). Haar zoon Germain Goovaerts (°Houtem 1926) huwde in 1955 in Hombeek met Agnes Van den Bergh (°Keulen 1927). Leonie overleed in 1963 en in 1964 hebben Jules Bosmans (1938) en Mariette Buelens (1936) en Brigitte P. Bosmans (1964) deze woning betrokken.

De weduwe van Germain Goovaerts, zoon van Leonie Andries, verkocht dit huis, schuur en tuin aan Robert Moons en Céline De Greef. Ze hebben alles afgebroken, ook de twee voorliggende woninkjes aan de straat, en hebben een nieuw huis gebouwd waar ze thans wonen.

2. BIERSTEKERIJ VAN ROMPAY later BEENHOUWERIJ SLACHMUYLDERS.

huisnummers 97 en 99

Willem Paulus en Theresia Stevens hadden in 1909 twee vrij identieke woningen gebouwd die na de beschadigingen van 1914 terug opgebouwd werden in 1916.

Ze zijn nadien verkocht. Vermoedelijk was dat (volgend de bevolkingsboeken)

- (1) aan Frans De Croes-Van Der Meulen en
- (2) aan Jef Van Rompay – Peeters.

Bankstraat 97

Deze woning blijkt in 1911 betrokken geweest te zijn door het gezin Frans De Croes (1869-1919) en Antoinette Van der Meulen (1876) met hun zoon Edward De Croes. Frans stierf in 1919 en Antoinette hertrouwde met Benoit De Mesmaecker en ging naar zijn huis (nu Oude Bankstraat). (zie blz. 97)

Na hen woonde er de weduwe Philomeen Van der Meulen - De Ruysscher (°Rumst 1843, † 1926). Haar man Pieter Jacob Van der Meulen was voordien getrouwd geweest met Sophie Moons, eigenares van de herberg "De Kroon" in het Dorp. Hij was algemeen bekend als "Baas Kroon".

In juli 1923 is er Frans Vercammen (1825-1965) van Zemst en Colette De Roeck (1890-1951) komen wonen met hun kinderen Julia (°1913) en Frans (°1922). Het derde kind Antoon (Toin) (°1928) is daar geboren. Frans Vercammen was brouwersgast.

Frans Vercammen huwde met Yvonne Spruyt uit Leest en gingen wonen in Weerde. Antoon Vercammen huwde in 1952 met Maria Troch en gingen daarna wonen in de IJzerwegstraat 14.

Links: Frans Vercammen en Colette De Roeck.

Boven: Marcel Miroux, Julia Vercammen, vader Frans Vercammen, zoon Frans Vercammen, Antoine Vercammen, moeder Colette De Roeck met op de schoot Francine Miroux.

Louis Buelens:

Uit "op mijn schooltocht"

De meest opvallende bewoonster van heel de buurt was zonder twijfel Philomene De Ruysscher (1843), best gekend als "Madame Kroon".

Philomeen was de weduwe van Baas Kroon uit de gelijknamige herberg in het dorp. Haar lange smalle gestalte gehuld in een wijde groen verschenen kapmantel, gaf haar het uitzicht van een geheimzinnige sprookjesfiguur. Dagelijks ging ze naar de halfacht-mis om aan de kerkpoort commentaar te geven over iedereen en alles wat actueel was.

Wij waren wel een beetje bang van haar maar durfden dat niet bekennen. We liepen met een grote boog om haar heen en keken de andere richting uit. Wat den Djek in het dorp betekende, was Madam Kroon in de Bankstraat.

Na "Madame Kroon" is er Frans Van Keimme van Zemst komen wonen met zijn vrouw en Colette van Droekes. Ze hadden drie kinderen: Julia, Frans en Antoine (1928).

Hun dochter Julia Vercammen huwde in oktober 1939 met Marcel Miroux (1913-1969), beeldhouwer uit Mechelen. Ze bleven er wonen en hebben nadien de woning gemoderniseerd met een nieuwe voor-gevel. Hun dochter Francine Miroux is er geboren (1940).

Na het gezin Marcel Miroux-Vercammen woonde er hun dochter Francine. Francine (1940) huwde in juli 1966 met Pieter Franckx (1942) uit Mechelen. Ze verhuisden naar de Bankstraat 134 met de twee zonen: Hugo Franckx (1967) en Koen Franckx (1969). Marcel Miroux stierf in 1969. Julia Vercammen ging bij haar dochter wonen. Ze stierf in 1987.

Het huis werd nog meerdere jaren verhuurd en in 1997 gekocht door Jan Slachmuylders. Er waren sindsdien nog diverse huurders.

Deze foto van 1945 is uiterst merkwaardig. Men ziet er duidelijk op hoe de beenhouwerij van Jan Verbruggen toen en het huis Miroux met elkaar verbonden zijn en van eenzelfde oorsprong. Er is nog de gemeenschappelijke waterput en tegen de schuur van Zjang Beullens rechts is nog een afdak aangebouwd, op dat ogenblik eigendom Miroux. Ook dat is een relict van de originele toestand van het patrimonium Stevens toen alles nog één geheel was.

Boven: Marcel Miroux en Julia Vercammen met hun dochter Francine.

Onder: Julia Vercammen met haar kleinzoon Hugo Franckx.

Bankstraat 99

Het hoekhuis kwam aan de familie Van Rompay. Jef Van Rompay (1882) was de zoon van Victor Van Rompay (1858) die op zijn beurt zoon was van Adolf Van Rompay die in 1868 in Laken met Catherina Stevens gehuwd was. Zodoende kwam Jef nu wonen in een deel van het ouderlijk huis van zijn grootmoeder. Dat kan een rol gespeeld hebben om deze woning te verwerven van zijn achternicht die kinderloos was.

Een nieuwe bierstekerij

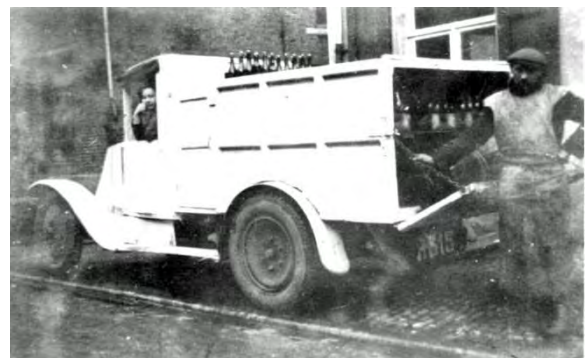
Jef Van Rompay was in 1907 getrouwd met een herbergiersdochter uit het Dorp, Pauline Peeters (1887). Aanvankelijk wordt hij vermeld als landbouwer en melkverkoper maar na 1920 is het "bierhandelaar" geworden.

Hoe Jef tot dit beroep gekomen is kan moeilijk achterhaald worden. Er is wel een vermoeden dat de contacten met zijn achterkozijnen, kinderen van Victor Stevens, biersteker in de Hoogstraat in Mechelen, daar niet vreemd aan geweest zijn. Hoe dan ook de bierstekerij Van Rompay is rond 1915 opgericht en groeide uit tot een bloeiende handelszaak.

De biersteker destijds was meer dan een tussenhandelaar tussen brouwerij en consument. Hij kocht het bier maar ook bruiswater en limonade in tonnen en trok het in zijn werkplaats op flessen. Het kreeg zelfs vaak een eigen naam van de biersteker. In het dorp had *Fé den brouwer* (Frederik Bisschop) een bierstekerij in het huis van Paulien Van Rompay-Peeters. Er werd gezegd dat ook Jef Van Rompay bier uitvoerde met een gelijkaardige auto als Fé er een had.

Het gezin Jef Van Rompay (1882) en Pauline Peeters (1887)

- (1) Edward Van Rompay (1904)
- (2) Jan Van Rompay (1908)
gehuwd (1931) met Roos Teughels
- (3) Pieter Jozef Van Rompay ('Prie') (1911)
gehuwd (1936) AM Lauwers
- (4) René Van Rompay (1913)
gehuwd met Josefien Verbruggen
- (5) Yvone Van Rompay (1914)
gehuwd met Louis Teughels

Uit "op mijn schooltocht" (Louis Buelens):

Jef Van Rompay (1882) en Pauline Peeters (1887), zoon en stiefdochter van Victorreke, trouwden in 1907 en begonnen met een bierstekerij aan het Kapelleke. De oudste zoon Edward (1904) bleef bij zijn grootvader en oom op de boerderij. Hij was bekend onder de naam "*Lange Waar*", een goed voetballist en trainer en later ophaler van huisvuil.

Jan (1908) begon een zaak in betonwaren op de Zemstse steenweg, en was gehuwd met Rosalie Teughels van den Dries. Jef (1911) vond zijn partner op de Zemstse brug. René (1913) deed vrachtvervoer in Rillaer en huwde *Joske van de Mestkaai*. Yvonne (1914) trok met haar ouders naar het nieuwe huis op de hoek van de Zemstse steenweg, en trouwde met Louis Teughels, *van de Gruune*.

Jef Van Polien bediende de klanten eerst met kar en paard. Hij leverde in de herbergen limonade en spuitwater. Hij voelde zich verplicht er een pint echt bier te drinken en kwam 's avonds goed geladen thuis. Bij de burgers verkocht hij fluitjesbier in vaten van 25 liter, waar hij met een paar lege flessen in de hand strompelend zijn weg vond. Hij liep met een vat bier op de schouder recht op een lijn maar zonder die bovenlading was hij uit zijn evenwicht. Het karhuis van Jef diende als stalling van de repen en trotinetten van de jeugd. Tot daar moesten we in rang blijven onder geleide van meester Hendrickx, van aan het Kapelleke waren we vrij. Eerst gingen we bij Polien in de brouwerij eens drinken, en dan op weg naar huis of naar een ander avontuur. Onze verfrissing stond gereed, we werden verwacht. Een grote witte bierpot met een mengsel van limonade, dat naast de flessen gelopen was, aangelengd met water: een eerlijke drank, met gulle hand geschonken.

Bij elke uitgang van de processie zorgde Jef voor het nodige kanongebulder. De kamerkes stonden opgesteld in het straatje van de bareel. Met een gloeiende pook joeg hij op het juiste moment een resem bijtende knallen de lucht in. Werd er iemand bij het spel gekwetst, dan was Polien de eerste hulp bij ongevallen. Een zalvend woord en een reepje lijnwaad konden wonderen doen.

Op 1 januari 1934 is vader Jef en dochter Yvonne naar het nieuw gebouwde huis Bankstraat B83b verhuisd en op 1 augustus 1935 volgden Jef Van Rompay – Lauwers naar de Zemstse stw. nr2 (B 65bis) in het nieuw huis.

Na de bierstekerij 77 jaar beenhouwerij

De bierstekerij van Van Rompay werd verkocht aan Jan Verbruggen, een slager uit Kapelle-op-den-Bos. In maart 1934 kwam hij als 38-jarige naar Hombeek. Zijn broer Miel hield in Kapelle de beenhouwerij van hun vader, Henri Verbruggen. Jan maakte van het hoekhuis van de Bankstraat en de Middenveldweg een beenhouwerij en noemde ze naar zijn vader "**beenhouwerij St.-Henri**". De bierstekerij was nu een beenhouwerij geworden. We weten niet of Jan veel veranderingen deed aan het huis Van Rompay. Het was vooraan een vrij eenvoudig woonhuis.. Er was nog de grote put waaruit water opgehaald werd voor het spoelen van flessen. Achteraan was wel het magazijn voor de bierstekerij dat Jan nu gebruikte als werkplaats.

Jan Verbruggen is nooit gehuwd geweest. Zijn tien jaar jongere zuster, Antonia Verbruggen (1906) die dat zelfde jaar getrouwd was met Jan Bt. Coosemans (1901), kwam in 1934 mee naar Hombeek en woonde in bij haar broer. Hun kinderen Maria Josefa (1935) en Florent (1939) zijn er geboren.

Jan burgerde onmiddellijk in en deed goede zaken. Hij was niet alleen commercieel maar ook sociaal geëngageerd en steeds present bij feestelijkheden van Hombeekse verenigingen of bij optochten voor huwelijksjubilea. In 1939 reed hij mee te paard in de grootse stoet die toen uitging ter gelegenheid van het gouden huwelijk van Hendrik Buellens, alias "Den Beulle" en Netteke Van Camp. In 1949 was "den Beulle" 60 jaar getrouwd en er kwam een *remake* van de stoet 10 jaar geleden. Jan stapte weer op en deze keer met zijn compagnon beenhouwer Louis Slachmuylders. Het duo te paard met hakbijl en steekmes kon geen betere uitbeelding zijn voor de Guldensporenhelden, *slager Jan Breydel en Pieter De Koninck*.

Kort na de oorlog 40-45 volgde de ene "Vlaamse Kermis" op de andere.

Louis Slachmuylders en zijn vrouw Paula Teughels waren na de overname van de slagerszaak met Jan even trouw aanwezig op de vele openluchtfeesten die iedere vereniging, belust om de kas wat aan te dikken, organiseerde onder één noemer: **Vlaamse Kermis**.

Op zo een volksfeest ontbraken nooit pensen met compote of stoofvlees. De beenhouwer kon dan ook niet ver uit de buurt blijven.

Jan Verbruggen reed twee maal mee te paard in de stoet van "den Beulle": in 1939 voor zijn gouden huwelijksjubileum en in 1949 voor zijn diamanten huwelijksjubileum zoals de foto hem hier uitbeeldt als Jan Breydel en zijn opvolger Louis Slachmuylders als Pieter de Koninck..

Jan Verbruggen mankeerde nooit bij dorpsfeesten.

In 1945 was hij present op de Vlaamse Kermis van HOMBEEK S.K. die doorging op de terreinen van de voetbalclub aan de Zemstseweg.

We merken op de foto:

Jan Verbruggen,
René Saerens,
Willem Stevens,
Frans Christiaens (van den Beng?),
Wiske Reyniers-Spoelders,
alias "Wiske Sjoë",
Bertha Boey,
Leineke Van den Brande-Bernaerts.

Een paar jaar later mocht de muziekmaatschappij van De Plein weer op hem rekenen bij een Vlaamse Kermis van 1949 maar intussen waren Louis Slachmuylders en Paula Teughels overnemers van zijn zaak en dus de nieuwe beenhouwers in de Bankstraat geworden.

Ambities in groothandel, of ... van slachthuis tot hespenfabriek

Jan probeerde na de oorlog de vleeswarenfabriek van Hombeek terug op poten te krijgen. Deze instelling had een wat bewogen en ongelukkige start gekend. In 1934 hadden enkele slagers zich maatschappelijk verbonden met het doel een eigen slachthuis op te richten. Dat deden ze. Ze kochten de gronden van de erfgenamen van de grootgrondbezitter Frans Gillis links en rechts van het spoor. De grote promotor was François Verbruggen en zijn broer Louis. Volgens een interview dat Theo Slachmuylders ³⁹ had met zijn nonkel Louis waren nog andere beenhouwers medevennoten zoals een zekere Pira en Goossens, alias “den Bak”. De slachterij aan de Kriekerijweg stond er in 1935 maar ze bouwden ook een rij huizen aan de andere kant van het spoor, tegen de Spoorwegstraat ⁴⁰. Ze waren oorspronkelijk bedoeld voor het personeel van de slachterij. Destijds was daar nog een onbewaakte spooroverweg. We weten niet of deze Verbruggens verwant waren aan beenhouwer Jan Verbruggen maar vermoedelijk wel. De slachterij heeft enkele jaren goed gedraaid. Slagers uit de omgeving gingen er naar toe met de runderen die ze zelf gekocht hadden bij de boeren. Ook de Joodse gemeenschappen konden de slachterij van Hombeek gebruiken voor het slachten van vee en offerdieren. Naar verluidt zou dat een reden geweest zijn om tijdens de oorlog 40-45 het slachten te verbieden. De slachterij bleef die tijd gesloten.

Na de oorlog werd het slachthuis verbouwd en werd het een vleeswarenfabriek. De verenigde uitbaters hadden geen succes en een nieuwe NV werd opgericht met de naam “Charco”. De initiatiefnemers waren onder anderen Jan Verbruggen, de beenhouwer van de Bankstraat, maar ook Gust Desmedt en zijn zoon Fil Desmedt, Van Hoof, De Raedemaker, een zekere Frans N? (naam niet bekend) uit het Leuvense en nadien ook beenhouwer Louis Slachmuylders. Aanvankelijk zag het er goed uit. Er werkte heel wat slagers en hulpkasten. Hespen werden gekookt, vleeswaren bereid zoals worsten, saucissen en vleeskoek. Vertegenwoordigers bezochten slagerswinkels en andere winkeliers om de vleeswaren aan de man te brengen. Louis Hendrickx, gewezen onderwijzer uit de Bankstraat, was één van hen. Echte bedrijfsleiding ontbrak en gemis aan organisatie en slecht financieel beheer knakten de zogeheten Hombeekse charcuteriefabriek “Charco”. Het heeft geen tien jaar geduurd. Begin der vijftiger jaren gingen de boeken toe en de gebouwen stonden leeg. Bakker Raymond De Mulder gaf in 1956 de bakkerij in het dorp over aan Hipolythe Bierinckx en kocht de gebouwen van “Charco”. Met zijn zonen Maurice en René baatte hij er een handel uit in bakkerijmachines en onderdelen ervan.

In 1963 kocht Roger Gabriëls deze eigendom en sindsdien werd het terug een bloeiend bedrijf voor bewerking van vleeswaren waar nu nog meerdere mensen werkzaam zijn. De specialisatie is het verwerken van hespen in alle vormen en smaken. Deze bedrijvigheid is dan toch een successtory geworden en “Vleeswaren Sint-Martinus” is intussen al 50 jaar een begrip in Hombeek.

Een opvolger in voorbereiding ⁴¹

Slager Jan Verbruggen kreeg het eerste jaar al hulp van een leergierige jonge knaap van den Dries. Louis Slachmuylders was toen amper 12 jaar oud maar zeer gedreven. Eigenlijk had hij liever de boerderij van zijn vader Theodoor Slachmuylders, alias “Dore van Paikes”, verdergezet. Toen zijn twee jaar oudere broer Frans besliste in het verlof dat jaar om niet verder te studeren en thuis mee te werken, besepte Louis dat hij een andere uitweg moest zoeken. Twee boeren op eenzelfde doening zag hij niet zitten hoewel hij er zich geroepen voor voelde. Nauwelijks zes jaar oud ploegde hij ooit een stuk grond in de Poreistraat onder het toeziend oog van vader Dore. Op zijn zestiende reed hij met paard en kar naar Mechelen om in de brouwerij Jacobs draf te halen voor de dieren van vaders’ boerderij. Toen (1938) reed men nog de Brusselpoort onder door.

De eerste slagersinitiatie kreeg Louis wel bij ‘Jan den beenhouwer’ in de Bankstraat maar de echte opleiding genoot hij bij diens broer, Miel Verbruggen in Kapelle-op-den-Bos. Die had een groot gezin en zocht een vaste hulp omdat hij het niet langer alleen kon bolwerken. Louis was maar 15 toen hij in Kapelle in de leer ging. Toen destijds op de ouderlijke hoeve het varken moest geslacht worden, werd op Miel Verbruggen beroep gedaan. Deze opperde: “Dat Lowieke dat maar alleen doet”.

Louis zelf vertelde hierover ⁴² ; “Ik nam al het nodige gerief mee en zag hoe ‘Frans van den boer van Pièrekens’ stond te kijken. Ook vader was er nog niet gerust in en zei dat ik dat toch niet alleen kon. Maar in die tijd waren we nog fier als we iets konden. Het varken werd uit het kot gehaald en ‘Frans van den boer’ keek nieuwsgierig en afwachting toe, maar ik had geluk: het varken viel van de eerste slag dood neer. Ook al het overige werk verliep prima. ’s Anderendaags werd het uiteengedaan en in ’t zout gelegd. Later gebeurde het dat ik om vier uur opstond en tegen het uur dat Miel wakker werd, waren er al vier varkens geslacht. Bij Miel maakte ik heel wat mee. Zo had hij eens met de kermis een bondsstier gekocht van 1100 kg. Het was in de tijd dat er thuis nog mocht geslacht worden. Ik moest de kop vasthouden en Miel klopte zo hard dat de steel brak. De stier bleef zonder verpinken staan. Dan maar met de varkenshamer: zelfde scenario. Aan de overkant van het kanaal woonde een kozijn van Jan en die had kogels waarmee de stier uiteindelijk werd doodgeschoten.

Ik deed er ook de winkel. Een uier die pas gekookt was, werd uit het fornuis genomen en op een schotel op de toog gezet. Terug in het werkhuis ging de bel en toen ik in de winkel kwam was de uier weg. Miel ging buiten kijken en daar stond wat verder een vrouw, voorover gebogen, huilend van de pijn. Zij had de uier in haar schort verstopt en haar buik was helemaal verbrand.

Het vlees werd toen nog in kwartieren aan baren in de winkel gehangen. Miel porde mij aan om dat nu zelf te doen. Zo’n kwartier woog heel zwaar en ik voelde dat ik het bijna niet kon houden maar was toch al tot in de winkel geraakt. Toen ik achter de toog op de houten trede stapte, trapt ik door een plank, de vleesmassa schoof uit mijn handen, gleed over de toog, tot op straat.

Miel zag dat ik bekwaam was en heel werklustig. Hij begon daarvan te profiteren. Hij liet een stal bouwen en kocht hele nesten varkens die ik dan moest verzorgen. Dat vond ik teveel.

Ik ging opnieuw bij Jan Verbruggen in de Bankstraat werken.”

Dan kwam de oorlog. Alle jonge mannen tussen 16 en 35 werden als reservist opgevorderd en moesten zich naar Frankrijk begeven. Louis was daar bij als 18-jarige. Zo kwam hij in Noord-Frankrijk waar hij is gebleven tot de capitulatie van België. Na de oorlog werd militaire dienst omgezet door tijdelijke dienst als (militaire of burgerlijke) politie.

Louis Slachmuylders, politiemann.

De boerderij ontgroeit

Intussen was het wel duidelijk geworden dat een terugkeer naar het boerenleven definitief afgeschreven was. De tijd was aangebroken om stilaan op eigen benen te gaan staan en de hoeve van vader Dore te verlaten.

Louis (1922) had intussen kennis met Paula Teughels, alias *'Paula van Gillames'*. Zijn oudere broer Frans (1920) had verkering met Marieke, de zuster van Paula. Frans en Louis hadden nog twee zussen, Paula (1918) en Maria (1928).

Als 25-jarige was Louis de eerste die het huis verliet en in januari 1947 trouwde hij. Een jaar later, in mei 1948, stapten zijn 28-jarige broer Frans en Marieke Teughels in het huwelijksbootje. Zij bleven op de ouderlijke boerderij. Paula huwde met de meubelmaker Marcel Spoelders en Maria met de technisch leraar Stan Casteels. Ze gingen bij de statieplaats wonen.

Louis met de ouders, broer Frans en zusters Paula en Maria.

Vanaf 1946 had Louis de eigenlijke job weer kunnen opnemen en was definitief overgeschakeld naar vleesbewerking. Hij was ambitieus, zeer gedreven en had een onuitputtelijke werklust. Jan Verbruggen was maar al te blij dat hij zijn rechterhand terug kreeg maar bovendien slachtte hij varkens bij de boeren die er om vroegen en werkte bij "Charco", de Hombeekse vleeswarenfabriek..

Links; Slachter Louis Slachmuylders bij het uitbenen bij "Charco"

Rechts; Louis bij het slachten van een varken bij Frans Van der Elst en Bertha Lauwers in de Driesstraat.

Een eigen zaak

Jan Verbruggen moet een grote affectie voor Louis gehad hebben, een pseudo vader-zoon verhouding. Hij moet beseft hebben dat de zaak die hij had opgebouwd maar tot volle ontplooiing kon komen als er op de inzet van jonge gedreven krachten kon gerekend worden.

Louis zelf vertelde hierover: *"Toen ik op 28 januari 1947 in het huwelijk trad met Paula Teughels liet Jan Verbruggen na veertien jaar de zaak over. De rollen waren dan omgekeerd: Jan werd gast bij mij. Het ging er in de winkel heel gezellig aan toe met Jan, die ongehuwd was, en altijd goedgezind en met een of andere grap de mensen vermaakte"*.

Louis Slachmuylders en Paula Teughels bij hun huwelijk in januari 1947

Op korte tijd veranderde heel wat. Terwijl Jan nog veel energie bleef steken in de vleeswarenfabriek "Charco", ging de aandacht van Louis in de eerste plaats naar de zaak in de Bankstraat. Het huis werd omgebouwd tot een heuse slagerswinkel met ernaast nog een zitplaats. Vanaf dan veranderde de naam van "*beenhouwerij St-Henri*" in "*slagerij St-Jan*". In 1948 werd een eerste auto gekocht, een Plymouth. Het was een robuuste Amerikaanse klassewagen die sterk genoeg was om een grotere aanhangwagen te trekken, vaak beladen met zwaardere vrachten, ook met dieren. Alle wagens die volgden waren met groot vermogen.

Een eerste heuse
beenhouwerswinkel.

De mooiste jaren braken nu aan. De zaken floreerden als nooit tevoren. Het gezin nam ook vlug een uitbreiding en vier kinderen werden er geboren, achtereenvolgens Rita (1948), Fonny (1950), Jan (1955) en als laatste Guido (1958).

**Het gezin Louis SLACHMUYLDERS (1922)
gehuwd met Paula TEUGHELs (1923)**

kinderen :

Rita (1948) gehuwd met Jos VLEMINCKX,

kinderen;

Joris,

Pieter,

Erik en Sandra Callens met zoontje Lowie

Veerle en Ben Van Damme

Alfons (1950) was slager op de Hombekerkouter,

Jan (1955) slager,

gehuwd met (Chris Polfliet) Marleen VAN DEN BROECK,

kind; Leen en David Ector met dochtertje Cleo,

Guido (1958) schoolhoofd,

gehuwd met (Gerda Vrancken) Anita DE COSTER.

kinderen;

Roel

Ben (†).

Intussen groeiden de kinderen op en huwden uit. Rita huwde met Jos Vleminckx en ging na haar studies bij Procter & Gamble werken. De twee oudste zonen volgden de voetsporen van vader en werden ook slager. De jongste, Guido, volgde normaalschool, werd eerst leraar aan de gemeentelijke jongensschool en nadien directeur van de basisschool "De Esdoorn".

De beenhouwerij Slachmuylders bleef maar nieuwe klanten winnen en werd de belangrijkste slagerswinkel van de gemeente. Het was werken van 's morgens tot 's avonds maar de verdiensten waren navenant. De beste runderen, meestal dikbillen, werden aangekocht en verwerkt. Varkens werden bij voorkeur gekocht bijhouders die nog de dieren natuurlijk opkweekten. Geperste kop of kipkap was een specialiteit. Voor de pensen en worsten van "*Lewieke den beenhouwer*" kwam men van heinde en verre. Naar schatting (volgens zijn dochter Rita) heeft hij 40.000 km. Pens en gedraaid. Daarmee zou men een pensketting rond de wereld kunnen maken. Bij het 60-jarig huwelijksjubileum schreef Rita een lofdicht over haar ouders. We citeren hieruit een strofe:

"De beenhouwersstiel kende Louis in de perfectie.
Hij en zijn vrouwtje werkten met veel affectie
en maakten de beste kipkap van het land.
Bij het uitbenen sneed hij nooit in zijn hand.
Varkens slachten deed hij met zwier,
en worsten werden gedraaid met plezier.
Voor het maken van de pensen,
kreeg hij hulp van vele mensen.
40.000 km. heeft hij er gemaakt.
Nooit is er iemand ziek geraakt".

In 1949 had de vzw Sint-Martinus van de parochie een nieuw Chirolokaal gebouwd. De kosten hiervoor waren hoog opgelopen. De pastoor had snel door dat uit kermisvieren, eten, drinken, muziek en dansen geld te halen was. Hij schrikte er niet voor terug meerdere jaren de pastorijtuin hiervoor open te stellen. Op deze zogeheten *Pallieterkermissen* ontbraken de pensen ook weer niet.

Acte de présence in 1950 van de slagerij Slachmuylders op de handelsbeurs van de parochie in het K.A. Centrum

In 1951 werd daarenboven nog een ander register open getrokken: de handelsfoor. Alle middenstanders waren moreel verplicht aanwezig te zijn op een eerste parochiale handelsfoor die doorging in de gloednieuwe lokalen van de Chiro. In de lokalen, zowel onder als boven, prees de bakker, de molenaar, de fietsenmaker, de verzekeringsagent, kruidenier of beenhouwer de handelswaar aan. Louis Slachmuylders was ook present. De hespen, de saucissen, de witte- en zwarte pensen vormden een decoratieve achtergrond maar de bezoekers konden ook wat kopen. Onder het motto: "*Eet meer lies !*", werd aangeraden minder boter of margarine maar *liezevet* of reuzel op de boterhammen te smeren.

Louis en Paula voor de winkel met Wiske De Win, echtgenote van Gust Parys, geburen van de Bankstraat nr.73.

Het beroep van slager heeft Louis zijn leven lang bezielde maar voor ontspanning was er ook plaats. Ontspannen kon echter ook weer niet op een gewone ordinaire manier. Alles was passie.

Als passioneel supporter van Malinois werd hij stichter van de '*Supportersclub K.V. Mechelen*' samen met dokter Karel Engelen, Wannes Philips, Jetteke Van Dam en haar man, Frans van Nelekes e.a. Aan kaartspelen deed hij ook tot op hoge leeftijd en ook weer even hartstochtelijk natuurlijk.

Louis en Paula aan het werk in het slagerswerkhuis achter hun winkel in de Bankstraat.

Op zoek naar uitbreiding

In die jaren, toen grootwarenhuizen nog in een beginfase zaten, genoot de plaatselijke slagerswinkel de voorkeur van de consument. Liefst van al moest de winkel kort in de buurt zijn of goed bereikbaar. In Hombeek waren er drie beenhouwerijen, eigenlijk vier. De twee oudsten lagen in het dorp: de beenhouwerij van Wannes Croon op de Mechelse weg en de beenhouwerij van *Zjangske* Goovaerts in de Frans Reyniersstraat. Dan was er deze in de Bankstraat en een vierde was opkomend, die van Mertens, alias “Jan Met”, op de Gijsbeekstraat. De slagers in het dorp lagen strategisch goed maar Goovaerts dacht aan sluiten wegens gebrek aan opvolging en de zaak van René Croon, zoon van Wannes, werd nog een tijd verder gezet door Somers-Van den Bergh. Toen ‘Jan Met’ tekenen gaf een nieuwe zaak te openen in het dorp, ging bij Louis Slachmuylders een belletje rinkelen. Een trouwe cliënte en helpster was ‘Wiske Sjoë’ (Louisa Reyniers-Spoelders, foto boven) van de toenmalige Leestsesteenweg, nu Hombekerkouter. Ze was weduwe en bereid een filiaal te openen in haar huis. Dat gebeurde en na wat ombouwen werd in het najaar 1960 de tweede winkel Slachmuylders in Hombeek opengesteld.

Fonny Slachmuylders vertelde hierover: *“Ik was maar 10 jaar toen vader zijn tweede zaak opende op de Hombekerkouter. Men moest iemand hebben om er de mensen te gerieven. Lidy Denteneer-Van Campenhout woonde nog bij haar ouders in het patronaat maar verhuisde midden 1960 naar het dorp. Zij stond eerst in de winkel. Lena Buelens – Baetens was de voornaamste hulp in de winkel van de Bankstraat. Vader kocht een paar huizen verder de winkel van Haemhouts. Lena ging daar wonen na haar huwelijk met Fons Buelens. Ze heeft ook de winkel op de Hombekerkouter bediend tot haar tweede kind geboren is en dan heeft ‘Wiske Sjoë’ de winkel verder gedaan. De klanten verkozen toch een beenhouwer achter de toog. Elke zaterdag was moeder daar en ’s zondags bediende vader. Intussen was ik tot 1969 in de beenhouwersschool in Brussel. Dan ben ik mee in de zaak gegaan. De winkel van de Hombekerkouter mocht ik persoonlijk bedienen en in 6 maanden was de omzet verdubbeld. Daar zat dus wel muziek in. Vader was daar niet ongevoelig voor en besloot een grond te kopen in de omgeving. Wat verder lag een braakliggend stuk land van Charel Janssens. Het werd een moeilijke onderhandeling maar vader besloot: “Het mag te duur lijken, maar binnen een paar jaar moogt ge zoveel geld hebben als je maar wil maar dan is er geen goede bouwgrond meer, dus ... kopen”. Zo gebeurde het. Enkele jaren later werden dan de bouwplannen gemaakt door architect Levrier. De breedte was te groot voor enkel een winkel en dus kwam er naast de winkel nog een woonhuis.*

1977 Opening slagerswinkel op de Hombekerkouter

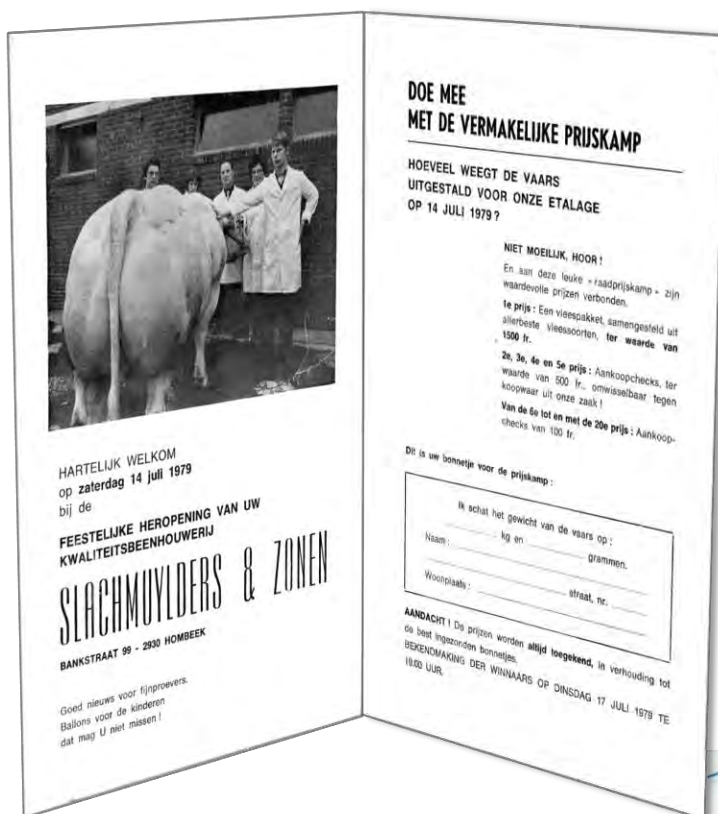
In september 1977 opende op de Hombekerkouter een nieuwe slagerswinkel, recht tegenover de Diepestraat. Zoon Fonny was wel uitbater maar in feite was het een filiaal van de Bankstraat. Alhoewel aan het nieuwe huis een werkhuis verbonden was, werden alle vleeswaren nog in de Bankstraat bereid. Toch was er een modernere aanpak en werden veel meer bereidingen verkocht en traiteurspreparaten. Dat sloeg in en schoorvoetend moesten Louis en Paula toegeven dat deze nieuwe aanpak sterk winstgevend was.

Dat bleek een doorslaggevende beweegreden te zijn om de slagerswinkel in de Bankstraat volledig te renoveren. Dat gebeurde in 1979. De hele gevelbreedte werd nu benut en een nieuwe binneninrichting met veel uitgebreider frigotogen boden de klanten een uitgebreider keuze aan producten. Er werden ook kippen aan het spit te koop aangeboden en verpakte voedingswaren en zelfs dranken hoorden er nu ook bij en een automaat.

De gemoderniseerde winkel werd op 14 juli 1979 open gesteld

De heropening werd met veel brio bekend gemaakt en wie juist kon raden hoeveel de dikbil woog (waarvan foto in de etalage werd getoond) kon prachtige prijzen winnen in aankoopbonnen voor vleeswaren ter waarde van 1.500 Fr., 500 Fr of 100 Fr.

Nieuwe generaties.

Intussen was de tweede zoon Jan ook al mee betrokken bij de zaak. De slagerij Slachmuylders was in Hombeek nu uitgegroeid en gevestigd in twee moderne winkels. Louis kon stilaan gaan denken aan uitbollen. Vijf jaar later werd de knoop doorgemaakt en in 1983 werden Fonny en Jan zelfstandige uitbaters, ieder van hun beenhouwerswinkel. Louis ging op zijn 61ste op pensioen. Jan, intussen gehuwd, woonde in het huis Bankstraat 107, eertijds winkel Haemhouts. Hij kwam nu in de beenhouwerij wonen en Louis en Paula wisselden met hem van woning. In 1989 werd een nieuwe woning opgetrokken in de middenveldweg. Louis en Paula verhuisden en de zoon Guido betrok hun woning in de Bankstraat (zie verder)

Nog meerdere jaren floreerde de zaak van Fonny. In 1987 werd een speciale verkoopactie gehouden voor 40 jaar beenhouwerij Slachmuylders in Hombeek. In 1998 werd het nog eens overgedaan maar met nog meer uitstraling bij een halve eeuw beenhouwerij. Er was telkens zoals in 1979 bij vader ook een wedstrijd aan verbonden met meerdere prijzen.

Louis met zijn zoon Fonny in de winkel van de Hombekerkouter..

In de Bankstraat was Jan Slachmuylders de nieuwe zaakvoerder. Hij heeft de beenhouwerij met succes verder gezet gedurende nog 28 jaar tot 8 juni 2010. Fonny was gestopt in 2000 en hielp nu zijn broer Jan. Toen deze ermee ophield, betekende dat het definitieve einde van de merkwaardige geschiedenis van 77 jaar beenhouwerij in de Bankstraat te Hombeek.

Jan Slachmuylders, de laatste zelfstandige Hombeekse slager aan de winkel in de Bankstraat.

De winkel werd verkocht aan Mario De Vos. Er is zekere tijd een pralinenwinkel geweest met degustatiesalon maar intussen gingen ook weer de deuren dicht voor deze zaak.

Drie huwelijksjubilea

Na 35 jaar *achter den toog* gestaan te hebben was het voor 'Lowieke den beenhouwer' en Paula genoeg geweest. Na een leven hard werken hielden ze het voor bekeken. Ze wilden de rest van hun leven zinvol genieten. Ze woonden van 1990 in hun nieuwe woning op de Middenveldweg. Ze kenden er gelukkige jaren en mochten in

1997 er hun gouden huwelijksjubileum vieren.

2007: Gouden huwelijk van Louis en Paula. Hier voor hun huis met de kinderen Fonny, Rita, Jan en Guido..

1953: Geburen van *Lewieke den beenhouwer* bij zijn luxewagen Plymouth Sedan.
Frans Vercammen, Lena Baetens, Francine Mroux, Paula Slachmuylders, *Louis Slachmuylders*, Meen Jacobs
"van den Bu", Fonny Slachmuylders, Marcel Miroux, Rita Slachmuylders, René Jacobs en José Steurs,

Tien jaar later werd het diamanten feest gevierd met gans de familie. Begin 2012 was het zowaar een briljantenjubileum. Zeven maanden later diende moeder Paula Teughels opgenomen te worden in een rust- en verplegingstehuis. Datzelfde jaar nog, op 21 oktober, overleed vader Louis Slachmuylders. Hij was juist 90 jaar.

Zijn zoon Guido schetste een beeld van zijn vader in de afscheidstoespraak.

We citeren hieruit:

... vader was een man van de daad en fier op wat hij kon en deed, een stielman ! Vader werd nooit soldaat maar bij het uitbreken van de oorlog in 1940 werd hij als 18-jarige weggevoerd naar Frankrijk. Veel later trok hij als gepensioneerde, samen met ons moe en hun onafscheidelijke vrienden, Marcel en Georgette, vaak op reis naar die plaatsen waar hij tijdens de oorlog had verbleven. Vader ging als leerjongen werken in de beenhouwerij van Jan Verbruggen, bekend als 'Jan van Muskes'. Dat beviel hem zeer. Nog te vermelden dat hij tussendoor nog 4 jaar bij de politie in Mechelen werkzaam was. Maar het bloed kruipt waar het niet gaan kan en hij kwam terug bij Jan Verbruggen terecht als beenhouwer. Op 28 januari 1947 trouwde hij met ons moe. Ze gingen inwonen in de beenhouwerij in de Bankstraat en na 14 dagen liet Jan de zaak al over aan va. De rollen waren nu omgekeerd: de beenhouwer en vrijgezel, Jan Verbruggen, werd van dan af gast bij va.

Va ging volledig op in de stiel die hij tot in de perfectie beheerste. De kipkap en de pensen waren dan ook in heel de regio befaamd als grote specialiteiten. Alsof hij het nog niet druk genoeg had, was hij niet te beroerd om op maandag, de sluitingsdag, bij de boeren uit de buurt nog varkens te gaan slachten. '*Lewieke, den beenhouwer*', zoals hij algemeen vernoemd werd, was in die tijd onafscheidelijk verbonden met een dikke sigaar, een '*corps diplomatique*', die steeds half opgebrand tussen zijn lippen bengelde. Met ons moe stond hij in de drukbezochte winkel waar het er vaak zeer gezellig aan toe ging en waar er heel wat afgelachen werd met de vele grollen en de grappen.

In 1982 hield hij het voor bekeken. Moe gewerkt werd het nu tijd voor een welverdiend pensioen. Onze va leerde een ander leven kennen en genoot met volle teugen van de tientallen reizen naar o.a. Rome, Duitsland, maar toch vooral naar Frankrijk zoals eerder gezegd. Naast reizen werd er ook graag uitgebreid getafeld. Telkens als er iets te vieren was, werden op een heus feest de benen onder tafel geschoven. Zijn grootste hobby mag zeker niet vergeten worden: meer dan 75 jaar was hij een trouwe fan van KV Mechelen en ik zal er niet ver naast zitten als hij de abonnee met de langste dienstjaren zou zijn. Zijn fanatisme was enorm en hij had er zelfs een vliegtuigreis naar het Italiaanse Atalanta Bergamo en Schotland voor over. Niet evident voor iemand die ooit zei dat hij nooit in een vliegtuig zou kruipen. Samen met enkele pioniers uit die tijd was hij ook de stichter van de supportersclub "*Hoger Streven*". Het moet hem dan ook enorm pijn hebben gedaan toen hij de laatste tijd niet meer naar het voetbal kon. Via de TV volgde hij nog alles op de voet.

Naast '*de Malinwa*' was er een tweede passie: va was ook een fervent kaarter. Uren heeft hij aan de kaartertafel doorgebracht om op zijn eigen, fanatieke manier de beste te willen zijn. Een karaktertrek die als een rode draad door zijn leven liep. Zowel bij '*de Schilder*' toendertijd, als bij '*Mandus*', als in de parochiezaal of in het chalet aan de Eglegemput was hij een te duchten kaarter. Zijn trofeeën zoals een gewonnen '*Solo Slim*' of een gelukte '*Miserie op Tafel*' liet hij dan ook graag inkaderen om ze fier in de living op te hangen. Ook hoorde ik ons moe vaak zuchten toen hij voor de zoveelste keer weer met een gewonnen kiek naar huis kwam. Er stond dan ook vaak kip op het menu...

Va en moe hebben 30 jaar kunnen genieten van een welverdiend pensioen en in totaal waren ze 65 jaar gelukkig getrouwd. We kunnen dan ook trots zeggen dat va een rijkgevuuld leven heeft gehad en ook enorm genoot van de kleinkinderen en de eerste achterkleinkinderen. Tijdens al die familiebijeenkomsten en feestjes hingen de kleinkinderen dan ook aan zijn lippen toen hij zijn arsenaal van mopjes en trucjes opentrok.

Toen we onze va de laatste tijd in zijn groene relax meer en meer door het raam zagen staren, staren naar een schraal maïsveld, staren naar niets... hadden we een stil vermoeden dat hij iets aan het voorbereiden was. Hij piekerde ... maar over wat? Daar hadden we het raden naar, va was immers nooit een grote prater, eerder een doener. Was hij zijn rijk gevuld leven aan het reconstrueren? Bedacht hij hoe hij zijn laatste levensjaren zou aanpakken? Waren zijn gedachten bij moeke in het rusthuis? Dacht hij eraan om bij moeke in het rusthuis in te trekken? Niemand zal het ooit weten. Hij hield liever die dingen voor zich. Hij wou anderen niet tot last zijn. Wat we met zekerheid weten, is dat onze va het heel moeilijk had met het feit dat hij niet meer kon zijn wie hij ooit was en niet meer kon doen wat hij vroeger kon. En dat zinde hem niet, dat maakte hem opstandig! Va was immers naast een wijs man vooral een man van de daad".

Mensen van de Bankstraat. Van L. naar R.: Frans Vercammen, *Meen Bu* (Jacobs), Paula Teughels, Francine Miroux, Julia Vercammen, Tist Jacobs en zijn vrouw. Tist, de zoon van Meen, woonde later in Kapelle-op-den-Bos en bereikte de gezegende leeftijd van 104 jaar.

1954 voor de beenhouwerswinkel bij een processie. Van L. naar R.: Simonne Steurs-Lauwers, Octavie Van Muylder, Lena Buelens-Baetens, Paula Slachmuylders-Teughels, Pelagie Van Muylder-Veekmans, alias '*Pelle Pé*', en de kinderen José Steurs, Fonny Slachmuylders en Rita Slachmuylders.

Achterliggende huizen op de Middenveldweg:

Van de Oude Bankstraat tot de hoeve Foets in de Bankstraat loopt een kerkweg die de Middenveldweg snijdt. Na de dood van Jan Jozef Stevens in 1865 is het oudertijik goed verdeeld onder zijn de kinderen. Van de achterliggende grond tegen de kerkweg werden nu twee bouwpercelen gemaakt. Jan Bt. en Appolonia Stevens hebben er kort daarop een woning op gebouwd.

De eerste gebouwen werden na 1865 in de kerkweg opgericht.

Het hoekhuis was van Appolonia Stevens die gehuwd was met Frans Janssens. Ze zijn gescheiden en de woning werd verkocht met nog een bouwgrond. Jef August Teughels (1846) en Pauline Peeters (1838-1904) woonden er. Hij was schoenmaker en ook herbergier. Hun zoon Jan Hendrik Peeters (1883) gehuwd met Philomeen Broothaers volgde vader op als schoenmaker. Hij hield er ook herberg. In 1930 woonde er Pieter Jan Van der Wilt (1863) x Louisa Van Herp, alias “*Dikke Wis*”. Hun dochter Fien huwde Louis Mertens (zie Bankstraat 87) en Margriet (1906) huwde Pieter Fr. Verbergt (1906) en hadden een zoon, Roger Verbergt (1933).

Wim De Rooster vertelde: “*Op de hoek van de Middenveldweg woonde de moeder van Fien Van Der Wilt (Fien van den Brure), zij had daar een klein snoepwinkelje en een klein cafeet en zij was beter gekend als ‘Dikke Wis’.*”

Op het tussenperceel werd een woning gebouwd. De oprichter is niet bekend maar uit de bevolkingsboeken is (onduidelijk) bewoning vermeld van:

(BV1891) Frans Spoelders (1844) en Nathalie Teughels (1859) met kinderen Karel (18779), Jan Bt. (1881) en Philomeen (1888). Ook nog Jozef L. Goovaerts (1864) Clementine Janssens 1867) met kinderen Antonia (1895), Pieter Prosper (1898) en Seraphine (1900).

(BV 1900) Edward Dubin (1868) dagloner en Clementien Lauwers (1874) met kinderen Isabelle (1902), Pieter Jan (1904), Rosina (1907), Victoria (1909).

In 1910 is Frans Van Muylder (K.o/d Bos 1884) in Hombeek komen wonen. Hij was in 1908 gehuwd met Octavie Ferenans (1885). Ze hadden twee zonen: Jan Emiel (1909) en Victor (1911). Na Frans en Octavie Van Muylder (1884) woonde er hun zoon Victor Van Muylder (1911) en Pelagie Veekmans (1913) met de kinderen Frans (1935) en Octavie (1937).

Wim De Rooster vertelde: “*Naast ‘Dikke Wis’ woonde Frans Van Muylder, beter bekend als ‘Frans van Pelter’ met zijn vrouw Octavie en met hun twee zonen Miel en Victor, alias ‘Fikke van Pelter’.* “*Eenmaal per jaar moesten mijn zus en ik bij Frans en Octavie van Pelter gaan slapen, dit was op de dag van de IJzerbedevaart in Diksmuide waarvan veel Hombeekse Vlamingen deelnamen, ook mijn ouders.*”.

De derde woning was in 1857 door Jan Bt. Stevens en Theresia Van de Hooft gebouwd op grond van zijn ouders. Hun dochter Clotilde (1858) huwde met Frans Labordery (1847). Ze Woonden er met hun kinderen Peter Marcel 1880), Catherina (1884), Clementine (1887), Sidonie (1890), Antonia (1892), Willem (1894), Jozef Louis (1897) en Corneel (1900). Hun dochter Antonia (Netteke) Labordery huwde met Edmond Lauwers. Ze was bekend als ‘*Netteke van ‘t Staal*’ en had drie kinderen: Frans (Çoike) (Uden, Ned.1916), Simone (1925) gehuwd met Louis Steurs en Marcel (1927), ongehuwd.

De huizen in de kerkweg na 1931opgericht.

De volgende huizen van deze weg zijn van latere datum. In 1931 verkregen Isidoor Reydams (1904) en Mathilde Andries een achterliggende bouwgrond en zetten er hun huis op. Daarnaast bouwde in 1939 Alfons Fierens en Maria Dubin.

In 1934 hebben de metser Frans Ceuppens (1907) en Melanie Bosmans hun woning daar gebouwd achter de tuin van De Rooster. Ze woonden er met hun kinderen Juliana (1937) en Jozef Pieter (1940).

Wim De Rooster vertelde: “*Ik mocht in 1934 als snaakje van vijf jaar mee helpen met Frans de metser en kan me nog zeer goed herinneren dat ik via een brede plank de bakstenen naar beneden mocht laten glijden in de uitgegraven kelderput.*”.

Deel 6.

De hofstede van REYNIER VERLINDEN.

kadasternummer B 256

Nu de onpare nummers 105, 107 en 109

Een oud familiepatrimonium: De Keyser ?

In het kaartboek van Jan Van Acolleyen van 1712 is dit goed aangeduid als de hofstede van Reynier Verlinden.

Een Reynier Verlinden (1651-1723) was destijds molenaar op de Leestsesteenweg en echtgenoot van Francisca De Keyser (1651-1704). Haar achterneef, Philip De Keyser, verkocht in 1706 aan Rombout Verlinden een hofstede in de Bankstraat. Hij wordt in het kaartboek vernoemd (zie deel 9) en dat goed werd later opgesplitst in de gekende hoeves “Peeters” en “Lienes”.

Hieruit kan verondersteld worden dat alle grond in de Bankstraat van de Middenveldweg tot de Oude Bankstraat ooit één groot familiepatrimonium De Keyser geweest is. (Zie schema bij deel 9)

De naam Verlinden treffen we aan op meerdere plaatsen in de Bankstraat. In ’t Ridderke van 2011 werden deze aan de overzijde al vermeld: de hoeve van “Rettes” en de familie Meuldermans⁴³, de hoeve van “den Dizzer van Craen”⁴⁴ en de hoeve van “Meekes”⁴⁵. Dat zegt wel iets over de Verlindens in Hombeek. Hun naam komt bij ons al heel vroeg en menigvuldig voor.

In een telling van alle weerbare mannen in Hombeek-Mechelen in het jaar 1480 zijn geen Verlindens, wel De Keyser, Saeffoet, Scheurweyck e.a. Deze heel vroege grondbezitters zijn wellicht grondontginners geweest. Kort daarop duikt de naam Verlinden op en hij is al gauw de meest voorkomende naam bij de dopelingen in onze parochieregisters van het Ancien Regime (1592 en 1797). Daar vinden we niet minder dan 248 geboortes op die naam. We kunnen drie grote takken onderscheiden:

1. De tak van de Zepstraat (Verlinden-Van Beveren),
2. De tak van de Molenaars (Verlinden-Coeckelberghs) en
3. De tak Verlinden-Saeffoet waartoe drie nu nog bekende Hombeekse twijgen behoren zoals “Scheipers”, “de smid van de Plein” en “de hovenier van Expoel”.

DE MEEST VOORKOMENDE DOOPSELS In het Ancien Regime.

248	VERLINDEN	tussen 1594 en 1795.
181	DE WIT	tussen 1600 en 1797.
148	VAN BEVEREN	tussen 1596 en 1790.
169	JACOBS	tussen 1639 en 1779.
139	DE KEYSER	tussen 1602 en 1792.
138	KEULEERS	tussen 1593 en 1796.
144	LAUWENS/LAUWERS	tussen 1595 en 1797.
115	VAN WIN (WINGHE)	tussen 1595 en 1797.
111	VERTOMMEN	tussen 1592 en 1791.
105	KNOPS, CNOPS	tussen 1592 en 1796.
104	DE WIN (WINGHE)	tussen 1617 en 1794.
104	MUYLDERMANS	tussen 1595 en 1797.

Alle Verlindens van dezelfde komaf

Het is wel grappig dat de familieleden Verlinden in vroeger tijden ook hun kop gebroken hebben over hun afstamming. Ze voelden wel aan dat ze allemaal aan mekaar verwant waren, zowel die van Mechelen als die van Hombeek, maar hoe de vork juist in de steel zat, was voor hen ook een raadsel. Ze beweerden wel van eenzelfde stam te zijn en ook een wapenschild te hebben. Alleen wisten ze niet hoe het er uit zag. Op verzoek van Paulus Frans Verlinden trokken ze naar een Mechelse notaris⁴⁶ en in 1710 werd volgende akte geregistreerd

Wij, Renier Frans Verlinden, tegenwoordigh woonende tot Hombeek en Sr. Adriaen Verlinden, inwoner binnen dese stad van Mechelen en Peeter Verlinden van Mechelen, allen aen malcanderen maeghschap, verclaren ter requeste van Heer Paulus Frans Verlinden, dat sij namentlijk den eersten sijne overledene vader met name Peter Verlinden, geboortig is geweest tot Mechelen en daernaer over de 50 jaeren tot Hombeek heeft gewoond, mitsgaders den tweeden attestant dat zijn vader geboortig is geweest tot Hombeek, ende den lesten attestant dat zijn vader Jan Verlinden geboortig is geweest binnen de stad van Mechelen, en verclaeren tot dier dat allen degene van desen naem woonachtig binnen Mechelen, van hun maeghschap zijn, sonder dat sij eenigh andere kennen in dese voorseyde stadt, mede dat sij van hun voorseyde ouders ende voorouders hebben hooren seggen dat sij mogen een wapen voeren, sonder te connen distingueren wat wapen.

was getekend:

Rene Frans, Peeter en Adriaen Verlinden,
en getuigen Joes Verschaeren en Peeter Schots.

Verlindens erven en kopen

Bij deze eigendom in 1712 van Reynier Verlinden is er enige aanwijsbare erfopvolging. Ogenschijnlijk behoorde de hoeve toe aan Verlindens van de tweede tak, die van de molenaars. Molenaar Reynier Verlinden had een zoon Antoon, die in het Dorp de bekende herberg "Het Moleken" uitbaatte, waar de schepenen zitting hielden. Deze had een zoon Frans die in Mechelen woonde. Frans zou de eigendom overgedragen hebben ⁴⁷ aan Cornelius Barius van Mechelen en zijn dochter Cornelia erfde het. Zij huwde met Peter Jozef Van de Cauter van Mechelen. Hij verkocht het huis ⁴⁸ in 1836 aan Jacob Verlinden en Anna Smets van Hombeek die hiervoor een hypotheeklening aangingen van 1.500 frank.

Het kadasterboek van 1820 ⁴⁹ vernoemt deze Peter Jozef Van De Cauter van Mechelen ook als eigenaar. Hij verhuurde toen het huis aan Verlindens (toeval?). Strodekker Jan Verlinden (1760) en Anna Maria Muyldermans (1744) woonden er. Hij was de zoon van Adriaan Verlinden (1731) en Cecilie Piccaerts (1713). Ze hadden zeven kinderen van wie drie overleefden: Maria Catherina (1781-1846), Maria Anna (1787) en Jacob (1789-1865).

Zoon Jacob Verlinden en zijn vrouw Marie-Anne Smets (1791-1865) bleven er wonen en kochten het huis in 1836. Ze hadden vijf kinderen: Jacob, Livinus, Rumoldus, Dorothea en Florentina. De twee oudste zonen huwden uit. Rumoldus werd in 1858 opgenomen in de instelling der paters Alexianen te Mechelen en stierf twee jaar later op 37-jarige leeftijd, Dorothea ging in 1858 naar Mechelen en de jongste dochter bleef in de Bankstraat. Beide ouders stierven begin juli 1865 in dezelfde week.

Florentien Verlinden (1832) erfde de hoeve in 1863. Ze was in juli 1862 getrouwd met Silvester Potums (1834-1867). Haar man overleed vijf jaar later in mei 1867 aan een longontsteking amper 33 jaar oud. Florentien trouwde in 1868 met Peter Jan Mertens (1837) van Tisselt. Hun zoontje uit het tweede huwelijk, Cyriel Mertens (1869-1873) stierf op 4 jaar aan de kroep.

Antoon Potums (1863), zoon uit haar eerste huwelijk, trouwde met Theresia Van Asch van de proosdijhoeve (later "den Bels").

Opgedeeld in drie woningen

Florentien Verlinden verliet deze hoeve in 1900 en kort daarop ook haar man Peter Jan Mertens. Ze woonden dan in Mechelen. Een deel der woning werd betrokken door Maria Louisa Verbruggen (1877) die in 1904 huwde met Willem Meuldermans van de hoeve ernaast. Hun vier kinderen zijn er geboren. Twee overleefden: Constant (1905) en Staaf Meuldermans (1906). Een ander deel werd een tijd bewoond door Jozef Frans De Croes (1869) en Anna Maria Van der Meulen (1874) en hun zoon Edward De Croes (1905). Ze verhuisden in 1908 naar een nieuwbouw (nu Bankstraat 97). Dan kwam er veldwachter Paesbrugghe wonen.

Tussen 1901 en 1909 werd deze eigendom in vier percelen verkaveld. Het hoekperceel werd gekocht door August Jacobs-Moeyens, alias "den Bu", die een nieuwe woning bouwde. De hoevegebouwen werden gekocht door karmaker Wannes Reydam-Van Beveren die er ook een woonhuis van maakte. De vierde kavel werd de woning van Desiré Paesbrugghe, de garde van Hombeek. Het vierde perceel was achterliggende tuin en dat behield de verkoper, Louis Potums-Van Asch, die hovenier was in Zemst.

De drie woonsten:

- (1) Het huis van "Meen van de Bu" (Bankstraat 103),
- (2) Het huis van "Zjang van den Beulle" (Bankstraat 105)
- (3) Het huis van "Virs van de Garde" (Bankstraat 107).

Bankstraat 103: Meen van "den Bu".

Op de hoek met de Middenveldweg bouwden Gust Jacobs (1964-1914) en Meen Moeyens (1969) alias "*van den Bu*" in 1909 een huis maar ze bewoonden het maar enkele jaren toen de oorlog uitbrak.

Gust en Meen hadden zeven kinderen: Jan Bt. (1890), Maria (1892), Clementine (1895), J. Francisca (1898), Mathilde (1901), Hélène (1905) en Herman (1907).

De twee oudsten waren in 1914 al getrouwd maar de vier dochters en het zoontje gingen met de ouders op de vlucht. In Beveren-Waas namen ze de trein waar ook veel Belgische en Engelse militairen opzaten. In Moerbeke-Waas beschoten de Duitsers de treinwagons. De machinist werd dodelijk getroffen en de trein viel stil. Opnieuw geweervuur en de 50-jarige vader Gust en de 16-jarige dochter Joanna Francisca die aan het raam zaten, stierven ter plaatse. Bij haar thuiskomst in Hombeek moest de weduwe vaststellen dat haar huis in de Bankstraat was afgebrand. Ze verhuisde met de kinderen naar de rijwoningen verderop (Bankstraat 77). Meen had daar nog een winkeltje. De kinderen huwden uit maar Armand, de jongste zoon die veldwachter was, bleef daar wonen. Zijn moederweduwe is teruggekeerd naar de heropgebouwde woning. In 1960 verhuisde ze naar O.L.V.-Waver.

Opeenvolgend woonden er Louis Smets (1939) en Hortense Couturiaux (1942) met hun zonen Patrick Smets (1962) en Pascal Smets (1964). Daarna Frans Robberechts (1944) en Maria Beullens (1944) en later Luc August Smedts (1961) en Margaretha Philomena De Bont (1964).

Bankstraat 105: huis van "*Zjang den Beulle*".

Karrenmaker Wannes Reydam kwam van bij zijn schoonouders in de Moststraat en kocht het grootste deel. Hij verbouwde de hoeve en maakte van de schuur een karrenmakerij. Hij heeft hier echter niet lang gewoond. Toen hij hoorde dat de veel grotere hoeve van Gillames (Bankstraat 83-89), te koop kwam, besloot hij in 1915 zijn bedrijf naar daar over te brengen. Hij verkocht deze hoeve aan Jan Bt. Buelens – Verspecht. Dit echtpaar, bijgenaamd "*van Eulemuskes*" bezat een hoeve op den Dries. Na het overlijden van Jan Bt. Buelens, ging het over op zijn dochter Julie

Sylvester Buelens ⁵⁰. Er werd nog achterliggende grond bijgekocht van de familie Meuldermans.

De volgende eigenaar was Jan Bt. (Zjang) Beullens (1890-1914). Hij was de oudste zoon van Heinke Beullens (1864) van Leest die na zijn huwelijk met Net Van Camp (1868) naar Hombeek gekomen was.

Zjang Beullens was in 1916 gehuwd met Nathalie Slachmuylders (1888) en zijn zuster Catherina Beullens (1891) was met haar broer Sander Slachmuylders (1885) getrouwd. Het was een dubbel huwelijk van broer en zus die naast elkaar in de Bankstraat woonden. Heinke Beullens en Net-teke Van Camp zijn van de Zepstraat naar de Bankstraat verhuisd en bij Sander komen wonen. Hij was bekend als "*den Beulle*" of ook "*Heinke van den Beulle*".

Nathalie en Sander waren kinderen van Désiré Slachmuylders en Amelie van Messem. Hij had de bijnaam van "*Paiken Dis*" (*Pa-Désiré*) en was olieslager op de hoeve tegenover de kerk.

De 11 kinderen van Désiré Slachmuylders - Van Messem (Paiken Dis)

- (1) Anna Maria Slachmuylders (1871-1872)
- (2) **Maria Louisa Slachmuylders** (1872-1955)
x (Homb. 1903) Jan Baptist Janssens (Stabroek 1853-1929)
- (3) **Maria Virgema Slachmuylders** (1873-1954)
x (Homb. 1898) Edward Philips (1877-1902)
- (4) **Louis Slachmuylders** (1877-1946)
x Virginia Put (1878-13.5.1950)
Hun 3 kinderen : Frans, Emmanuel en Denis
- (5) **Karel Slachmuylders** (1878-1963) (De Kees)
x (Homb. 1911) Stans Put (1881-1972)
Hun 3 kinderen : Frans, Marie-Elise, Albert
- (6) **Gusta Slachmuylders** (1880-1956), ongehuwd,
woonde in Mechelen bij haar tante Antonia Van Messem.
- (7) **Jan Slachmuylders** (1881-1935), bijgenaamd *Zjang van Pakkes*
x (Homb. 1914) Leonie JACOBS (1881 -1964)
Hun 4 kinderen : Gaston, Cesar, Ludovic en Marie-Louise
- (8) **Leontine Slachmuylders** (1883-1927)
x (Homb. 1921) Frans Doms (Humb. 1885-1966)
Leontien bleef in de ouderlijk hoeve (nu St. Martinusplein 4).
Hun kinderen: Desire (1921-1993) ongehuwd Jef (1923) ongehuwd
- (9) **Alexander Slachmuylders** (1885-1964) alias *Sander van Paikkes*,
x Maria Beullens (1891-1982)
Woonden in de Bankstraat naast zijn schoonvader Heinke Beullens.
Hun kinderen : Jeanne Emm., Hendrik, Louis, Maria Joanna en Karel
- (10) **Theodoor Slachmuylders** (1886-1972) alias *Dore van Paikkes*.
x (Hombeek in 1918) met Maria Sofia Michiels, Zemst (1891-1956).
Dore boerde op de hoeve van zijn schoonvader op den Dries.
Hun kinderen : Paulina, Frans, Louis, Maria.
Louis Slachmuylders werd beenhouwer in de Bankstraat.
- (11) **Nathalie Slachmuylders** (1888-1930)
x (Hombeek 1916) Jan Bt. Beullens (1890-1944), *Zjang van den Beulle*. Bankstraat, tegen zijn zuster. Ze hadden één zoon, Hendrik (1917) echtgenoot van Helena Andries (1913).

Zjang Beulens en Nathalie Slachmuylders hadden twee zonen: Hendrik (1817) en Louis (1929). Het tweede kindje stierf na twee maand en het jaar daarop, in augustus 1930, stierf de moeder. Melkboer *Zjang*. Beullens hertrouwde in 1933 met de weduwe Leonie Goovaerts-Andries (1891). Met haar eerste echtgenoot August Goovaerts, een politiemann, had ze twee zonen: Oscar Goovaerts (°Moerbeke 1922) en Germain Goovaerts (°Veurne 1926).

Zjang kocht in de Bankstraat nog de oude hoeve Stevens (zie Bankstraat 91). Hij maakte twee woonsten tegen de straat die verhuurd werden. Aan de achterliggende schuur bouwde hij een woonhuis voor zijn zoon Hendrik Beullens die in 1940 getrouwd was met Helena Andries (1913), zuster van zijn stiefmoeder. Hun drie dochters zijn: Nathalie Jeanine (1943), M. Eugenie (1944) en Yolande Beullens (1950). Nadat vader *Zjang* Beullens in 1944 overleden was, ging Hendrik terug naar het ouderlijke huis en ruilde zijn woning met zijn stiefmoeder Leonie. Ze hertrouwde nadien met Jaak Leemans.

De kinderen van Rik Beullens-Andries huwden uit en na 1970 ging deze woning over op Jozef Eugene Absillis (1939) en Lisette Bernadette Hoogsteyn (1945)

Bankstraat 107: winkel "*Virs van de Garde*"

Desiré Paesbrugge (1843) uit Zarren is meer dan dertig jaar onze "*garde*" geweest. Hij kwam uit West-Vlaanderen om onze zieke veldwachter, Jan Van Kesbeeck, te vervangen. Hij heeft zich 36 jaar schrap gezet om van Hombeek een veilige gemeente te maken.

Jeanne Voet, echtgenote van *garde* Desiré was in 1895 overleden en hij hertrouwde datzelfde jaar nog met de 17 jaar jongere Therese Van de Camp (1960) uit het Broekstraatje. Ze woonden in het Hombeeks gemeentehuis.

Toen de veldwachter in 1908 op pensioen ging, kocht hij dit stuk grond in de Bankstraat. Daarop bouwde hij een huis waar hij nog 12 jaar gewoond heeft tot zijn overlijden in 1922. Hij had meerdere kinderen uit het eerste huwelijk. Twee dochters zijn er uitgetrouwd: Virginie (1889) en Adèle (1892).

Virginie trouwde in Laken in 1919 met Jozef Heynen van Antwerpen (1900). Adèle trouwde in Anderlecht in 1914 met weduwnaar Henri Van den Bussche maar ging in 1928 met haar man en drie dochters naar Machelen. Haar zuster *Virs* kwam dan terug naar Hombeek met haar twee zonen: Gerard Heynen (°Brussel 1921) en Marcel (°Stolberg 1924). Haar stiefmoeder, M. Theresia Van de Camp, stierf in 1939.

Virs Paesbrugge, intussen weduwe, was in het ouderlijk huis een kruidenierswinkel begonnen die algemeen bekend was als "*het winkeltje van Virs van de garde*". Niemand wist nog het verband te leggen met haar vader, ooit *cham-petter van Hombeek*. *Virs* had in Brussel gewoond en kende haar wereld. Ze sloot haar winkel aan bij de keten van Frères Delhaize – Le Lion, die toen vele filialen stichtten. Het werd een vroege Delhaize winkel in deze regio. Dit winkeltje was het meest begeerd door de jeugd. Bij een filmvertoning of toneelavond in "*het patronaat*" liep het storm bij *Virs* voor een knabbel, chocolade of snoepgoed. Haar winkel kende geen zondagsrust. Dat was haar beste dag.

Uit "*op mijn schooltocht*" (Louis Buelens):

Jan Buellens, alias *Zjang van den Beulle*, en Nathalie Slachmuylders (1888), *Nathalie van Paikendis* genoemd, woonden met hun zoon Hendrik in het eerste huis voorbij de Middenveldweg.

Die was gekasseid tot aan het wegske van Foets van de Vette en verder als veldweg in de zink tot hij aan de Zemstse steenweg uitkwam.

Nathalie van Paikendis stierf kort na de geboorte van hun tweede zoontje en *Zjang van den Beulle* sukkelde als melkboer nog een paar jaren verder maar hertrouwde dan met Leonie Andries, *Nie van Petruskes* uit de Pikerie. Zij bracht haar twee zonen Oscar en Germain Goovaerts mee. Zij was weduwe van *Sooi van Blauwpootes* van de Kattestraat. *Zjang* zijn zoon, Rikske Buellens, trouwde met Leineke Andries, de jongste zus van zijn stiefmoeder. Zo werd hij de schoonbroer van zijn vader en zij stiefdochter van haar zuster.

Na het overlijden van *Zjang* hertrouwde Leonie met Jaak Leemans van Leest, en werd meteen stiefmoeder van Jo Leemans, zangeres. Na de dood van Leonie ging Jaak Leemans de derde keer te water met Francine Stevens.

Tegen *Zjang* zijn huis stond dit van Desiré Paesbrugge en Maria Van de Camp. De gepensioneerde veldwachter was een streng ogend man met imminente snor en bakkebaarden. Jaak Van den Bossche, zijn opvolger, kwam misschien dreigend over door zijn mispelarenstok maar was een goedlachse man. Den *ouwe garde* daarentegen met zijn zuur gezicht maakte ons bang alleen al door zijn uiterlijk.

Toen zijn dochter, *Virs van de garde*, weduwe was geworden, kwam ze met haar drie kinderen naar vaders huis terug en startte een winkel. Bij *Virs* was een vast adres voor de jeugd na een vergadering of een activiteit in het patronaat.

Op een oude foto, genomen van op de koer van “het patronaat”, is te merken dat de woningen van *Zjang van den Beulle* en van *Virs van de Garde* quasi identiek waren. Aan het winkeltje rechts zijn twee uithangborden van “DELHAIZE FRÈRES – LE LION” nog te herkennen. Thans de woningen van Smets, Absillis en Slachmuylders.

Maria Saerens (1929)
vertelde over haar jeugdijaren:

Virs van de garde had een kleine kruidenierswinkel maar beter bekend als snoepwinkel.

Dat trok goed want de Chiro zat er recht tegenover. Wat mij vooral is bijgebleven dat Virs voor de oorlog al appelsienen verkocht. Dat was een grote rariteit. Ons vader ging er kolen lossen en dan mocht ik iets kiezen. Ik koos een appelsien.

Dat is me zo bijgebleven die eerste appelsienen in mijn leven dat, als ik nu appelsienen zie, ik daar nog op peins. Het was een lang smal antiek winkeltje, met houten schabben en zo, en er stonden verschillende vaten. Daaruit werd gegriefd, alles in vrac hé, droge vruchten zoals erwten maar ook meerdere soorten suiker en dat allemaal. Daarna heeft Haemhouts de winkel verder gezet. Ze hadden verschillende kinderen.

In 1946 hield Virs het voor bekeken en liet haar zaak over. In april dat jaar hebben Louis Haemhouts (°Noordwijk 1916) en Julienne Driessens (° Vilvoorde 1919) zich achter de toonbank gezet. Ze woonden toen al een tijd in Hombeek maar kwamen van Olen waar hun eerste drie kinderen geboren werden. De volgende vijf zagen hier het levenslicht.

Het gezin Jozef Haemhouts – Driessens

Gustaaf Remi Jozef (Olen 1943),
Mariette Th. Fl. (Olen 1944),
Jan Jozef (Olen 1945, † H.1946),
Adèle (Hombeek 1946),
Florent J. André (Hombeek 1947),
Marcel. (1950),
Jan E. (1953),
Anne Marie (1957).

Na de familie Haemhouts sloot de winkel. Het huis werd verkocht aan beenhouwer Louis Slachmuylders en een tijd woonde er het gezin Alfons Buelens (1934) en Lena Baetens (1935) met de kinderen Jan (1960), Dirk (1961), Maria L. (1963) en Gerard (1965). Ze verhuisden in oktober 1963 naar de Hombeker-kouter.

Van 1964 woonde er Jan Baptist Janssens (1907) en Maria Rosalia Van Der Veken (1913).

Het huis werd gerenoveerd Louis Slachmuylders die er woonde na zijn pensioen.

Voordien had zijn zoon Jan er nog gewoond.

Guido Slachmuylders (1958) deed op zijn beurt ook nog grote verbouwingen en woont er nu.

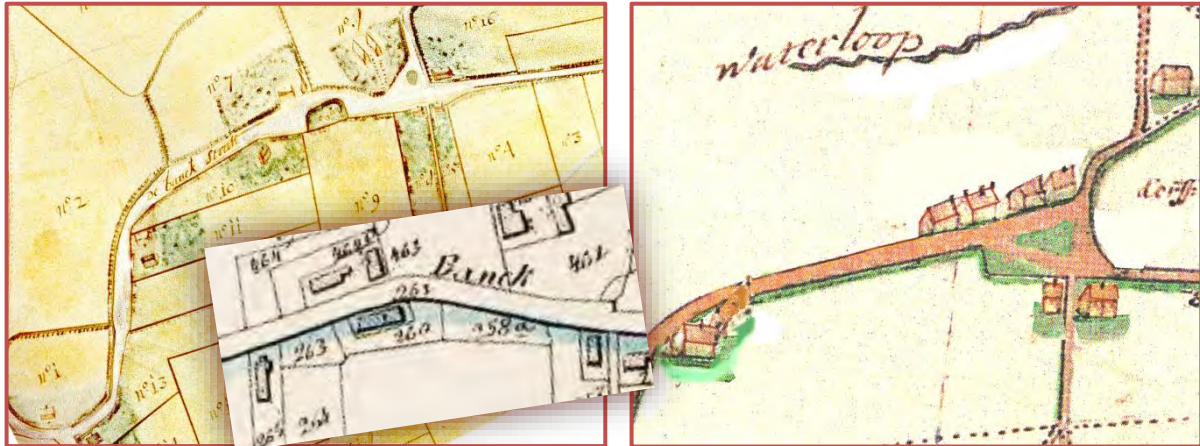
De hoeve Verlinden werd opgedeeld en verbouwd in drie woonsten. Ze geven nog de plaats aan van de vroegere woningen maar werden sterk gerenoveerd

Deel 7.

EEN INVANG OP DE WEG

kadastrumnummers B 258^a (=B 258 + B 259), B 260, en B 263

Links de kaart van Van Acoleyen (1712), rechts die van Grimbergen (1695) en als inzet kaart Popp (1848) met kadastrumnummers.

Was er aan het parochiecentrum ooit kans op een dorpscentrum ?

Een ontwikkelen van een woonkern, dorpscentrum of dorpsplein is een evolutief fenomeen. Het groeit of verdwijnt door de omstandigheden, meestal door ingrepen van hogerhand. Bij een vrij beloop had er ons dorp heel anders uitgezien. De oudste twee Zenneovergangen hadden centra tot ontwikkeling kunnen brengen zoals den Hultendries of de site rond Leliëndaal. Een derde rivierovergang is er gekomen om strategische redenen: het werd een brug. Daarbij en ook kort bij de kerk ontwikkelde zich een woonkern. De verlegging van de Zenne in 1895 creëerde een nieuw dorpsplein. In het brein van onze bestuurders ontsproot intussen een groots plan voor een meer orthodox dorpsplein nabij de kerk. In de *golden sixties* is men begonnen dit idee uit te voeren. Het gedroomde kerkplein is er nooit gekomen door geldgebrek.

Ook op deze plek in de Bankstraat is ooit een spontane ontwikkeling van een plaats of een plein geweest. Dit is in de vorige bijdrage over de Bankstraat al aangehaald ⁵¹ maar het is significant genoeg om er op terug te komen. De Bankstraat lag in het Ancien Regime in het zogenoemd Mechels gebied. Dit was zijn zelfstandigheid kwijt gespeeld in 1306 toen Gillis Berthout, heer van Hombeek, ook heer van Mechelen werd. De stratenstructuur was er. Ze waren omzoomd met bomen en op meerdere plaatsen zeer breed, meer dan 15 meter. De bomen werden gerooid en de wijldes werden grasruimtes. Er waren er meerdere: op den Hultendries, in de Bankstraat, in de Befferstraat (Heike) enzomeer. We kennen nu nog bij naam den

“Breden Dries”. De meeste van deze wijldes verdwenen. Er werd na een zekere tijd de toelating gegeven om op de straat te bouwen. De gunstelingen werden eigenaar van het huis maar niet van de grond. Dit “stallen” van een gebouw noemde men “opstal” en de grond waarop men bouwde een “invang”.

Op de schets van de abdij van Grimbergen (rechts) is het plein nogal ruim getekend op de kruising van de Bankstraat en de Middenveldweg. Ernaast is er nog driehoekig braakliggend grasplein. Op de kaart van Van Acoleyen (links) is er gebouwd op het grasplein. Het huis behoorde aan juffrouw Doublet, een begijntje. Landmeter Van Acoleyen noemt het “*een erfken in de Bankstraete*” en het grondstuk was niet groter dan 6 op 10 meter. Op de kaart van Popp (inset) zijn dat de kadastrumnummers B258^a, B260 en B263. Het huisje van het begijntje stond op B258 en was 69 m² groot. In de Franse Tijd werden deze percelen als herengoederen geconfisqueerd en overgemaakt aan het armenbeheer, later het Mechels Bureel van Weldadigheid. De familie Meuldermans kocht eerst perceel B260 en bouwde er een groot landbouwbedrijf op en later perceel B258^a. Zo vormde deze hoeve vele jaren een notoire bocht in de Bankstraat. In de jaren ‘60 werd besloten de straat terug recht te trekken en de hoeve werd onteigend. Het heuse plein dat daar ooit is geweest kwam niet terug. Het werd geen centrum maar deze anticlimax ten spijt, is daar vlakbij toch nog het “Parochiecentrum” gekomen.

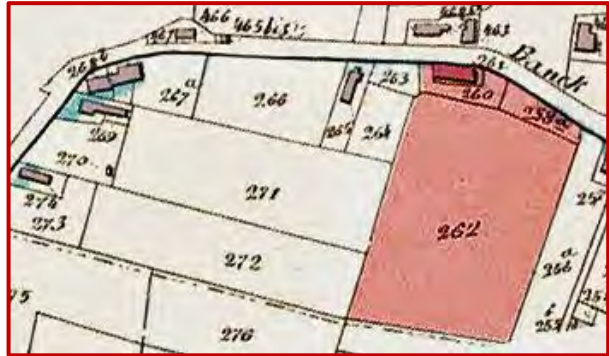
Deel 8.

GOED VAN H.GEEST VAN ST.-PIETERS te MECHELEN

kadasternummers B 262

Onpare nummers 111 tot 119

In het kaartboek van Van Acoleyen (1712) behoort het perceel ⁵² aan de H. Geest van St.-Pieters te Mechelen. Het is achterliggende grond en tegen de straat liggen de drie hiervoor besproken percelen die eertijds een plein zijn geweest. De kloostergoederen zijn eind 1700 door de Fransen aangeslagen. In het kadasterboek van Hombeek (1840) is dit perceel onder kadasternummer B262 genoteerd en eigendom van het “Bureel van Weldadigheid van Mechelen”. Dit Bureel bezat ook de drie kleinere percelen tegen de straat.

Opkomst van de Meuldermans

Jan Meuldermans (1752-1831) was opgegroeid in de hoeve aan de overkant, later bekend als “de hoeve van Rettes” ⁵³. Hij huwde in 1784 met Peternel Verlinden (1759-1838). Zijn jongere broer Rombout Meuldermans (1757) huwde in 1791 met Anna Van Riet. Hij bleef op de “Hoeve van Rettes”. Jan en Peternel namen hun intrek in een woning aan de overzijde en verder in de Bankstraat. Aldus wordt hij in 1796 ⁵⁴ vermeld wonend met de vrouw en 4 minderjarige kinderen tussen de hoeve Peters en Tersago. Zijn beroep was “handwerker”. Hij woonde in een huis van Verlindens maar een familiale relatie is niet direct aanwijsbaar. (zie deel 9).

Jan en Peternel kochten in 1811 een huis van hun tante weduwe Elisabeth Verlinden-Piccaerts. Alles wijst er op dat dit het huisje was op de straat gebouwd en bewoond door het begijntje Doublet (zie deel 7). Jan stierf in 1831. In 1829 had zijn vrouw bij testament haar zoon Willem tot erfgenaam van de woning aangeduid ⁵⁵.

Hun zoon Willem Meuldermans (1797-1875) huwde in 1830 met Maria Theresia Andries (1805-1889). Hij huurde eerst het grote stuk achterliggend land van ongeveer 1 ha. achter hun woning en nog voor 1840 werd het zijn eigendom. Willem of zijn vrouw moeten zeer bemiddeld geweest zijn want in 1858 kon hij ook nog het perceel (B260) aan de straat kopen en zette daar tussen 1868 en 1870 de ruime boerderij op. Nadien heeft hij ook het ander perceel aan de straat (B258^a) kunnen kopen. Dit koopverloop in drie stadia wekt een vermoeden dat Willem het kleine ouderlijk huisje (perceel B258^a) heeft bewoond tot zijn nieuwe boerderij er stond.

Het gezin van Willem Meuldermans en Maria Theresia- Andries

Jan Bt. (1831-1904),
Josepha Elisabeth (1833-1917),
 Maria Rosina (1835-1850),
Jaak (1838-1909),
Karel (1841-1918),
Louis (1844-1904),
 Amelie (1847-1848)
 Hendrik (1849-1855).

Vijf van hen groeiden op en slechts twee zonen waagden het in de huwelijksboot te stappen: Jaak huwde in Heffen in 1864 met Constance Van der Poel en Karel huwde in Weerde in 1895 met Philomeen De Raes.

Jaak Meuldermans ging in 1864, na zijn huwelijk met Constance Van der Poel, naar Heffen waar hun drie zonen geboren zijn: Willem (1865-1914), Gustaaf (1866-1897) en Jules (1868-1957). De drie broers van Jaak en zijn zuster bleven op de hoeve. Toen vader Willem in 1870 de nieuwe hoeve bouwde waren het al volwassen werk-

krachten tussen 39 en 26 jaar. Vijf jaar later stierf vader Willem. Moeder Theresia Andries overleefde hem 14 jaar en overleed in 1889 op 84-jarige leeftijd. Karel was al 55 jaar toen hij met de meid Philomeen De Raes een kind kreeg. Hun zoontje, Henri Meuldermans, deed een longontsteking op en stierf op drie jaar.

Jaak Meuldermans en Constance Van der Poel

De vier kinderen Meuldermans bouwden in de Diepestraat dan een riant herenhuis waar ze hun oude dag zouden slijten. Kort na 1901 zijn ze naar daar verhuisd. Daar zijn ze overleden: de broers Jan en Louis in 1904, de zuster Josefa Elisabeth in 1917 en Karel in 1918. In de Diepestraat woonde nadien hun neef, dokter Jules Meuldermans, zoon van Jaak.

Jaak (1838) was in 1901 met zijn vrouw Constance Van der Poel terug gekeerd van Heffen. Hij zette de boerderij in de Bankstraat verder met zijn zonen Willem (1865) en Jules (1868).

Willem huwde in 1904 met Louisa Verbruggen. Ze hadden 4 kinderen: Frans (1905), Staaf (1906), Constantia (1908) en Juliana (1809). Het is niet zo klaar maar de Bevolkingsboeken van 1900 laten uitschijnen dat dit gezin eerst in het huis ernaast heeft gewoond (zie deel 6). In 1910 woont Willem met zijn gezin op de boerderij van Meuldermans.

Dan breken er donkere jaren aan voor de Meuldermansen. In 1908 overlijdt moeder Constance Van der Poel en in 1909 vader Jaak Meuldermans en het eenjarig dochtertje Constantia.

In maart 1911 stierf het jongste dochtertje Juliana en in april van datzelfde jaar de 33-jarige vrouw van Willem, Louisa Verbruggen. Vermoedelijk was Willem toen ook al niet meer bij kracht om de boerderij verder te zeten. Hij stierf in april 1914. Zijn twee verweesde zonen Frans en Staaf werden bij hun grootoom Karel en oom dokter Jules Meuldermans in de Diepestraat opgenomen en grootgebracht.

Willem Meuldermans en Louisa Verbruggen

Over naar Slachmuylders

Reeds in 1912 zijn Jan Slachmuylders (1881) en Sofie Jacobs (1881) op deze hoeve komen wonen. Zij was de dochter van de uitbater van de bekende herberg "*Belle-Vue*", vooraan in de Bankstraat. Ze hebben de hoeve gekocht zonder grond en drie zonen Slachmuylders zijn er geboren: Desire (1915), Cesar (1917) en Louis (1919). Ze zijn in 1919 terug naar de *Belle-Vue* verhuisd, het ouderlijk huis van Sofie Jacobs.

Jan Slachmuylders verkocht de hoeve dan aan zijn jongere broer Alexander Slachmuylders, (1885) alias "**Sander van Paikes**". Hij was toen pas getrouwd met Maria C. Beullens (1891). De achterliggende gronden waren in handen gebleven van de familie Meuldermans. Staaf Meuldermans (1906-1985), alias "*Staaf van Muskes*" gehuwd in 1937 met Emerrentia Van der Hasselt (1909-1976) bouwde zijn huis op deze grond in de kerkweg uitgevend op de Middenveldweg.µ

De familie Sander Slachmuylders – Maria Beullens heeft bijna 40 jaar op de hoeve gewoond. Het was een tweewoonst. Heinke Beullens, alias "*den Beulle*" en Netteke Van Camp, de ouders van Maria Beullens betrokken de particuliere woning naast de boerderij.

Vermelden we nog *Zjang* Beullens, dat een zoon van "*den Beulle*", met een zuster van "*Sander van Paikes*" getrouwd was en in de hoeve ervoor woonden.

Den Beulle, bijna legendarische figuur

Heinke Beullens was een graag geziene figuur in ons dorp. Hij engageerde zich zowel politiek als sociaal. De *fanfare* Sint-Martinus lag hem nauw aan het hart. Hij werd bestuurslid en stond vele jaren voorzitter dokter Karel Engelen bij als ondervoorzitter. In maart 1946 gaf hij die functie over aan Miel Keuleers.

Hij vond 82 jaar wat te oud maar werd ere-ondervoorzitter. Zijn schoonzoon *Sander van Paikkes* was ook lid en meerdere van diens kinderen waren muzikant.

Heinke Beulle was na zijn huwelijk van Leest naar Hombeek gekomen en woonde met zijn vrouw, Colette Van Camp eerst bij haar ouders. Toen hij in 1920 bij zijn oudste dochter in de Bankstraat ging wonen is de hoeve in de Zepstraat overgenomen door zijn dochter Philomeen, gehuwd met Frans De Nijs, alias "*Sus van Zjo*". Heinke leefde nog 33 jaar op de hoeve als een zeer opgewekt en gelukkig man.

In 1939 vierde het koppel hun gouden jubileum. De stoet en feestelijkheden die dan op touw werden gezet, waren in Hombeek lang niet meer gezien. Na de oorlog kwam er een "*remake*" bij hun diamanten jubileum. Sindsdien is minder en minder publiek gedoe geweest bij gouden of diamanten jubilea. In december 1953 stierf Hendrik Beullens op de gezegende leeftijd van bijna 90 jaar.

Drie beelden uit de vieringen van 50 en 60 jaar huwelijk. Op het paard zit *Mus Peeters*, de rechter buurman van *Heinken Beulle*.

Henri Beullens (°Leest 1864, † 1953)

huwde (1889) *Julia M. Coleta Van Camp* (1868)

Kinderen:

Jan Bt "*Zjang*" Beullens (5.2.1890)

huwde (1916) *Nathalie Slachmuylders*,

xx *Leonie Andries*

Bankstraat

Zoon *Henri Beullens* x *Helena Andries*

Maria Beullens (°8.4.1891)

huwde (1918) *Alexander Slachmuylders*

Dorp / Bankstraat

Joanna Slachmuylders x *Achiel Robberechts*

Hendrik Slachmuylders x *Jos De Neys*

Louis Slachmuylders x *Leonie Scheers*

Karel Slachmuylders x *Germaine De Bruyne*

Frans Beullens (°16.2.1894)

huwde (1921) *Maria De Greef*

Jozef Beullens x *Maria Van Humbeek*

Maria Beullens x *Albert Slachmuylders*

Edward Beullens x *Angela Van der Elst*

M; Philomeen Beullens (°6.10.1894)

huwde (1922) *Frans De Nijs* (*Sus van Jo*)

zoon *Jan Bt De Nijs* (°31.12.1920, erkend)

Leestse steenweg / Zepstraat

Jan De Nijs x *Leontina Lauwers*

Hendrik De Nijs x *Julienne Bertens*

Jeanette De Nijs x *Amedé Van den Heuvel*

Louis De Nijs x *Angela Dubin*

François De Nijs x *Gaby Truyens*

Fr. Alfons Beullens (°29.6.1898)

huwde (1923) *Melanie De Greef*

Clementien Beullens (°30.8.1901)

huwde (1927) *Edward De Ron van Zemst*

Hendrik De Ron x *Suzan Van der Cruyssen*

Marcel De Ron x *Jeanine Fierens*

Amelie Beullens (°27.2.1904)

huwde (1925) *Leonard Selleslagh van Oxdonk*

Henri Selleslagh x *Celine Selleslagh*

Georgette Selleslagh x *Pierre Robberechts*

Frans Selleslagh x *Yvonne Pitaeten*

Arthur Beullens (°24.5.1907)

huwde (1920) *Alice Van den Brande*

kind *Rik Beullens* (°1931) x *Louisa De Coster*

Jeanette Beullens (°18.2.1911)

huwde (1931) *Daniel Put*

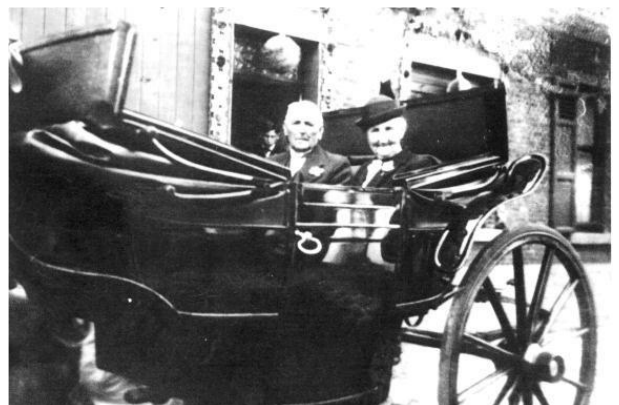
Statiestraat / Zemst

Louis Put x *Margriet Geens*

Henri Put x *Térère Tesseur*

Virginie Philomeen Beullens (°31.5.1914)

3 kinderen jong gestorven

Het jubilerende koppel *Heinke van den Beulle* en *Netteke Van Camp* met links en rechts zijn dochter en zoon die ook in de Bankstraat woonden. Links *Maria Beullens* en haar man *Sander van Paikes* en rechts *Zjang Beullens* met zijn tweede vrouw *Leonie Andries*.

Een verhaal dat 36 jaar duurde

Sander van Paikes heeft met zijn vrouw en kinderen nog tot eind der vijftiger jaren deze boerderij kunnen uitbaten, 36 jaar in totaal. Zijn kinderen huwden uit en verlieten de hoeve: Jeanne huwde Achiel Robbrechts en ging naar Zemst, Hendrik huwde in 1948 met Joske De Neys en Louis in 1954 met Leonie Scheers. Enkel de jongste, Karel Slachmuylders bleef na zijn huwelijk in 1956 met Germaine De Bruyne op de ouderlijke hoeve.

De drie zonen *Rik*, *Karel* en *Louis Slachmuylders* met hun echtgenotes en hu zuster *Jeanne*

Vader en moeder *Sander Slachmuylders-Beullens* bij een huwelijksjubileum.

Dan gebeurde het onvermijdelijke. In het kader van sanering van woonsten en de heraanleg van de Bankstraat stond deze oude hoeve op de lijst. In december 1957 verhuisden de ouders met de jongste zoon naar de Larestaat in Zemst.

Sander met paard en eg aan het spoor waar later de woningen werden gebouwd. Men bemerkt het slachthuis en het huis van dokter Engelen.

Terug naar het begin.

De hoeve Meuldermans was begonnen met een huisje dat op de straat stond. Het breidde uit tot grote hoeve met eromheen de bochtende straat. Nu werd de bocht er weer uitgehaald en de straat in de oude lijn hersteld. Een plein kwam er niet meer maar het K.A.-centrum kon later uitbreiden door meer voorliggende ruimte.

De gronden van Meuldermans kwamen nu ei zo na tot tegen de Bankstraat. Mits enige regelingen en ruil van grond met de gemeente werden het nieuwe bouwpercelen.

Daarop verschenen volgende nieuwe woningen:

Bankstraat 111

Polspoel Juliaan Alfons (1941) en Meuldermans Maria Johanna (1943)

Bankstraat 113

Van Cauter André Victor (1942) en Meuldermans Julia Maria (1942)

Bankstraat 115

Van Beneden Jan (1933) en Plaskie Annie (1939)

Bankstraat 117

Vanmeerbeeck Hendrik (1941) en Daelemans Frieda (1941)
Vanmeerbeeck Marc (1963) en Couvent Margaretha Jullia (1968)

Bankstraat 119

Leemans Robert (1922) – getrouwd met Leemans Leonia Virginia (1923)
Leemans Mathilda Leonarda (1949)

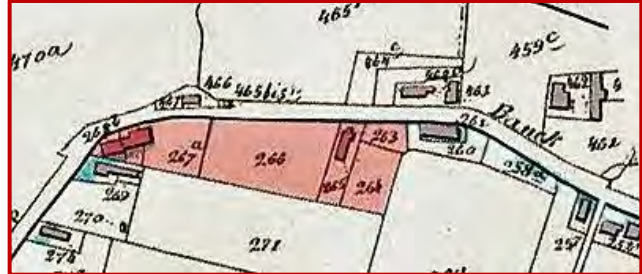
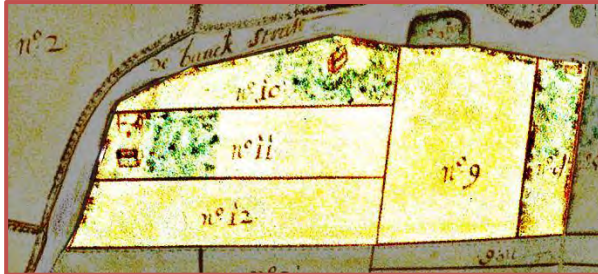

Kleine Alex, zoon van Rik Slachmuylders op de hoeve.

Deel 9.**De hofstede van ROMBOUT VERLINDEN**

kadasternummers B 264, B 265, B 266, B 267 en B 268
Onpare nummers 121 tot 145

Links de kaart van 1712 (Van Acoleyen) waar één groot patrimonium zeer goed te herkennen is. Het werd later opgedeeld. Rechts, op de kaart van Popp (1840), is nr 10 van vorige kaart opgedeeld in twee woonsten van erfgenamen Verlinden: enerzijds nummer B265 de familie Peeters-Verlinden en anderzijds nummer B268^b de familie Verlinden-Ceulemans.

Van de De Keyzers op de Verlindens

De kaart van 1712 maakt duidelijk dat de percelen met de nummers 8, 9, 10, 11 en 12 ooit één groot blok hebben gevormd. We vroegen ons al eerder af (zie deel 6) of het hier om een groot familiepatrimonium kon gaan. We weten dat het nummer 8 in 1712 van Reynier Verlinden was. Het kwam uit de erfenis van zijn vrouw, Francisca De Keyser. Haar achterneef, Philip De Keyser, verkocht anderzijds in 1706 het perceel nr. 10. Aan Rombout Verlinden. Philip en Francesca zijn beiden kleinkinderen van Egidius De Keyser, pachter op de hoeve van Leliëndaal. Misschien waren diens ouders of grootouders de eigenaars van dit groot patrimonium? Doorgezet archiefonderzoek zal dit geheim misschien ooit prijs geven.

Verlindens werden na De Keyser in vele gevallen de opvolgers als huurders of eigenaars. Daardoor werd de situatie erg confuus. We lassen ter verduidelijking op volgend blad een schema in met een beeld van het blijkbaar eigendomsverloop.

Ook hier weer Verlindens

In 1712 is **Rombout Verlinden** eigenaar van deze grond met de "hofstede". Inderdaad, in een notarisakte van 1706 ⁵⁶ lezen we dat hij deze hoeve heeft gekocht voor 510 gulden van Philip De Keyser (1647-1725), pachter op Ter Most. Het goed was verhuurd aan Philip Van Loock en omdat Rombout toen net gehuwd was (1706) met Maria Teughels (1678-1764) nemen we aan dat hij kort daarna op de hoeve is gaan wonen. Het goed grensde aan Jacques Jacobs en aan een eigendom van Sint-Pieters, Mechelen. Het was belast met 2 potten Rijnwijn aan de Kerk van Hombeek.

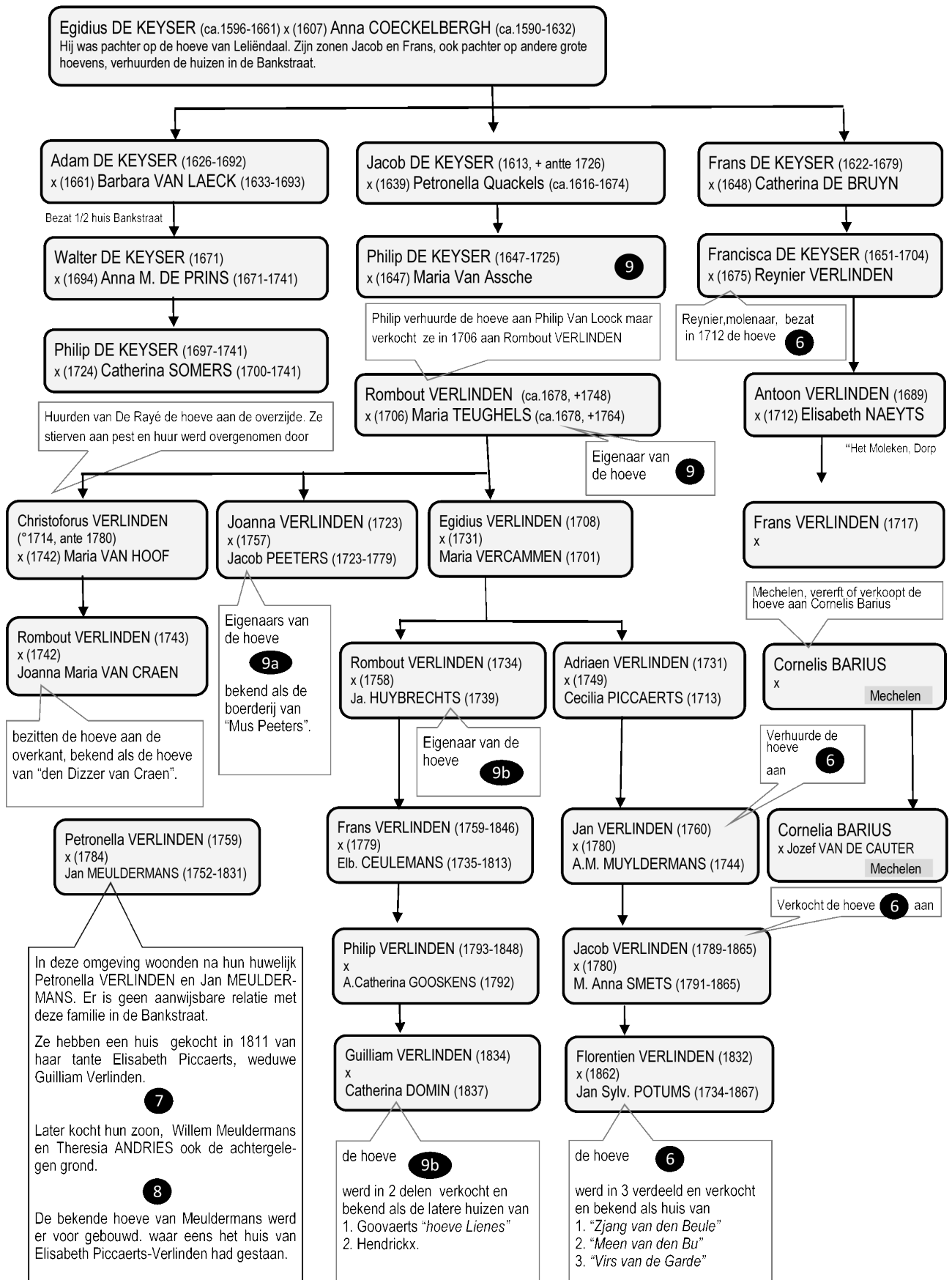
Het was een zeer uitgestrekt grondstuk dat tot tegen de huidige Oude Bankstraat liep. Na Rombout woonden er twee van zijn kinderen: de jongste, Joanna Verlinden (1727) en de oudste, Egidius Verlinden (1708) die blijkbaar een tweede hoeve bouwde. Beide hoeves staan vermeld in het kadasterboek van 1840: de hoeve Peeters met kadasternr. B265 en de hoeve Verlinden met kadasternr. B268^b. (zie kaart boven)

Rombout VERLINDEN (1678-1748)
en Maria TEUGHEL (1678-1764)

Kinderen

- (1) **Egidius** (1708)
x (1731) **Maria Vercammen** (1701)
erfden deel van grond in de Bankstraat.
- (2) **Elisabeth** (1712)
- (3) **Christophorus** (1714)
x (1742) **Maria Van Hoof** (°1708)
verliet het ouderlijk huis en woonde aan de overzijde in de Bankstraat op de hoeve later bekend als "van den Dizzer Van Craen", nu Longaevitas. (zie 't Ridderke 2011, blz.82).
Hij is stamvader van de drie twijgen Verlinden:
  1. van de smid op de Plein,
  2. van "Narre van Scheipers",
  3. van de hovenier op Expoel.
- (4) **Judocus** (1717)
- (5) **Maria** (1719)
- (6) **Joanna** (1822, † als kind)
- (7) **Joanna** (1727)
x **Jacob Peeters** (1723-1779)
erfden de hoeve in de Bankstraat

Was er ooit een groot patrimonium De Keyser dat op de Verlindens is overgegaan ?

Verklaring bij het schema “De Keyser / Verlinde, hiernaast.

Een eerste opsplitsing in twee hoeves

Er zijn op de kadasterkaart (1840) wel twee hoeves maar wie bouwde ze en wanneer? Zonder hulp van een of andere notarisakte wordt het moeilijk de lijn van de eigenaars der huizen en hun bewoners terug te vinden.

Na de kaart van 1717 hebben we een volkstelling van 1796 als eerstvolgend officieel document met bewoners. We hebben dus een hiaat van bijna 100 jaar. Dan is er weer een kloof van 40 jaar tot de bevolkingsboeken in 1840. Deze geven de opeenvolgende bewoners van huizen precies weer tot heden.

In de telling van 1796 registreerde men daar in de Bankstraat dan 3 woonsten:

- (1) nr. 112: **Frans Peeters**, (35 jaar) met zijn vrouw en 3 kinderen. Ook zijn broer Jacob (29 jaar) woonde bij hem en Theresia Schram was er de jonge meid van amper 15 jaar.
- (2) nr. 113: **Jan Meuldermans** (43 jaar) en zijn vrouw Peeternel Verlinden met 4 kinderen.
We hebben geen afdoende verklaring of familieband gevonden waarom Jan Meuldermans daar is komen wonen na zijn huwelijk met Petronella Verlinden.
- (3) nr. 114: **Francis Verlinden**, 42 jaar met zijn vrouw Elisabeth Ceulemans en 4 kinderen

Kavel 1 : De hoeve van “Mus Peeters”.

Vader Rombout Verlinden overleed in 1748. Zoon Christophorus had in 1742 de woning al verlaten na zijn huwelijk met Maria Van Hoof en woonden aan de overkant in de hoeve die ze van procureur Rayé huurden. Hun zoon Rombout (1743) was gehuwd met J.M. Van Craen (1740). Haar achterneef Desiré Van Craen kocht de hoeve die sindsdien bekend bleef als hoeve “van den Dizzer Van Craen”⁵⁷.

Egidius, de oudste zoon van Rombout Verlinden, was in 1731 gehuwd met Maria Vercammen en dit koppel ging nu ook op eigen benen staan. Vermoedelijk hebben ze wat verder op ouderlijke grond hun huis gezet

Rombout VERLINDEN (1678-1748) en Maria TEUGHEL (1678-1764)

verdeelden grond en gebouw(en) onder twee kinderen:

- (1) **Egidius Verlinden** (1708)
gehuwd met **Maria Vercammen** (1701)
- (2) **Joanna** (1727)
gehuwd met **Jacob Peeters** (1723-1779)

(1) Egidius Verlinden en Maria Vercammen

verdeelden hun paart onder hun twee kinderen

- (1) **Adriaen Verlinden** (1708)
gehuwd met **Cecile Piccaerts**
- (2) **Rombout Verlinden** (1734)
gehuwd met Joanna Huybrechts
Hun zoon **Frans Verlinden (1759-1846)**
huwde (1) El.Ceulemans, en (2) Cath. Neeffs

In 1796 huis nr. 114
nadien bekend als de hoeve ‘van Lienes’.

- (2) **Jacob Peeters** (1723-1779) en **Joanna Verlinden** (1727)
vererven hun paart aan
Frans Peeters (1761) gehuwd met J.M. Keuleers (1763)

In 1796 huis nr. 112
nadien bekend als de hoeve van ‘Mus Peeters’.

(zie verder “hoeve van Lienes”).

De andere kinderen boerden verder thuis. De jongste dochter, Joanna (Jenno) Verlinden (1727) zette na haar huwelijk met **Jacob Peeters** (1723) de hoeve verder.

Jacob Peeters (1723-1779)

x (1757) Joanna Verlinden (1727)

Kinderen:

Petronella (1759)
Jan Frans 1761 x **Joanna Maria Keuleers**
Anna M. (1763)
Jacob (1766)

In 1779 stierf Jacob en de 18-jarige zoon **Frans Peeters** (1761) nam zijn plaats in. Hij trouwde in 1788 met Joanna Maria Keuleers (1763). Ze kregen 9 kinderen van wie 6 opgroeiden.

Jan Frans Peeters (1761-1809)

x (1788) Joanna Maria Keuleers (1763)

Kinderen:

Andreas (1789)

Jacob (1791)

Anna Maria (1793)

Antoon (1795) x (1816) **Petronella Stevens** (1792)

xx (1828) **Elisabeth De Nijs** (°1794)

Jan (1796) x (1823) **Anna M. V. Relleghem**

Jan Bt. (1797)

Jacob (1800) x (1828) **M. Th. Lauwers** (1799)

J. Cath. (1802) x (1828) **Peter J. Verlinden** (1801)

M. Theresia (1805) x (1837) **Frans Andries** (1800).

Als in 1809 de 42-jarige vader Frans stierf, waren de kinderen tussen 16 en 4 jaar oud. De weduwe zette het bedrijf verder met hulp van knechten. In 1818 huwde zoon Antoon Peeters met Petronella Stevens en ze verhuisden naar de Kattestraat. Hun zoon baatte in het dorp de herberg "*Het Zonneten*" uit, ook de café "*van Toinke Peeters*" genoemd.

De tweede zoon, Jan Peeters, huwde in 1823 met Anna Van Relegghem en verhuisde naar Muizen. Dochter Catherina huwde in 1828 met achterneef Peter Verlinden, zoon van Jan Michel en Anna C Keuleers wiens ouders aan de overzijde woonden (hoeve "*Dizzer van Craen*") en gingen op het "huis ten Halve" wonen. De jongste Theresia huwde in 1837 Frans Andries en ze woonden op den Dries.

De jongste zoon, Jacob Peeters (1800), huwde in 1828 met Theresia Lauwers (1799) en boerde verder in de Bankstraat. Vermoedelijk heeft hij de nieuwe boerderij gezet. Dit hoevetje is lang in Hombeek het symbool geweest van de oude bouwstijl met gebinten en lemen muren en een strooien dak.

Om de twee jaar werd er een kind geboren maar na de tweeling was er een break van vier jaar. De kinderen uit dit gezin Peeters-Lauwers waren honkvast en trouwden laat of helemaal niet. De eerste die het huis verliet was Jan Frans. Hij trouwde op 27-jarige leeftijd met Amelie De Roeck en week uit naar Mechelen. In 1869 huwden er nog twee. De 40-jarige Peter Jan Peeters huwde met Jacoba Daems en ging in Willebroek wonen. De 37-jarige Rosalie Peeters huwde met Jan Bt. Christiaens. In 1872 huwde dan de 32-jarige Willem Peeters met Therese Baetens. Tenslotte Leonard Peeters, de jongste maar toch 36 jaar oud, is in 1880 ook nog in het huwelijksbootje gestapt met Coleta Didden van Zichem. Ze woonden eerst in Antwerpen maar keerden in juli 1890 naar Hombeek weer. Marie Josefine bleef ongehuwd maar ging op het Regulaar wonen bij haar suikertante Catherine Verlinden-Lauwers.

Jacob Peeters (1800-1891)

x (1828) Maria Theresia Lauwers (1799-1889)

Kinderen:

Peter Jan (1829) x (1869) J. Jacoba **Daems** (Willebroek)

Maria Josefa (1830)

Rosalie (1832) x (1869) Jan Bt. **Christiaens**

Guilliam (1834) x (1872) Maria Theresia **Baetens**

xx (1903) Paulina **Van Der Borch**

Maria Josefine (1836)

Jan Frans (1836) x (1863) Amelie **De Roeck**

Louis (1840, † 1917), burgemeester, ongehuwd

Apollonia (1842)

Leonard (1844-1931) x Coletta **Didden** (Zichem 1856-1940)

Louis en Polien bleven ongehuwd. Ze bewoonden de hoeve met de ouders. Moeder Theresia Lauwers stierf in 1889 op de gezegende leeftijd van 90 jaar en vader Jacob Peeters twee jaar later op 91 jaar. In 1879 kwam er jong bloed in de zaak. Kinderen van Jan Frans Peeters-De Roeck zijn komen inwonen: Theresia (1865) en Guillielmus, alias "Mus Peeters" (1867). Later ook nog het nichtje Octavie Peeters (1870).

Liza Boey was de meid en Victor Van Rompay de knecht op de hoeve. Hij trouwde in 1888 met Francisca Geivaerts en werd opgevolgd door een Brusselaar, Frans Kleykens. Deze maakte de jonge Therese Peeters het hof en in 1893 stonden ze voor het trouwaltaar. Ze woonden nog 6 jaar op het Regulaar en verhuisden dan naar Mechelen. In november 1903 trouwde Mus Peeters met Leonie De Mesmaecker. De meid Liza Boey (1873) huwde in 1898 met Severien De Witte. Ze bleven er wonen. Vanaf 1900 worden er op deze plaats immers drie aparte woonsten geregistreerd.

Een burgemeester in de familie Peeters

Politieke ambities zat de familie Peeters wel erg ingebakken. Vader Jacob Peeters was 47 jaar gemeenteraadslid onder vier burgemeesters, van zijn 44ste tot hij stierf op 91 jaar. Hij zal wel één der oudste gemeenteraadsliden ooit geweest zijn. Zijn zoon Louis heeft blijkbaar deze politieke ambities van zijn vader nooit in de weg willen staan. Bij de volgende verkiezingen in 1903 kwam hij voor de eerste keer op, werd verkozen maar Louis Meuldermans had meer voorkeurstemmen en werd voorgedragen als burgemeester. Nog voor hij in functie kon treden stierf hij in 1904. Daarop werd Louis Peeters door de meerderheid voorgedragen als burgemeester. Hij is het gebleven tot zijn dood.

De omstandigheden speelden wel in zijn kaarten. Hombeek was rond de eeuwwisseling sterk gepolariseerd tussen Paapsen en Liberalen, tussen het Dorp en den *Achteruit*, tussen aanhangers van de *fanfare* van het Dorp en die van de nieuwe muziekmaatschappijen op de Plein en het Heike. De laatste burgemeester, Joseph De Saegher, was overtuigd katholiek en broer van de voorzitter van de *fanfare* van het Dorp. Het kiesstelsel was net aangepast, nog wel meervoudig maar stilaan in de richting van algemeen stemrecht⁵⁸, een democratisering waardoor den *Achteruit* meer impact kreeg. Daar was veel rumoer gemaakt door Jef Van Doren, initiator van de nieuwe fanfare van de Plein. Hij bestreed de vrije katholieke school en joeg de pastoor tegen zich in het harnas. De uitslag van de verkiezingen was rampzalig voor de kandidaten van het Dorp. Pastoor De Coster zag het niet meer zitten en kraamde op. Hij werd in 1904 opgevolgd door De Bruyn.

Na het plotse overlijden van de voorgedragen burgemeester Louis Meuldermans kozen de raadsleden Peeters en niet Van Doren. Deze en Jan De Hoef werden schepen. Burgemeester Peeters was geen lid van een muziekvereniging, noch van het Dorp, noch van de Plein. Hij was ongebonden maar toch sterk betrokken bij het platte landsleven. In de eerste jaren van zijn beleid gebeurde er enorm veel. De zusters Annonciaden van Huldenberg werden belast met het katholiek onderwijs, de kapel in de Bankstraat werd ingehuldigd, er was terug dorpsvrede en alle muziekverenigingen werden gelijkberechtigd. In 1906 werd een afdeling van de Boerenbond in Hombeek opgericht en hij werd ondervoorzitter. Zijn oude buurman die nu in de Diepestraat woonde, Karel Meulder-

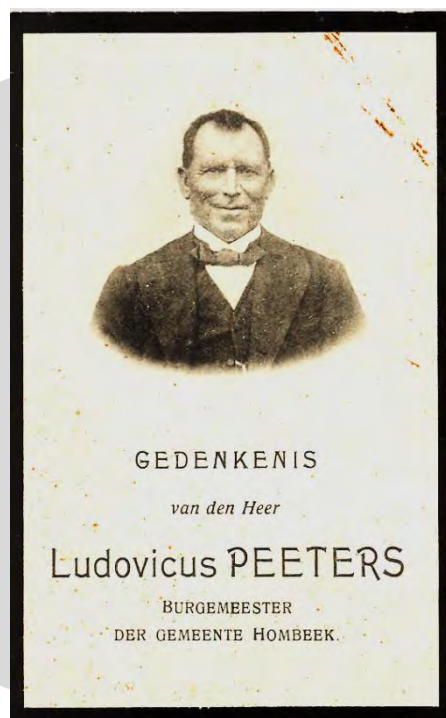
mans, werd de eerste voorzitter.

In 1905 waren er grootse feesten voor 75 jaar Belgische onafhankelijkheid. Albert I werd in die jaren onze nieuwe koning en kardinaal Mercier de nieuwe aartsbisschop. Alles liep blijkbaar gesmeerd. Hombeek leefde in vrede en de oude strijdbijl bleek voor goed begraven.

1905: Feeststoet. "Eerbied" prijkt op het lint van "de Swis". Na hem stappen in de plechtige optocht van 1905 ook de notabelen op met hun burgemeester Peeters, allen met bolhoed.

Wat de brave man niet kon voorzien was dat 10 jaar na zijn eerste aantreden het ergste zou gebeuren: oorlog. Ons land zou vier jaar overrompeld worden door vreemde troepen. Burgemeester Louis Peeters was niet opgewassen tegen het oorlogsgeweld. Hij verging van angst en spanning. Al in september 1914 moest hij zijn taak in handen geven van de eerste schepen Keuleers. Op 10 januari 1917 gaf hij de geest. Hij was 76 jaar oud.

De Duitsers legden de burgemeester herhaaldelijk boetes op omdat de gemeente onvoldoende stro en gewassen inleverde voor het bezettingsleger. De jonge secretaris Frans Govaerts lapte dat aan zijn laarzen. In 1917 kwam het tot een climax omdat Hombeek onjuiste cijfers over de weerbare mannen had doorgegeven. Dat leidde tot een verhoor. Burgemeester Peeters kreeg op 10 januari een bevelschrift om zich te melden bij de *Zivillkommissar* in Mechelen. Diezelfde dag 's morgens had de zieke man echter de geest gegeven. Drie dagen later werd hij ten grave gedragen. Duitsers versperden alle uitgangen van het kerkhof, drongen de kerk binnen en stoorden de uitvaartdienst. Ze eisten dat de burgemeester zich onmiddellijk meldde bij de *Kreischef Mecheln*. Wat smalend wees de secretaris naar de kist met het stoffelijk overschot. Daarop werd Frans Cools, waarnemend burgemeester in zijn plaats naar de gevangenis afgevoerd met de raadsleden Emiel Stevens en Jef Lenaarts.

Mus en Nie op de hoeve "Mus Peeters"

In november 1903 huwde de 36-jarige Mus Peeters met de 30-jarige Nie De Mesmaecker. Nie en haar broer Benoit waren kinderen van Gerard De Mesmaecker (1831) en Pauline Van der Zeyp (1834) en kleinkinderen van Tist De Mesmaecker (1806) en Therese Tersago (1807). Ze woonden verder in de Bankstraat naast de familie Tersago. Daar hadden ze een hoeve gekocht en achterliggende gronden waren hen uit erfenis Tersago toegekomen. (zie verder deel 10 en deel 11). Mus en Nie hebben verder geboerd maar kregen geen kinderen om op te volgen.

Louis Buelens; Uit "op mijn schooltocht"

In de Bankstraat stond een boerderijtje dat zeker in Bokrijk niet zou misstaan hebben. Daarin woonde Willem Peeters (1867), alias *Mus Melk*, met zijn vrouw Leonie De Mesmaecker (1873).

Mus Melk en *Nie Van de Vette* erfden het gedoe van Louis Peeters. De bijnaam "Mus melk" kwam enerzijds van *Guilelmus* en anderzijds was de man noch van baard of snor voorzien maar met een welige boezeroen. Dat lokte wel eens bedenkingen uit van een of andere buurvrouw die zei: "Allé, zie dat nu aan en zie mij hier lopen". Jaloezie is van alle tijden.

Nie van de Vette had ook niet op de eerste rij gestaan toen de onderdelen uitgedeeld werden, maar ze had het in huis, als dat mocht een troost wezen.

Het koppel bleef kinderloos en Mus deed het stillekes aan. Hij was van huize uit goed bemiddeld en hoefde zich dus niet te forceren. Nie, een vinnig vrouwke met een gouden hart, zorgde dat het werk tijdig gedaan werd. Toen de broers Frans en Staaf wees werden vonden ze een tweede thuis bij Nie. Vooraan stond de schuur en het vlaskot met lemen muren en strooien dak. Daarnaast lag de slaapkamer en het woonhuis. Een gang van drie meter breed gaf toegang tot de achterliggende tuin, de stal en het woonvertrek. Tegen de achtermuur hadden de kuipen voor koe- en varkensvoer hun plaats. Naast de stal stond de paardenstal met gevelserre vol blauwe druiven. Aan de achtergevel een oude *beureput* met stok en haak. Aan de voorgevel lag het karhuis overwelfd door een vlierboom en een tweede waterput met *sikse* en *zwemer*. Na het overlijden van haar man trok *Nie-mus* naar haar broer waar ze op hoge leeftijd overleed.

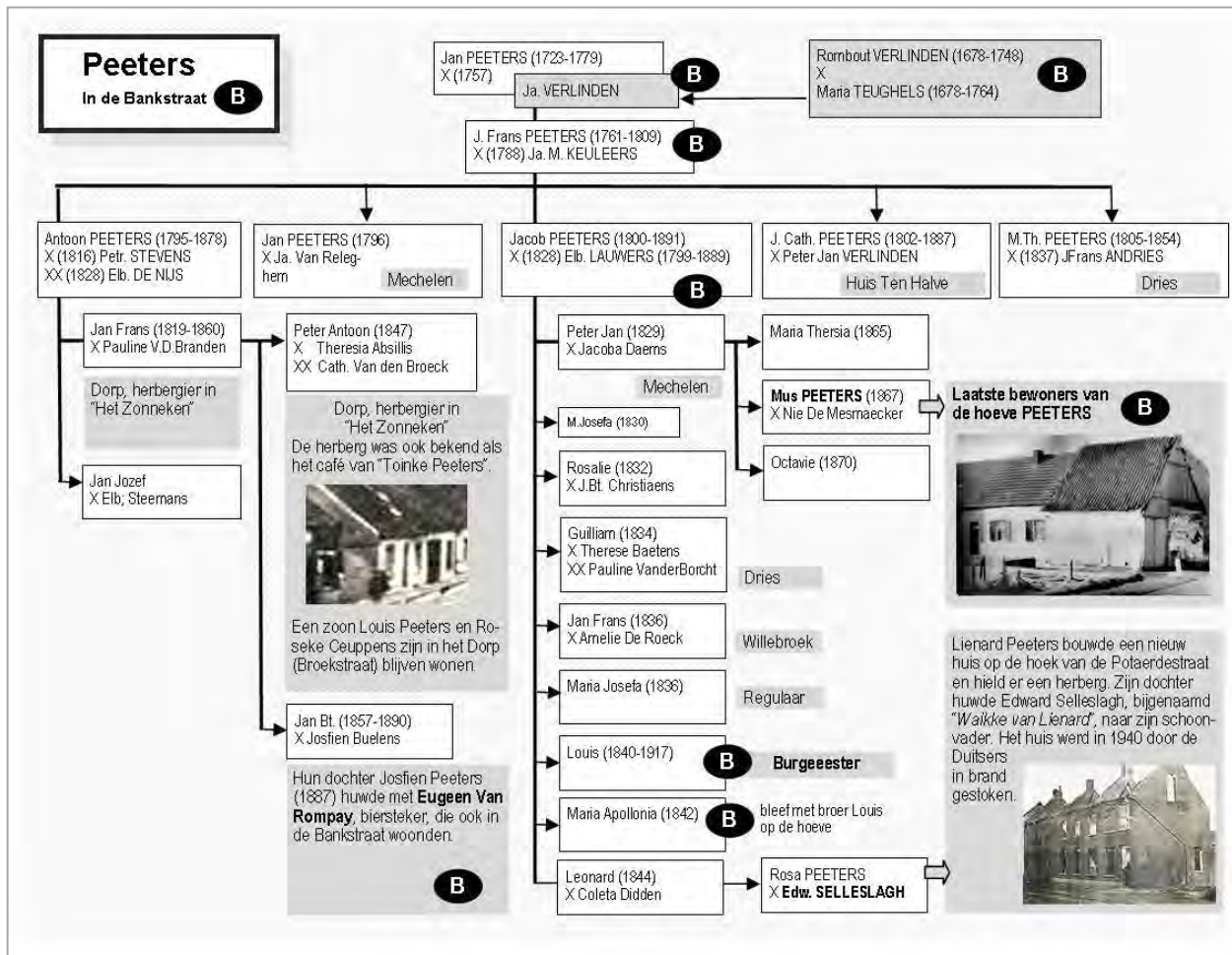

In de bevolkingsboeken zijn er vanaf 1900 drie woonsten op de plaats van deze hoeve.

Was er bijgebouwd of was ze opgedeeld? We vermoeden het laatste. In alle geval in de vijftiger jaren is alles verdwenen bij de *dorpssanering*. Men kreeg van de gemeente 20.000 fr. om "krotten". op te ruimen.

Mus was in oktober 1945 al overleden en Nie verhuisde dan naar de Oude Bankstraat bij haar broer Benoit De Mesmaecker. In 1966 stierf ze en liet haar vermogen na aan haar broer.

Hombeeks oudste hoevetje, deels van leem, waar Mus en Nie Peeters woonden. Pentekening van Theo Slachmuylder.

Uit "op mijn schooltocht" (Louis Buelens):

Achter zijn huis, in de tuin, had de burgemeester destijds vier huizen ingericht. Het eerste betrof zijn zuster Maria Appelonia (1842) die als hulp in haar huishouden Lisa Boei, de zuster van de *Scheiper* uit de Kattestraat in dienst nam.

Lisa trouwde er uit met Severien De Witte, een bediende van het spoor, en ging in Mechelen wonen. Haar nichtje, Martha Boey, kwam haar plaats innemen tot ook haar trouwtijd gekomen was. Ze huwde met Frans Leen, Sus Van Pier van *Scheipers* van de Plein. Sus was schrijnwerker aan de staat en Martha onderhield huis en tuin. In 1920 werd René Leen hier geboren en in 1921 volgde Diane hem op. De meesteres stierf en Sus Leen en Martha kochten het huis van Franske Potums op de Plein en gingen daar wonen. Hun plaats werd ingenomen door een gepensioneerde smid van het arsenaal, Evarist Van Heymbeeck (1868) en Cordula Boucquaert (1872). Ze hadden weinig contact met de bureu. Hij was een nors man die met zijn hond aan de poort stond na schooltijd, bang dat er een appel of peer zou verdwalen. Een geval om gauw te vergeten.

Daarnaast had Jef Geivaerts, alias *Jef van Fluppe* van de Plein, en Maria Boey van de Boterstraat hun intrek genomen met hun vier zonen: Karel, Frans, Louis en Antoon. *Jef Van Fluppe* en *Marie van Witteken Boei* waren joviale mensen die het met hun bureu Louis De Smet en Louise goed konden stellen. Wieke Vermozen had zijn vrouw op de Humbeekse steenweg gevonden en verdiende zijn kost in het arsenaal. Daar hoorde hij de slechte en onzekere tijd beschrijven als "*crisis*" maar verwarde dat nieuwe woord als "*credo*". "*We staan er slecht voor want er komt een zware credo uit Amerika*", vertelde hij aan de boeren uit de buurt die minder met stadsmensen in contact kwamen en geen gazet lazen. Zij hadden drie kinderen: Jozef, Frans en Maria.

Het vierde huis werd dikwijls gebruikt als springplank. Na het huwelijk kwam men hier korte tijd goedkoop huren en dan een eigen woonst bouwen of kopen. Zo passeerden hier achtereen Pieter Boey met Melanie Libert. Jan Boey met Maria Verbist uit de Boterstraat en als volgende Louis De Win, de *Rosse van Strijker*, met zijn Leuvense vrouw Anna.

In de twee bijgekomen woonsten treffen we volgende bewoners aan (opvolging onzeker):

Woonst 1:

- Severien De Witte (°Gijsegem 1871), staatswerkman, en Elisabeth Boey (1873) met hun kinderen Juliaan De Witte (°1895) en Jan Frans De Witte (1898). Ze verhuisden in 1920.
- Dan woonden er tot 1927 Pieter Antoon Boey (1896) en Melanie Libert (1895). Hij was handwerker in het Arsenaal en er woonden ook de kinderen Louis Boey (1918) en Bertha Boey (1921).
- Nadien klaarblijkelijk: Jef Geivaerts (°1893) x 1919 M. Apollonia Boey (°1893), handwerker aan ijzeren weg, met de kinderen Karel Geivaerts (°1913), Frans Geivaerts (°1920) x Tille Vekemans, Louis Geivaerts (1921) en Antoon Geivaerts (1926). Ze verhuisden in 1926 naar de Plein.

Woonst 2:

- Karel Foets (°Eindhout 1868), “melkleveraar” en Octavia Peeters (° Mechelen 1870) met de kinderen Elisabeth Foets (1895) en Emiel Louis Foets (1896).
- Dan woonden er Florent Van den Eede (°Mechelen 1879), bareelwachter, en Elisabeth Peremans (1880) met de zonen Frans Van den Eede (1906) en Louis Van den Eede (1910).
- Daarna heeft er Frans Van Humbeeck (1900) en Meen Mandelings (1897) gewoond met dochter Louise Van Humbeeck (°1930).
- Van 1926 Louis De Win-Kelecom. Na hen tot 1932 Dore Nagels (1907) en Anna Janssens (1908), alias “van de mandenmaker.
- In 1936: Rumold Fr. Feyaerts (°Zemst 1914) en Anna Maria Steemans (° Zemst 1913) met de kinderen Louis Emiel (°Zemst 1934), Emiel Nik Jozef (Mechelen °1936) en Felix Gabriël (°Hombeek 1939).

Woonst 3:

- Na het overlijden van burgemeester Louis Peeters in 1917 is zijn zus alleen achter gebleven. Bij haar hebben Sus Leen (van Scheipers) (°1891) en Martha Boey (°1892) gewoond. Hun twee kinderen zijn er geboren: René Leen (°1920) en Dianne Leen (°1921). Sus werkte na de oorlog in Duitsland als schrijnwerker. In 1924 zijn ze verhuisd naar de Plein.

Verkaveling en nieuwbouw

Alle grond is in een tiental bouwpercelen verdeeld en verkocht, een deel noch tijdens het leven van *Nie* Peeters – De Mesmaecker en ander deel door haar broer, Benoit De Mesmaecker, na haar dood.

Bankstraat 125

Frans Tersago (1929) en Carolina Teck (1931)

Bankstraat 121

Brunhilde Spitael (1953)

Bankstraat 127

Roger Teughels zoon van Florent Jan Marcelle Teughels (1927) en Angela Fonteyn (1927) met de kinderen Marie José Teughels (1948), Eduard Jozef Teughels (1949), Agnes Teughels (1951), Hugo Richard Teughels (1952), Jozef M. Teughels (1954), Christian H. Teughels (1963), Johannes Richard Teughels (1965)

Bankstraat 129

Edward Fonteyn (Zemst 1923) en Ludovica Spoelders (1924)

de kinderen Philemon Fonteyn (1947), Elian Fonteyn (1948) x Luc Duyol, Marcel Fonteyn (1949), François Fonteyn (1950), Christiane Fonteyn (1952), Georges Fonteyn (1954), Luc Fonteyn (1956), Linda Fonteyn (1957), Imelda Fonteyn (1959) en Rudi Fonteyn (1962).
Voet Frieda Adela (1949)

Bankstraat 131

Victor Tassenoy (Mariekerke 1910) en Martha De Potter (Buggenhout 1912), kinderen Carola Tassenoy (1946) en Paul Tassenoy (1951).

Bankstraat 133

Woonde in deelhuisje Peeters dieper in: Evarist Van Heymbeeck (°Mechelen 1868) weduwnaar Joanna Van Geel, smidsgast, en hertrouwd met Cordula Boucqaert (°Aalter 1872-1953). Zijn zoon Emiel Van Heymbeeck (1898) kwam in 1936 naar Hombeek en stierf er in 1937, 39 jaar oud. Evarist verliet Hombeek in 1953, na de dood van zijn tweede vrouw.

Jacob Nagels (1921) en Paula De Wit (1924) en kinderen Romain Nagels (1951) en Arthur Nagels (1956).

In 2000: De Wit Paula Augusta (1924) / De Wit Elsa Maria (1928)

Bankstraat 135

Louis August De Smet (1888) en Maria L. Willems (1892) en kinderen Jozef J. De Smet (Beigem 1923), Frans Emiel De Smet (1924) en Maria Adolfine De Smet (1936)
Jozef De Smet huwde in 1949 met Yvonne Van Dijck. Frans huwde in 1959 met Marie Therese Beckers en Maria Adolphine huwde in 1958 met Willy Verbist (Mechelen 1935). Hun dochter Viviane Verbist werd hier in 1958 geboren.
In 2000: De Prins Patrick Frans (1964) en Heus Roselinda Maria (1964)

Bankstraat 137

Louis H. De Win (1858-1950) en Anne Charlotte Kelecom (1893-1971)
De weduwe hertrouwde in februari 1954 met Pieter Antoon Verlinden (1907).
In 2000: Robin Jossart (1974) en Cathy Van Doorsselaer (1978)
Nu eigendom van Sien Van den Eede

Bankstraat 139

Willem Van den Bergh (1931) en Yvonne Van Herck (1928) met zoon Rudolf Van den Bergh (1961)
Sinds 1968 eigendom van René Jacobs (1939) en Bertha Nuytiens (1939)

Kavel 2 : De hoeve van “*Lienes*”.

In 1706 had **Rombout Verlinden** en **Marie Teughels** een “*hofstede*” met grond gekocht van Philip De Keyser (1647-1725), pachter op Ter Most. De hoeve ging naar Peeters en de grond naar hun zoon Egidius Verlinden. (zie hiervoor blz.81).

In een akte ⁵⁹ van 1748 vernemen we dat de weduwe Marie Teughels, kort na het overlijden van haar man Rombout land in de Bankstraat verhuurde aan haar zoon Egidius (Gielis) Verlinden. Zijn twee broers, Christoffel en Judocus en drie zussen, Elisabeth, Marie-Catherine en Jenno stemmen hiermee in. Geen van hen kan schrijven.

In 1761 staan Egidius Verlinden en Anna Vercammen een huis af ⁶⁰ aan hun zoon Rombout en deze moet hiervoor aan zijn broer Adriaen 75 gulden betalen. Het huis grensde aan Tersago, het Armengoed van Hombeek en aan het Bisdom.

In een derde akte ⁶¹ van 1780 vernemen we dat de weduwe Anna Verlinden-Vercammen haar huisje dat ze bewoond in de Bankstraat, afstaat aan haar kleinzoon Frans Verlinden. Frans krijgt ook de inboedel en neemt de schulden over. Het huis was op jaarschaal gebouwd.

Egidius Verlinden (1708)
x (1731)

Anna Vercammen (1701)

Kinderen

(1) **Adrianus** (1731)
x (1749) **Cecile Piccaerts**
(1713) erfden deel van grond in de Bankstraat.

(2) **Rombout** (1734)
x **Joanna Huybrechts**
Zij woonden in de Bankstraat.
Na hen hun zoon

Frans Verlinden (1759-1846)

x **Elb.Ceulemans** (1753-1813)

xx **Catherina Neeffs**

(3) **Guilliam** (1734)

(4) **Christophorus** (1739)

Frans Verlinden (1759-1846) huwde eerst **Elisabeth Ceulemans** (1753-1813) en daarna **Catherina Neeffs**. Uit zijn eerste huwelijk waren er 7 kinderen van wie er 4 opgroeiden. Hij werd genoemd ⁶² als ‘*handwerker*’ (kleine boer) en een zus van zijn vrouw, Maria Neeffs, woonde bij hen in. Ze hebben als knecht hun neefje Jan Bt. Neeffs. Na het overlijden van Frans Verlinden en Catherina Neeffs, is Maria Neeffs er blijven wonen.

De jongste zoon van Frans, Philip Verlinden (1793), was gehuwd met Anna Catherina Gooskens (1792) uit het Dorp en hebben daar een tijd de herberg “Den Engel” uitgebaat⁶³. Ze zijn terug naar de Bankstraat gekomen naar het ouderlijk haas waar enkel hun (stief) tante nog huisde. Ze hadden tien kinderen van wie zeven opgroeiden. Ze verlieten het ouderlijk huis behalve de jongste, Willem Leopold Verlinden (1834). Hij huwde Catherina Domin (1837) en in 1967 verlieten ze Hombeek. Dit gezin met twee kinderen, Corneel Christian Verlinden (1863) en M. Rosalie Verlinden (1866) woonde nadien in St.-Kathelijne-Waver. Dit was het eind van de Verlindens hier.

Afgaande op de Bevolkingsboeken zouden de volgende bewoners van dit huis eerst de bareelwachter Florent Van Ingelgom en M. Melanie Goovaerts geweest zijn (ver familielid) met de kinderen. Dan woonde er Gust Van Wemmel (°Buggenhout 1851) x Antonia Gooris met de kinderen. Deze verhuisden in 1888 naar Buggenhout.

Op dat ogenblik moet er een tweede aangebouwde (lemen)woning geweest zijn. Daarin woonde het echtpaar Frans Goovaerts – Virginie Behets. Volgens de kadasterboeken ⁶⁴ bezaten ze dit huis en tuin al in 1860 en ze bouwden er nog een bakoven aan. Nadien blijken deze eigenaars te zijn van het hele goed Verlinden hier.

Frans Goovaerts (1830-1875), boer en ook bareelwachter, was de zoon van Rumoldus Goovaerts (1805-1873) en van **Lien** (Angelina) Potums (1798-1879, **vandaar de naam “Lienes”**).

Frans huwde in 1859 met Virginie Behets (1830-1901) eveneens uit het Dorp. Ze hadden 7 kinderen⁶⁵ maar vier overleden jong. Twee van de kinderen bleven daar wonen ieder in hun woning.

Twee woningen

Hun dochter, Sidonie Goovaerts (1859), de oudste, huwde met Jan Bt. Hendrickx (1856) van Zemst. (zie verder “**tweede woning Hendrickx**”).

Hun zoon, Edward Goovaerts (1874), de jongste, huwde in september 1901 met Elisabeth De Ron (1873) van Zemst. (zie hierna “**Eerste woning boerderij “Lienes”**”).

Eerste woning: boerderij van “Lienes”.

Als in 1888 de naastgelegen woning vrij kwam is daar de weduwe Virginie Goovaerts-Behets komen wonen met haar zoon Edward, bijgenaamd *Waar van Lienes*. Virginie stierf in maart 1901.

Waar van Lienes heeft wellicht het lemen huis van zijn ouders afgebroken. Hij was een kleine boer en werkte ook bij grotere boeren zoals *Mus Peeters*. In 1929 hebben zijn zoon Jan Goovaerts, alias *dikke Lienes*, en Merie De Prins de zaak overgenomen. Hij had een tijd de tuinbouwschool van Vilvoorde gevolgd. Hij zette bloemkolen maar reed van 1930 tot 1936 met melk naar Mechelen. In 1934 is hun enige zoon Edward Goovaerts geboren. Deze huwde met Agnes Jacobs uit Leest en gingen na een tijd zelfstandig een bedrijf oprichten. Ze bouwden hun huis aan de overzijde waar ze woonden ze met de dochters Gerda (1956) en Lutgard (1960).

Jan moest het nu op zijn eentje zachter aan doen. Hij boerde nog tot zijn 65ste maar verkocht een deel van het bedrijf. In 1981 stierf zijn vrouw Merie De Prins en vier jaar later, in 1985, is hij zelf overleden. Hij was de laatste boer daar.

Edward ‘Waar’ van Lienes Goovaerts (1874) huwde in september 1901 met **Elisabeth De Ron** (1873-1945) van Zemst ¹.

Ze hadden 9 kinderen van wie 5 overleefden:

- (1) Bertha Goovaerts (°1902) huwde (1923) met Tist De Wit (°1899) melkboer van Zemst
- (2) Jan Goovaerts (1905-1985) huwde (1929) met Marie De Prins (1907-1981), landbouwer op de hoeve.
- (3) Wis Goovaerts (1908) huwde Jef Jacobs uit de Zepstraat.
- (4) Jan Bt. Goovaerts (1910), alias “*Waille*” of “*de witte Lienes*” huwde Mina De Prins. Woonden in Laar.
- (5) Merie Goovaerts (1914-1964) huwde in 1935 met Victor Apsillis, Zemstseweg.

Rechts:
feestvierende familieleden
bij een huwelijksjubileum
aan de hoeve. Jan Goovaerts,
alias 'dikke Lienes', derde
van links.

Boven:
'de Witte Lienes'.

Louis Buelens: Uit "op mijn schooltocht"

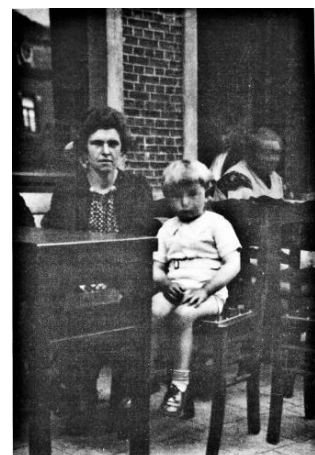
Den draai van Lienes maakte een scherpe hoek van 90 graden en was gekend als een der gevaarlijkste plaatsen in ons wegnnet.

De heutsers, die met een lading bomen van Laar kwamen, gaven hier regelmatig een demonstratie in rijkunst. Drie boomstammen van 5 à 6 meter door een bocht loodsen was een hele opgave. De twee sterke paarden, dampend in het zweet, werden naar de rand van de beek geleid; het linker wiel van de boomwagen tegen de boordsteen van het fietspad, paarden naar rechts, heel omzichtig laten trekken tot het wiel gelijklopend staat met de weg, dan de paarden midden de kasseiweg zetten en zachtjes aan laten aanleggen. De gensters spatten uit de kasseien, de wielen kreunden, de paarden bliezen een wolk van stoom uit de neusgaten, terwijl de voerman met één hand de teugels hield en met de andere de voortrein midden de straat trachtte te krijgen. Achteraan slepen de bomen over het fietspad tot alles de goede kant uit ging. In het dorp kregen ze ook een bocht voor de hand, maar daar hadden ze ruimte voor de paarden op het marktplein.

Edward Goovaerts (1874) ging op de Kleempoel in Zemst Liza De Ron (1873) zoeken om met hem een boerderij te starten. Gewapend met een *schup*, een riek, een kruiwagen en heel veel moed en inzet bouwden ze stilaan een volwaardig bedrijf op, dat later uitgroeide tot een der beste bloemkoolboerderijen uit de streek. Hij huurde een lap grond in het Broek, bloemkoolgrond bij uitstek. Hij reed met een groot sterk paard met een aparte kleur, een tussenschakering van wit en geel.

Zijn zoon, de *Witte van Lienes*, was gekend voor zijn kracht en geduld. Een vracht kolen behouden door de Broekstraat halen was niet zo eenvoudig. Met de hoeven in de modderige brij en de wielen in weggezakt in diepe kuilen, voelden de dieren de drang hun last er met geweld door te sleuren. Vaak liep het faliekant uit. De kolen begonnen te schuiven en alles ging kantelen. De *Witte van Waar* liet het wiel zachtjes in de put bollen, trok het er voorzichtig uit, en herhaalde steeds opnieuw dat manoeuvre, zonder geweld of schokken. De voerman volgde zonder ingrijpen het werk van zijn medewerker. *Waar van Lienes* omschreef die scene passend met de woorden: "*onze Witte is bijna zo slim als ikzelf*", en iedereen geloofde hem.

In 1929 nam Jan, alias *den dikke Lienes*, het bedrijf over en de ouders gingen op rust naar de Zemstse steenweg, maar de boerenmicrobe haalde de bovenhand. Hij kon niet stilzitten, kocht een paar geiten en een nieuwe kruiwagen, om te eindigen zoals zij begonnen was "klein".

Onder:
Edward Goovaerts (1934)
(1) met zijn vader Jan Goovaerts, alias 'dikke Lienes' en (2) met zijn moeder Marie De Prins aan tafel voor het café 'In de Bloemkool' in het Dorp bij een Hombeek kermis, vermoedelijk 1939.

Tweede woning: HENDRICKX

Tegen de boerderij van Waar van Lienes was de woning van zijn zuster Sidonie gebouwd⁶⁶. Sidonie (1859) woonde er met haar man *Tist* Hendrickx (1856) van Zemst. Hij was werkzaam in Mechelen in het Arsenaal maar de tijd die overbleef boerde hij of hielp bij de boeren.

Het gezin Jan Bt. Hendrickx (1856-1928) en Angelina (Sidonie) Goovaerts (1859-1926)

Kinderen:

Jan Hendrik (1889)

huwde Elisa De Groef (Hombeekse stw. Mech.)

Maria Theresia (1890)

huwde in 1913 met Corneel Van Asch

Edward Frans (1893-1918), gesneuveld.

Maria Catherina (1895-1925)

Jan Louis (1898-1899)

Louis (1900)

huwde in 1927 Elvire Kestemont (1900)

Kinderen : Godelieve (1928), Karel (19331),

Magda (1935) en Walter (1936).

Lode Hendrickx en zijn vrouw Elvire Kestemont samen met de ouders, vermoedelijk in 1926. Lode en Elvire huwden in 1927.

De schoven links van hen lijken vlas te zijn.

Louis Buelens: Uit “op mijn schooltocht”

Als een schuchter kind dat bescherming zoekt tegen de schouder van grote broer, staat het huisje tegen de westergevel aangeleund. Daar woonde Sidonie Goovaerts (1859), de zuster van Waar. Ze trouwde Tist Hendrickx (1856) , paswerker in het arsenaal.

Hun kinderen: Theresia (1888) huwde Mon Van Asch, een boer in Laar, maar stierf vijf jaar later aan T.B.C. Hendrik (1889) werd in 1916 opgeëist als werkkraacht in Duitsland, kwam in 1918 behouden terug en huwde in 1924 Liza De Groef van de Humbeekbaan. Edward (1893) werd in 1914 gemobiliseerd en sneuvelde de laatste dagen van de oorlog in West Vleteren. Maria (1895) stierf in 1925 eveneens aan T.B.C.

Tegen zoveel onheil was een mensenhart niet opgewassen. Sidonie overleed in 1926, een jaar na haar dochter Maria. Louis Hendrickx onderwijzer in de gemeente huwde Elvire Kestemont in 1927. Zij gaf les in de zusterschool. Louis en Elvire waren beiden geboren in 1900. Ze bezorgden vader Tist een rustige oude dag, maar in 1928 ging hij zijn geliefden achterna.

Louis kocht later het huis van Janneke Van Riet, naast *Beire Van Fienke*.

Rik Hendrickx en Liza De Groef woonden eerst op de hoek van de Zepstraat en de Kattestraat. Ze verhuisden nadien naar Mechelen met hun twee zonen Frans en Jan.

Bankstraat 141

Sinds 1966 eigendom van Marcel Hendrickx (1945) en Jenny Van Crombruggen (1945)

Bankstraat 143

Jan Goovaerts (1905) en Maria De Prins (1907)

Joseph Spans (1959) en Annick De Wachter (1963)

Sven Van Crombruggen (1971) (- Kristina Boey) - Marleen Severeijns

Bankstraat 145

Nuytkens Peter Louis (1966)

Hier was een tijd het lokaal VU, nu eigendom van Borremans- Van Dyck

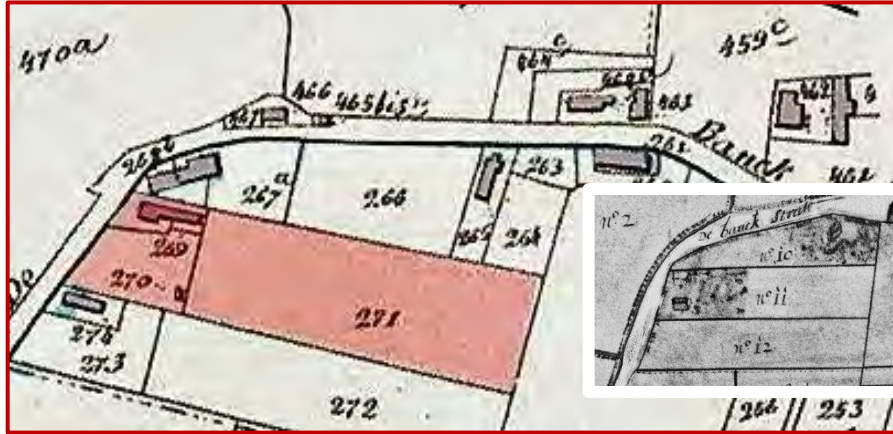

Deel 10.

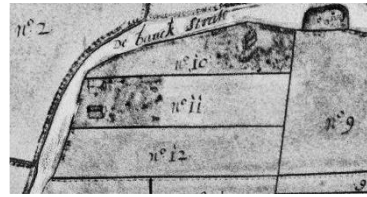
De hofstede van JACQUES JACOBS

kadasternummers B 269, B 270 en B 271

Oude Bankstraat 1

Op de kaart van 1840 van Popp vermeldt drie nummers, huis, tuin en land eigendom Tersago.

Inzet:
de kaart van 1712 van Van Acoleyen. Kaartblad 7 nr.11 is genoemd de hofstede van Jacques Jacobs, groot 0-2-25.

In 1712 noemt Van Acoleyen als eigenaar van deze *hofstede* een zekere Jacques Jacobs. Het was toen ongeveer 7.000 m² groot (2 dagwand en 25 roeden). Alles wijst er op dat deze hoeve kort daarop al naar voorouders **Tersago** zou gegaan zijn.

Vroeg bezit van de familie Tersago

Cornelius Lauwers (1681-1729) was eerst gehuwd met Catherina Van Riet (1657-1723) van Malderen en hertrouwde in Puurs met Susanna Tersago (1694-1729) van Puurs. Hij was zeer bemiddeld en baatte de bekende herberg "*Het Haesken*" uit op de Humbeekbaan. Hij bezat onder andere drie huizen: één in Leest in de Bieststraat, één aan het "*Steynen Cruys*" en een derde in de Bankstraat. Beide ouders overleden vrij jong en lieten twee weesjes na: Jan Corneel Lauwers van 3 jaar en Petronella Theresia Lauwers van 2 jaar. Joos Lauwers uit Zemst, de broer van vader Corneel werd vaderlijke voogd. Hendrik Tersago van Zemst werd, omdat hij dichtbij woonde als neef van de moeder, de moederlijke voogd.

Hendrik Tersago was een goed geëduceerd man, kon lezen en schrijven, was schepen van Zemst en werd snel de belangrijkste persoon in de vereffening van het zeer aanzienlijke fortuin van Cornelis Leuwers en Sussanna Tersago. Om de drie jaar legde hij aan de Hombeekse schepenen een gedetailleerde staat voor van de activa met inkomsten en uitgaven.

Marcus Verheyden trok voor het onderhoud van de kinderen ongeveer 100 gulden per jaar. De kosten voor kleding bracht hij apart in rekening. We weten niet zeker waar de kinderen woonden. We vermoeden dat het was in één van de huizen van hun ouders, mogelijk in de Bankstraat. Dit huis dat tot 1731 verhuurd was aan Guiliam Wauters werd toen afgebroken en er werd een nieuwe woning op gebouwd in hout en leem. Het meisje Petronella Theresia Lauwers werd na enige

tijd in de huiskring van haar voogd, Hendrik Tersago-Meeus, in Zemst opgenomen. Er groeide een romance tussen haar en Philip, de zoon van voogd Hendrik. Was het spontaan of gearrangeerd? In alle geval de bruid was meer dan bemiddeld. Op 11 mei 1747 stonden Philip en Petronella Theresia voor het altaar te Zemst. Zij was 20 en hij 29 jaar.

Een zoon van de pachter op Tilborcht

Philip Tersago (1718-1802) en Petronella Lauwers (1727-1782) werden pachter op de hoeve Tiborcht te Zemst. Deze welstellende boer was ook schepen van Zemst. Hij bezat nog de hoeve in de Bankstaat in Hombeek maar verhuurde ze aan Jacob BUELENS van Hombeek voor 40 gulden per jaar. Het werd in de vernieuwing van het huurcontract beschreven als "*behuysdesde hofstede met schuer en stallingen*" en er behoorden ook 3 dagwand grond bij ⁶⁷. Op dit huis was cijnsplicht aan de kerk van Hombeek verschuldigd⁶⁸.

Het echtpaar Tersago-Lauwers had 11 kinderen van wie er 7 opgroeiden. Zoon Philip Tersago (1767) huwde in 1795 met Liesbeth De Roeck uit Hombeek en zij namen de pacht van Tilborch over. Zijn jongere broer, Frans Tersago (1770-1842), huwde met de zuster van Liesbeth, Catherina De Roeck (1773-1848). Dit koppel erfde van hun ouders de hoeve in de Bankstraat ⁶⁹ en vestigde zich daar. Ze is nadien gedurende bijna 200 jaar door Tersago's bewoond geweest.

Frans Tersago had hij op zijn boerderij *twee koeien en een rund*. Hij had geen paard maar een ezel als trek-dier in de kar en voor het werk op het land. Hij blijkt eerder een kleine boer geweest te zijn maar toch niet onbemiddeld. Het vermogen blijkt vooral te zijn voortgekomen uit erfenissen van beide ouders ⁷⁰. Op de boerderij hielpen de kinderen Philip en Thérèse.

Thérèse Tersago (1808-1888) huwde in 1831 eerst met J.Bt. De Mesmaecker, later met Jozef Buelens. Philip Tersago (1805-1871) huwde in 1832 met Josephine Teughels.

Van Frans op Philip Tersago

Philip Tersago en Josephine Teughels namen in 1832 de boerderij over maar de ouders bleven inwonen. Moeder Katrien had moeilijkheden met de ogen en het zicht haast geheel verloren. Er werd een onderlinge overeenkomst opgemaakt in de herberg “Belle-Vu” in Hombeek die daarna geregistreerd werd bij de notaris Fremie te Mechelen ⁷¹. We lezen het volgende:

“Cessie van mobiliën door Jan Frans Tersago en Catherina De Roeck, aan hun zoon Philippus Tersago voor alimentatie. Aangezien de ouders, zich door hun ouderdom in d'onmogelijkheid bevinden den landbouwersstaat te veroorderen en zonder gestatige hulpe van hunnen zoon in hun levensbehoeften niet kunnen voorzien, verklaeren zij na rijpe raed, uyt hun eygen en vrijen wille te hebben gecedeert en getransporteert aen hunnen zoon Philippus allen en iegelijk mobilair bestaende uit ;twee koeien, een rund, eenen ezel, karre, ploeg, egge, slede en generalijk alle en iegelijke landbouwersgerieven, allen de meubelen en huysraed zonder exeptien, beddegerief, het graen ten zolder, het stroy en hoey, droog vlas, patatters en zonder eenighe exceptie, geschat op 650 nederlandse guldens”.

Ze komen overeen

“dat hunnen zoon geboden wezen zal hun beyden, hun respectief leven gedurende bij hem in huys te houden, koste en drank te geven gelijk hij zelf geniet of hunne lichaemsgesteltenis verreysschen zal, hun te houden, ziek of gezond, hun van kleederen en lijnwaad te voorzien en hun te zullen doen begraven te zijnen kost met de gewoonlijk geplogen lijdienst en volgens hunne staet, verder dat hunnen zoon aen zijn vader wekelijks zal moeten betaelen voor drankgelag de som van 30 centen. De cedanten zullen niet gehouden wezen tot eenigen arbeyt als voor zoo veel zij daer vrijelijk in toestemmen.

Indien er geschil zou ontstaen zal het hun vrij staen separaat te gaan wonen en zal hun jaerlijks 26 guldens betaald worden aen ieder overlevende ouder ...”

Nog vóór het overlijden van zijn moeder, Catharina De Roeck, sloot Philip in 1848 een akkoord met zijn zuster Theresia Tersago waardoor deze het huis in de Bankstraat afstond aan hem ⁷². Het werd beschreven als:

“.... een huis met schuere, stal ende hof, gestaen en geleghen te Hombeek in de Bankstraat, wijk B 259 en 270, tegen het Middenveld, 15 are 80 ca., en een stuk land 60 are 80 ca. gelegen wijk B 271, hen toebehoerende als twee eenighe kinderen uyt den hoofde van successie van hunne vader, Jan Frans Tersago, aen dewelcke het huys toebehoorde bij erfenis van zijn ouders Philip Tersago en Maria Theresia Lauwers met een peiselijcke possessie van meer dan 30 jaeren op sijn sterfdag”.

Philip Tersago (1805-1871) en Sophie Teughels (1804-1889) bouwden kort daarop een nieuwe boerderij links van de lemen hoeve die dan nog verhuurd werd.

In het gezin Philip Tersago-Teughels waren 8 kinderen, zes dochters en twee zonen. Philip was een man die een zeker aanzien genoot in de gemeente en nam actief deel aan het gemeenschapsleven. Zo was hij één van de bezielers bij de oprichting van de nieuwe *fanfare*. Zijn kinderen waren ook erg betrokken bij de *fanfare* Sint-Martinus. Zijn zoon Chrisostomos was één van de eerste muzikanten en zijn schoonzoon Sus De Kempeneer, gehuwd met zijn dochter Pauline, was de eerste schatbewaarder. Een andere schoonzoon Peter Jan Goovaerts, getrouwd met zijn dochter Francisca, herbergier in “het Bergskén”, was één van de eerste ereleden evenals zijn kozijn, Hendrik Tersago-Groulard, die de waard was in de herberg “In Rome”. Zijn schoonzoon Pieter Jan Teughels, gehuwd met zijn dochter Catherina Antonia, werd zelfs voorzitter van de *fanfare*..

Een publieke verkoop

Philip Tersago stierf op 66-jarige leeftijd. In 1880 wilden de kinderen uit onverdeeldheid treden en werd alles publiek verkocht, zowel de eigendom als de roerende goederen.

SCHOONE IN STEEN GEBOUWDE
HOFSTEDE
BESTE LAND EN WEIDE
ONDER HOMBEECK TE KOOP.

De Notaris **VAN MELCKEBEKE**, te Mechelen verblijvende, zal aldaar, ter verkoopzaal der Notarissen, in de Schoolstraat, openbaarlijk verkoopen met winst van verdienen, de volgende GOEDEREN :

1 Koop. — Eene schoone en goede in steen gebouwde HOFSTEDE, bevattende : vloer, 2 groote benedenplaatsen, bovenkamer, zolder, voederij, koei- en peerdenstallen, schuur, karrenhuis, verkenskot, bakoven, hornput, hof en land, groot te samen 26 aren 33 cent., gestaen en gelegen aan de Bankstraat, te Hombeek, niet verre van het dorp, wijk B, n° 269a, 270a en deel van 271a van het kadaster; aanpalende oost de koopen 3 en 2, zuid vrouwe wed. Pansius-Pansius en Louis De Mesmaeker, west de Bankstraat of steenweg leidende van Hombeek naar Cappellen-op-den-Bosch, noord de wed. Goovaerts.

ingemijnd 2000 fr. 175 verd.

2 Koop. — Een beste parceel LAND, groot 25 aren, gelegen als voren, wijk B, deel van n° 271a; regnotende oost het Bureel van Weldadigheid van Mechelen, zuid vrouwe wed. Pansius, west voorgaande lot en noord het volgende. *ingemijnd 1500 fr. 65 verd.*

3 Koop. — Een zeer goed stuk LAND, groot 23 aren 25 cent., gelegen als voren, wijk B, overig van n° 271a; belendende oost het Bureel van Weldadigheid, zuid voorgaanden koop, west koop 1 en noord de wed. Goovaerts en Jacobus Peeters. *ingemijnd 1600 fr. 25 verd.*

4 Koop. — Eene goede WEIDE, groot 25 aren 75 cent., gelegen in het Hombeekbroeck, te Hombeek, wijk B, n° 104; regnotende oost het Bureel van Weldadigheid van Mechelen, zuid Tersago-Van Calster, te Sempst, west M. Chevreux, te Parijs, noord d'heer Frank Gillis. *ingemijnd 1950 fr. 60 verd.*

Voorschreven goederen zijn in gebruik bij den medeverkooper Louis Tersago, die dezelve ter volle beschikking van de koopers zal stellen ten laatste met Kersmis aanstaande.

De definitieve toewijzing is vastgesteld op dinsdag 26 april 1881, ten 2 uren namiddag, ter verkoopzaal voormeld.

Verkoopvoorwaarden, titels van eigendom en grondplan berusten ten kantore van genoemden Notaris VAN MELCKEBEKE, Adeghemstraat, Mechelen.

Het betrof:

“Een schoone en goede in steen bebouwde hofstede niet verre van het Dorp” en verder de inboedel met “stoelen, tafels, kassen, schapraaie, koper, tin en blik, mooren, mamitten, schotels en tellooren, aarde- en glazenwerk, eemers, waschkuipen en koeikuipen, landbouwgerieven, zoo als; schuppen, reiken, gaffels, pikken, zeissens, graanwin, dorschzeil, boterstan, melkvaten, vleeschvaten, zakken, zagen, botermolen, zwingel, eggen, ploegen, sleen, kraaiwagen, balans met gewichten; hespen, spek en lies, hooi, stroo en brandhout, twee hooge karren met breede banden, stortkarre, beerkarre en peerdengetuig.

In de namiddag werden nog het paard, vier melkkoeien, twee runderen, twee varkens en drie kiekens verkocht. De dag nadien gingen de veldgewassen onder de hamer. Deze verkoop bewijst dat Philip Tersago de boerderij fel uitgebreid had met niet enkel een nieuw gebouw maar ook met veel meer en beter getuig dan bij zijn vader. Anderzijds maakt het ook duidelijk dat zijn kinderen in onenigheid verkeerden over de successie.

De weduwe, Sophie Teughels, kocht moedig alles terug in. Ze zette met haar twee ongetrouwde zonen Chrysostomus en Jan Louis de boerderij verder. In 1881 werd nog verbouwd en werden de stallen uitgebreid. Ze bereikte de hoge leeftijd van 85 jaar en overleefde aldus haar man meer dan 17 jaar.

OPENBARE VERKOOPING VAN
M E U B E L E N
EN LANDBOUWERSGERIEVEN
4 schoone Koeibeesten, 2 Runders, 2 Verkens
STERKE WERKPEERD VAN 4 JAREN
6 hectaren Koorn, Tarwe, Garst, Patatten,
Klaveren en Beet
IN DE BANKSTRAAT, TE HOMBECK.

De Notaris **VAN MELCKEBEKE**, te Mechelen verblijvende, zal openbaarlijk verkoopen, van wegens de wed. en kinderen Tersago, in de Bankstraat, te Hombeek, te weten :

Op woensdag 14 juli 1880, om 8 uren 's morgens, stoelen, tafels, kassen, schapraaiën, koper, tin en blik, mooren, marmitten, schotels en tellooren, aarde- en glazenwerk, eemers, wasch- en koeikuipen; Landbouwgerieven zoo als : schuppen, reiken, gaffels, pikken, zeissens, graanwin, dorschzeil, boterstan, melk- en vleeschvaten, zakken, zagen, botermolen, zwingel, eggen, ploegen, sleden, kraaiwagens, balans met gewichten; hespen, spek en lies; hooi, stroo en brandhout. 2 Hooge karren met breede banden, stortkarre, beerkarre en peerdengetuig.

Op den middag zal men verkoopen, schoon en goed Ruinpeerd van 4 jaren ouderdom, 4 beste Melkkoeien, 2 Runders, 2 Verkens en 3 Kiekens.

Op donderdag 15 juli, om 8 uren 's morgens, den oogst ten velde bestaande in : 2 hectaren koorn, 2 hectaren gerst, 1 hectaar tarwe, haver en patatten, 1 hectaar klaveren en beet, staande op de landen genaamd *Huiseveld, Geerdegebrouck, het Blokske*, tegen de Larestraat en de *Dries, Molenveld, Regulaar, Verbranden Hof, Minneveld en Goedemanshoeve*.

De koopen tot de 5 franken moeten comptant betaald worden, voor de andere op tijd van betaling, mits te stellen goede solvabele borgen, en voorts volgens conditien ter plaats voor te lezen.

De laatste twee Tersago's

De oudste zoon Jan Chrysostomus (1833-1899) was ongehuwd en bleef dus op de hoeve samen met zijn jongste broer Jan Louis (1844-1822). In 1898 trouwde Louis nog op zijn 54ste met de jongere Elisabeth Steenackers (1861-1940) van Humbeek. Een jaar na zijn huwelijk stierf zijn oudere broer aan suikerziekte en van dan bleef dit gezin er alleen wonen. Het paar kreeg nog 5 kinderen van wie er op hun beurt drie huwden. In 1913 werd nog bijgebouwd aan het huis.

Het gezin Jan Louis Tersago (1844-1822) en Elisabeth Steenackers (1861-1940)

- (1) Bertha Tersago (1899-1975)
gehuwd in 1925 met Louis Van Den Bergh (1895-1991) van Wolvertem.
- (2) Aline (Appolonia) Tersago (1900) gehuwd in 1928 met Theodoor Teughels (1902-1981), stationschef in Hemiksem.
- (3) Pieter Jan Tersago (1901-1901)
- (4) Jan Tersago (1904-1984) gehuwd in 1929 met Joanna Maria Boey (1908-1984)
- (5) Maria Virginie Tersago (1905-1931).
Stierf op 26 jarige leeftijd aan TBC.

Jan Tersago (1904-1984) was slechts 18 jaar als zijn vader stierf in 1922. In 1929 trouwde hij met Joanna Maria Boey (1908-1984). Twee van zijn zussen waren al getrouwd en uithuizig. Hij bleef met de moeder wonen in het ouderlijke huis in de Bankstraat. Zijn jongste zus stierf het jaar nadien aan TBC. Het harde labeur op het veld en grootschalig boerenwerk zat er niet meer in. Achter het huis strekte het grondstuk zich uit tot ver achter de huizen van de Bankstraat. Dit was een ruime boomgaard met heel wat hoogstam-fruitbomen. De verkoop van fruit was dan ook een behoorlijk tweede inkomen.

Jan Tersago en Joanna Maria Boey bewoonden de hoeve met hun twee kinderen: Frans (1929) en Lisette (1934) en zijn moeder Eisabeth Steenackers. Zij had een mondaine levenswijze en zag niet op een cent. Er werden al eens uitgaven gedekt door verkoop van waardevol familiebezit. De crisis in de dertiger jaren sloeg bovendien toe en veel spaargeld verdween bij het ongelukkig failliet van de Boerenbond. Nog vóór de oorlog moest ook de ouderlijke woning er aan geloven. Athur De Wit kocht ze maar de familie Tersago bleef er wonen als huurders

Jan Tersago met de triporteur op melkronde in Mechelen

Oude Bankstraat 1

Verbist Paul Armand (1945)
en Peeters Maria Augusta (1946)
Nu: Arthur Naegels en Ingrid

Oude Bankstraat 3

Louis Van Den Bergh (1895)
en Bertha Tersago (1899)
René Van Den Bergh (1927)
en Maria De prins (1930)
Nu eigendom van
Herman Miseur en Liesbeth Van Assche.

Louis Buelens; Uit “op mijn schooltocht”.

Juist achter de draai van Lienes stond de hoeve van Louis Tersago en Maria Steenackers.

Met een grote fruithof en een partij landbouw kwamen ze ruim aan de kost. *Louis van Klottes* was een gevormd fruitkweker met appel en peren als hoofdvruucht. Die de lange ladder hanteerde als een circusartiest. Het fruit werd in de Mechelse markt verhandeld in manden. Misvormde of onrijpe peren werden in zakken opgehaald door Fons Keuleers en Frans Sikkis, alias *Kloske uit de Boskant*, daar werd de befaamde poepgelei van gemaakt.

Bertha de oudste dochter trouwde met Louis van de Bergh *van Sjoefkes* uit de Befferstraat en bouwde vooraan in de tuin. Aline werd madam van de chef in Kontich en Leonie stierf op 22 jaar aan de ziekte van de tijd.

Jan (1908) en Net Boey (1908) *van de scheiper*, namen het bedrijf over. De oude variëteiten hadden afgedaan en Jan schakelde over naar melkboer. Eens op pensioen gingen ze bij hun dochter Lisette en Frans Verbergt wonen. Hun zoon Frans bouwde in de buurt van Mus Melk

Jan startte een melktoer naar Mechelen die hij tot zijn 58 jaar verder zette. Dan werkte hij nog 7 jaar in het bedrijf van zijn schoonzoon. In 1963 nam Jan en zijn vrouw hun intrek bij hun dochter Lisette en Frans Verbergt in de Zepstraat. Hun zoon Frans Tersago (1929) huwde met Carolina Teck (1931) Ze bouwden in de Bankstraat. Hun dochter Lisette Tersago (1934) huwde Frans Verbergt (1934). Ze bouwden in de Zepstraat. Hun kinderen zijn Ria Verbergt met Werner De Bondt getrouwd en Jan Verbergt met Kris De Rijck getrouwd.

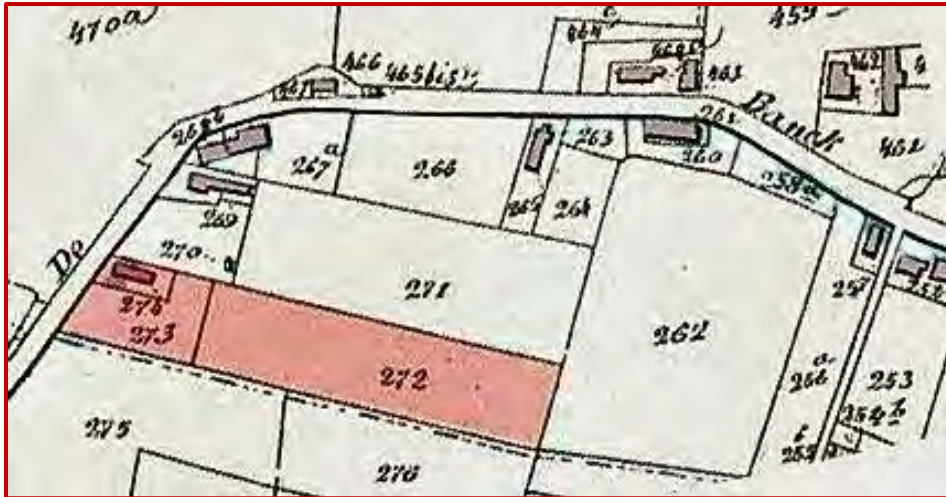
Bertha Tersago en Louis Van Den Bergh bouwden hun woning op deze grond.

Deel 11.

De hofstede van LAUREIS MOLLEMANS

kadasternummers B 272, A 273 n A 274

Onpare nummers 5 tot 15

In 1712 noemt Van Acoleyen als eigenaar van dit land een zekere Laureys Mollemans. Het was toen ongeveer 8.300 m² groot (2 dagwand en 35 roeden). In 1723 verkochten Petronella Mollemans en haar man Winand Van Den Brande een stuk land van 1/2 bunder en 32 roeden aan Jan Verlinden, Reynierssone, gehuwd met Barbara De Keyser⁷³. We kennen de verdere overdrachten niet maar in 1800 was het bebouwd.

Van dochter op dochter⁷⁴

In 1840 is het huis en de grond en eigendom van de familie Pansius-Pansius die op Wolputte woonden in het dorp. Ze verhuurden de hoeve aan Frans Tuyaerts (1765) van Epegem en Anne Marie Van Steenwinckel (1758) van Zemst. Hun dochter Theresia Tuyaerts (1802) huwde met Peter Jan Van Der Zeyp (1798) en bleef in de ouderlijke woning. Hun dochter Apollonia Van Der Zeyp (1934) huwde in 1871 met Louis Gerard De Mesmaecker (1934) en bleven op hun beurt in het huis dat ze in 1872 kochten van Pansius⁷⁵.

Intrede van De Mesmaeckers

Louis Gerard De Mesmaecker was de zoon van Jan Bt. De Mesmaecker en van Maria Theresia Tersago. Philip Tersago, de broer van Maria Theresia Tersago woonde in de hoeve ernaast (zie blz.94).

Uit het huwelijk van Louis Gerard De Mesmaecker (1834-1911) en Apollonia Van Der Zeyp (1834-1898) werden twee kinderen geboren: Leonie De Mesmaecker

(1973) die huwde met Mus Peeters en Benoit De Mesmaecker (1875-1974) die in 1920 huwde met Antoinette Van Der Meulen (1876), weduwe van Frans De Croes (1869-1919) van Mechelen. Ze hadden in de Bankstraat gewoond (zie blz.53, huis nr.97). Edward De Croes (1905) was een kind uit het eerste huwelijk van Antoinette. In 1922 werd hun zoon Désiré De Mesmaecker geboren.

Benoit De Mesmaecker met zijn zuster Leonie Peeters-De Mesmaecker.

Edward De Croes (1905) huwde in 1931 met Rosalie De Win. Zijn stiefbroer Désiré De Mesmaecker (1922) huwde in 1947 met Clementine Van der Meulen (1919) van Zemst. Edward bouwde een nieuw huis op deze grond en Désiré bleef op de boerderij die hij in 1946 had overgenomen. Hij bouwde in 1954 nog een stal bij.

Moeder Antoinette De Mesmaecker – Van der Meulen

Oude Bankstraat 7

De Mesmaecker Benedictus (1875) en
Van Der Meulen Petronella Antonia † (1876)
De Mesmaecker Désiré (1922)
Van Der Meulen Clementina Irena (1919)

Oude Bankstraat 9

Edward De Croes (1905) en Rosalia De Win (1911)
Nu eigendom De Hertogh- Van Humbeeck

Louis Buelens; Uit “op mijn schooltocht”

Bij de Vette is het laatste huis van de straat. Louis De Mesmaecker, alias *de oude Vette*, had twee kinderen :

Nie (1873) die met Mus Peeters trouwde, en Benoit (1875) die huwde met Antoinette Van Der Meulen, alias *Net Poldine*. Net was weduwe Croes en verhuisde van aan het kapelleke met haar zoon Edward Croes naar hier.

In 1922 werd hun zoontje Désiré De Mesmaecker geboren. De zuster van *Net Poldine* was ongehuwd en kwam mee op de boerderij helpen en vader Louis verzorgen. Edward Croes, de stiefzoon, trouwde met Rosalie De Win uit het dorp. Ze bouwden vlak naast het wegske van de Vette. Zoon Désiré vond zijn gade in Laar en trouwde met Irene Van der Meulen. Ze kregen twee kinderen Benny en Christiane.

Toen *Mus Melk* gestorven was, vond zijn vrouw Nie het zo triest alleen in dat groot huis. Ze kwam bij haar broer wonen.

Voor de schooljeugd was bij de Vette een attractie. Vier grote kerselaars werden als voorgerecht beschouwd, dan gingen we langs het wegske naar de achterkant en kropen door de haag van de fruithof van *Klottes* en kwamen zo bij de druivenserre van Mus Peeters. Op de terugweg proefden we de peren en appels en voelden ons voldaan. Betrapt worden brachten enkele trappen tegen de broek of een paar oorvijgen op, maar dat was met een goed hart bedoeld en door niemand kwalijk genomen. De oude kerselaars zijn nu verdwenen en ook het huis werd verbouwd.

Oude Bankstraat 11

Van Ghysel Christiane

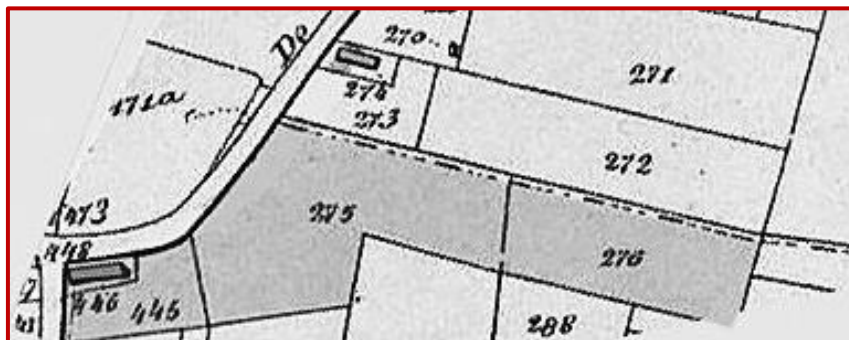
Oude Bankstraat 15

Van Beveren – Teughels
Van Beveren Paul Jan Frans (1948)
en Rappoort Lisette Hendrik (1953)
Sinds 2009 eigendom van
Bjorn Van Beveren, zoon van Paul.

Deel 12.

De hofstede van JAN DE RAEDT
 kadasternummers B 275 en A 445, A 446
 Onpare nummers 17 tot 31.

In 1712 was deze grond met zijn *hofstede* eigendom van Jan De Raedt. Het ging over op de familie Marcelis en in 1886 op de familie Van Den Bosche-Marcelis. De hoeve stond eigenlijk tegen de Kattestraat. Ze werd afgebroken. De gronden werden later verkocht en deeleigenaar was o.m. de familie Hendrickx-Goovaerts (zie Blz. 92). Bij latere bebouwing vanaf de vijftiger jaren ontstonden zeven woningen:

Oude Bankstraat 17

Gustaaf Bijl (1923) en Maria Van Assche (1918)
 Godelieve Bijl 1952)
 nu eigendom van Geert De Clerck (kleinzoon van
 Staf Buyl en Jozefien Van Assche)

Oude Bankstraat 19

Pieter Geets (1914) – Beatrijs Troch (1914)
 Kornas – Lucienne Bosmans

Oude Bankstraat 21

Meert – Geets
 Meert – De Valck (van 1959)
 Du Bois Jacques Joseph (1930) en Meert Magda
 Hendrika Viktoria (1942)
 nu eigendom Tuynder- Förste

Oude Bankstraat 23

Urbain Van Craen

Oude Bankstraat 29

Juliaan De Boeck (1929) en M;Ludovica Robyns
 (1929)

Oude Bankstraat 31

Carolus Verwimp (1933) en Filomena Beauprez
 (1935) en Franciscus Verwimp (1956)

NIEUWE HUIZEN OP HET VERLENGDDE VAN DE BANKSTRAAT NA HET RECHTEN VAN DE WEG

Na het rechtekken van de Bankstraat werden nieuwe bouwpercelen gecreëerd op een goed dat in 1712 eigendom van Verreys was. Dit werd beschreven in 't Ridderke 2011, blz.103.

Bankstraat 149

Ignace Maurice Haeck (1948) en Hilda Philomena Jacobs (1956)
Bart Camille Haeck (1981)

Bankstraat 151

Lodewijk Hendrik Smets (1939) en Hortentia Paula Couturiaux (1942)
Serge Etienne Smets (1970)

Bankstraat 153

Frans Van Muylder (1935) en Marie Louise Suetens (1938)
Christian Victor Van Muylder (1961)

Bankstraat 33

Lodewijk Frans Vloebergh (1936) en Lucienne Constantia Van der Elst (1940)

Bankstraat 157

Annie Alphonsine Beynaerts (1947)
Peter Ooms (1965) en Sarah Rebecca Stokmans (1970)

Bankstraat 157bis

Jacques Joseph Du Bois (1930) en Magda Hendrika Meert (1942)
Du Bois Bart Jan (1967)

Bankstraat 159

Gustaaf Lodewijk De Prins (1942) en Greta Elisabeth Edwarda Meert (1945)
Robert Edmond Van den Eede (1951) en Marina Virginia Jacobs (1960)

Bankstraat 161

Jan Baptist Meert (1920) en Emerentia Carolina Geets (1919)
nu eigendom van Ruys- Speltinckx

ERRATA:

We zijn er ons van bewust dat een analyse van een straat met zoveel diverse bewoners onmogelijk zonder fouten kan zijn. We deden ons best om met meerdere correctoren de meest storende onjuistheden of schrijffouten er uit te halen. We zullen dankbaar de verbeteringen die lezers kunnen aanbrengen meedelen in een volgend nummer.

Aan de vorige aflevering over de Bankstraat in 't Ridderke 2011/2 hebben lezers ons volgende verbeteringen gemeld:

Blz.65 Frans Pepermans trouwde in 1937 en Albert Pepermans in 1938.

Blz. 75 "Het grondstuk had een oppervlakte van 620 m²". Lees: 62 m²

Blz.80 "In april 1960 verhuisden ze naar de Diepestraat". Lees "naar de Leestseweg 36 en daarna de Diepestraat"

Blz.81 Bij de geranten bijvoegen: *Jef Van Raemdonck (1938) en Louisa Jannsens (1934)*

Blz.96 Bankstraat 106 bijvoegen: *Marleen Van Zaelen (1960) echtgenote van Eric Moens (1961)*

Bankstraat 108 bijvoegen: *Chris Teughels (1963) en Hans Teughels (1965).*

aanvullen: *Liso De Smedt (1899) en nadien Solie- Van den Heuvel*

Bankstraat 110: aanvullen: *Guy Van de Vondel (1959) en Ann Buelens (1962)*

aanvullen: *(Frituur)Christiaan Van Moer (1987) en Carina Selleeslagh (1965) en Domien Van Moer (1989).*

Blz.97 Bankstraat 118 verbeter a.v.: "In november 1924 zijn Pieter Van Praet (Leest 1895-1969) en Martha Rossiers (Kap.o/d Bos 1895-1990) van Kapelle o/d Bos verhuisd naar Hombeek, Zemstseweg nr.9 met de kinderen Delphine (1921, Pieter (1922) en Frans (1924-2011). Ze zijn naar de Bankstraat 118 verhuisd in 1927 en daar zijn nog 9 kinderen geboren: Ferdinand (1928-2012), Hendrik (1929), Ernest (1931-1931), Louisa José (1932), Jaak (1934-2011), Maria (1936), Rosa (1939) en Philomena (1941-1951).

Eindnoten:

- ¹ Gemeentearchief, Bevolkingsboek 1901, deel AB, blz.206, woning B39 (bijgevoegd)
- ² Gemeentearchief, Bevolkingsboek 1911, deel ABCD, blz.278, woning B, Dorp 51
- ³ Gemeentearchief, Bevolkingsboek 1921, deel CD, blz.155, woning Pikkerie 104
- ⁴ Kadasterboeken van Hombeek B242b (Art. 108-450-378-751-701-1764)
- ⁵ Karen Van Hoorick: "Het Activisme te Mechelen, 1914-1918", met statistiek overgenomen van M. Sauveur, *Statistique du vote plural en Belgique. Population Recensement général du 31 décembre 1920*. Tome I: Kanton Mechelen (Heffen, Hombeek, Heindonk, Leest).
- ⁶ 't Ridderke 2008, blz27-30, Geert Clerbout: Het wielerveen en de veloclubs in Hombeek
- ⁷ André Christiaens deelde ons mede dat een aanvraag voor het rapport kan ingediend worden via URL: <http://www.accident-report.com>. Hij gaf ook informatie door aan Frans Van Humbeek die ze op het webblaatste onde URL: <http://www.aviationheritage.eu/nl/content/graf-sgt-leerling-vliegenier-karel-hendrickx>
- ⁸ Kadasterboeken van Hombeek, perceel B243a (Art. 102-896-771-1620-1636)
- ⁹ Kadasterboeken, perceel B244a (Art. 379-722-902)
- ¹⁰ Kadasterboeken, perceel B249a, Artikels 202 1001, 203, 1202, 1643 en 1650.
- ¹¹ Zie 't Ridderke 2011/2, blz.65.
- ¹² Interview op 12.12.2012 met Maria Saerens en Lutgarde Saerens
- ¹³ Rijksarchief Antwerpen Provincie Archief Bundel J 147
- ¹⁴ Hoembeka-archief, Bevolkingsboek 1820, blz 92.
- ¹⁵ Hoembeka-archief, kadasterboek 1 Art. 319.
- ¹⁶ Hoembeka-archief, kadasterboeken, B250a, Artikels 319, 386, 534, 611 en 1437.
- ¹⁷ 't Ridderke 2011, blz. 83 en volgende.
- ¹⁸ S.A.M., Notariaat, Notaris J.Bt. Fremie, Acte n°228 van 11.6.1826 procuratie cons. Buelens op Guiliam Teughels om twee stukken land in onverdeeldheid, te verkopen.
- ¹⁹ S.A.M., Notariaat, Notaris J.Bt. Fremie, Acte n°233 van 15.7.1826 huwelijkscontract Van Horenbeeck-Buelens.
- ²⁰ S.A.M., Notariaat, Notaris Fremie 1828, huur van een beemd, den 'Arckenbemd' van J.Bt. Verstraeten.
- ²¹ Archief Beveren-Waas, Nalatenschappen, bundel 20 (overlijden 4.11.1831)
- ²² S.A.M., Notariaat, Notaris J.Bt. Fremie, Acte n°259 van 12.9.1831 inventaris sterfhuis Van Horenbeeck-Buelens.
- ²³ Hoembekania, deel 10, 2004, Afstammelingen van Petrus De Teughel, blz. 177; 178 en 179.
- ²⁴ S.A.M., Notariaat, Notaris Jan Bt. Fremie, akte n° 14 van 8 januari 1837: *lening door Guiliam Teughels en Maria Theresia Teughels van 850 frank aan 4,5 % en de uur van 11 jaar aan bakker Jan Bt. Van Tillo uit Boortmeerbeek. Op pagterije, huis en schuur, stal en bakhuys, hof en land, besloten met hagen in de Bankstraat te Hombeek, groot 33a 32 ca en palend aan de Bankstraat, Jozef Stevens, de heer Wellens en de heer Pantius-Melaert. Verkoper is Jan Bt. Van Beveren.*
- ²⁵ S.A.M., Notariaat, Notaris Jan Bt. Fremie, akte van 13 oktober 1831.
- ²⁶ S.A.M., Notariaat, Notaris J. Bt. Fremie, bundel 689, huwelijkscontract.
- ²⁷ Privé De Rooster Wim, Notaris Sterckx, Zemst, akte van 13.7.1921: verkoop Reydams aan de Rooster.
- ²⁸ Notaris Joseph Janssens, Willebroeck, akte van 13 juli 1931.
- ²⁹ Notaris Robert Vandekerckhove, Mechelen, akte van 31 augustus 1957.
- ³⁰ Notaris JF Kenis, Mechelen 24.5.1793
- ³¹ Rijksarchief Antwerpen Provincie Archief Bundel J 147

-
- 32 SAM. Nots. J.Bt.Fremie, bundel 699, akte van 11.04.1825, verkoop aan Jan Jozef Stevens x Joanna Maria Sijmons van twee huizen Sijmons. (1) huis met stal en schuur groot 19.46 te Hombeek in de Bankstraat, palend aan hen zelf, het straatjen en de Bankstraat, afkomstig van vader die het bezat uit uitgroting van moeder (nots. JF Kenis, Mechelen 24.5.1793) en (2) een huis op het Middenveld, palend aan henzelf, De Roeck. (nots. Verstraeten, Zemst 3.5.1796).
- 33 SAM. nots J.Bt. Fremie, akte n°93 van 28.3.1827.10.1827.
- 34 SAM. nots D.De Keersmaecker, bundel 2187, akte van 21.12.1856.
- 35 SAM. nots D.De Keersmaecker, bundel 2189, akte n°n501 van 14.10.1857.
- 36 SAM. nots D.De Keersmaecker, bundel 2188, akte van 11.2.1857
- 37 SAM. nots D.De Keersmaecker, bundel 2190, akte van 12.1.1858.
- 38 SAM., Nots D. De Keersmaecker bundel 2190, akte n°8 van 11.1.1858: Schuldbekentenis van 555 frank door Pieter Jan Stevens, landbouwer Hombeek, aan M.A. Livens van Muizen.
- 39 Theo Slachmuylders, *Landelijk Hombeek 1986*, blz. 85-88.
- 40 ’t Ridderke 2011, blz. 74.
- 41 We maakten nuttig gebruik van twee artikels in DE SCHACHT in 2010, juni blz.15 van Jan Slachmuylders en oktober blz.27 van Theo Slachmuylders. Verder hielpen ons Rita en Guido Slachmuylders met foto’s en het levensverhaal van hun ouders.
- 42 Interview gemaakt door Theo Slachmuylders, verschenen in DE SCHACHT van oktober 2010.
- 43 ’t Ridderke 2011, blz. 69 de hoeve Rettes (Jacques Van Schoor x Cristina Verlinden) en Jan Meuldermans x Petronella Verlinden (de voorouders van “Staaf van Muskes”).
- 44 ’t Ridderke 2011, blz.86 : Christoffel Verlinden x Maria Van Hoof (hoeve van Dizzer Van Craen).
- 45 ’t Ridderke 2011, blz.103 hoeve Meekes.
- 46 SAM, Notaris J. BT. Claessens, bundel 422, akte van 17.5.1710
- 47 SAM, Notaris J.F.Hens, bundel 953, akte van 19.8.1736, Verkoop Verlinden aan Barius.
- 48 SAM, Notaris J.BT; Fremie, bundel 723, aktes nr. 230 en 231 van 15.9.1836, koop en lening door Jacob Verlinden.
- 49 Hoembeka-archief, Kadasterboek Art. 293-484-1430.
- 50 Hoembeka-archief, Kadasterboek Art. 1703.
- 51 ’t Ridderke 2011, blz. 75 “*een plein in de Bankstraat*”.
- 52 SAM. Kaertboek Van Acoleyen, kaartblad 7, nr.9
- 53 ’t Ridderke 2011, blz 69 “*de hoeve van Rettes*”.
- 54 RA, Antwerpen, provinciearchief, bundel J147, telling jaar IV (1796).
- 55 SAM, Notaris J.BT; Fremie, bundel 708, aktes nr. 200 van 3.7.1829.
- 56 SAM, Nots J.B.Slabbeek, bundel 1620, akte van 23.8.1706.
- 57 ’t Ridderke 2011, blz.82, “De hoeve van den Dizzer Van Craen”.
- 58 In Hombeek waren 417 kiesgerechtigden: 255 (1 stem), 80 (2 stemmen), 53 (3 stemmen) en 29 (4 stemmen).
- 59 SAM, Nots. P.J.Van Hesen (Melaert), bundel 988, ante n°84 van 11.12.1748
- 60 SAM, Nots C.P.Van Hesen, bundel 993, n°55 jaar 1761
- 61 SAM, nots. J.F.De Grauw, bundel 796, akte van 7.5.1780
- 62 Hoembeka-archief, Bevolkingsboek 1820, blz.85, huis A79, Bankstraat
- 63 Hoembeka-archief, Bevolkingsboek 1820, huis B10, Dorp
- 64 Hoembeka-archief, Kadasterboek (B 267a, B268a en B268b) Artikel 212 – 380 – 147/7.
- 65 Hoembeka-archief, Bevolkingsboek 1867, blz.155, huis Bankstraat 47 - Bevolkingsboek 1880, blz.164, huis Bankstraat 53
- 66 Hoembeka-archief, Bevolkingsboek 1890, blz.212, huis Bankstraat 54 - Bevolkingsboek 1900, blz.240, huis Bankstraat 60, Bevolkingsboek 1910, blz.396, huis Bakstraat 80, Bevolkingsboek 1920, blz.92, huis Bankstraat 87, Bevolkingsboek 1930, blz.108, huis bankstraar 107.
- 67 Stadsarchief Mechelen, Notariaat, J.F.De Grauw, bundel 795 (23.5.1779)
- 68 SAM, Schepenbank Hombeek Brabant, bundel 59, rekeningen kerkmeesters jaren 1788 tot 1798.
- 69 Hoembeka-archief, Kadaster Art. 256 en Art 645 (kadamernummers B269, B270, B271).
- 70 Archief notaris Ackermans, Zemst, akte Nots Verstraeten dd. 22.5.1810
Stadsarchief Mechelen, Nots M.J. Vinck, bundel 1881, nr.174, akte 24.3.1802 (3 Germinal X)
- 71 SAM, Notaris J.Bt. Fremie, bundel 713 nr.40 (15.2.1832).
- 72 SAM, notaris J.Bt. Fremie, bundel 740 n°16, 18.1.1848
idem notaris J.Bt. Fremie, bundel 742 n°36, 16.3.1850
Maria Theresia Tersago x Joseph Bulens te Zemst, verklaren ontvangen te hebben van Philip Tersago x Josephina Teughels, landbouwer Hombeek, de som van 2.176,87 fr volgens acte 1848 voor 1/2 op huis en grond met schuere, stal ende hof, gestaen en geleghen te Hombeek in de Bankstraat tegen het Middenveld, 15 a 80 ca wijk B 259 en 270, en een stuk land 60 a 80 ca B 271.
idem notaris J.Bt. Fremie, bundel 742 n°36, 19.3.1850, Kwijting door M.Theresia Tersago
- 73 SAM. Notaris Jacob Hullet, bundel 1053, akte van 19.6.1721.
- 74 Hoembeka-archief, Bevolkingsboek 1820, blz.83, huis Bankstraat A77 - Bevolkingsboek 1847, blz.144, huis Bankstraat 40 - Bevolkingsboek 1857, blz.153, huis Bankstraat 40 - Bevolkingsboek 1867, blz.157, huis Bankstraat 49 - Bevolkingsboek 1880, blz.167, huis Bankstraat 65 - Bevolkingsboek 1890, blz.214, huis Bankstraat 56 - Bevolkingsboek 1900, blz.242, huis Bankstraat 262, Bevolkingsboek 1910, blz.308, huis Bankstraat 82, Bevolkingsboek 1920, blz.94, huis Bankstraat 89, Bevolkingsboek 1930, blz.111, huis bankstraar 110.
- 75 Hoembeka-archief, Kadasterboek (B 273, B274) Artikel 203 – 1022 – 1663.